අතහැරීම 5

මහ රහතුන් වැඩි මඟ ඔස්සේ

මහ රහතුන් වැඩි මඟ ඔස්සේ

අතහැරීම 5

© මහරහතුන් වැඩි මඟ ඔස්සේ ප්‍රකාශන කමිටුව

පළමුවන මුද්‍රණය - 2016 අප්‍රේල්

ISBN 978-955-7887-12-8

පොත ලබාගත හැකි ස්ථාන

දිවයින පුරා පොත් අලෙවි සැල්

විමසීම් - 071 2 199 900
(කාර්යාල වේලාවන් හීදී පමණක් ඇමතීමට කාරුණිකවන්න)

ඡායාරූප
වාසල සේනාරත්න

මුද්‍රණය සහ බෙදාහැරීම
ස්මාර්ට් ප්‍රින්ට් සොලියුෂනස් සෙන්ටර්
444/3B, පිටිපන දකුණ, හෝමාගම

(සෝයා තෙල් භාවිතයෙන් නිපදවනු ලැබූ, විෂ රහිත පරිසර හිතකාමී තීන්ත භාවිතයෙන් මුද්‍රිතයි.)

මේ ඝෝර භූමිත භයානක සංසාරයේ
තියදුක, මේ අත්බැවේදීම
සසර දුකින් එතෙර වීමට
අධිෂ්ඨානය කරමින් වීරිය වඩමින්
ඔබටත් එක වරක් "දුක්ඛ"
නිවන් දුටු උතුමන්ම වගේනත්
ඒ අභිමාන ජීවනය
උපාසකයෙක් වේවා, භික්ෂුවක් වේවා
භාර්යාවක් වේවා
තම තමාම එළඹෙන සුමාර්ගයට
තම තමන්ගේ ජීවිත වලට මග ගනිත්වා.
අපට බෝ විහාරස්ථාන වලදී අනෙක්
ඔබ නොකළ වරදකට
ඔබ නොගැලපේ.
සැනසිලි අනුකම්පා කෙරේවා
වරදි නොතොත් නොවරදි වෙයි
නොවරදි ලෝකය දකිත්.
මෙවැනි සටහන් තැබූ අත්පත්කරුවා
ඔබ සුවම සහානුකම්පා වේවා.
තම තමාටම විශ්ව නොම ගනිත්වා.

(පින්වත් ඔබ වෙනුවෙන් මෙම සටහන් තැබූ භික්ෂුන් වහන්සේ විසින් ලියුවකි.)

පිදුම

මේ අනන්ත වූ සංසාරයේ අප කරක් නොගැසූ තැනක් වේද? අත් නොවිඳි අත්දැකීමක් වේද්ද? ඒ සා තැන්හී කරක් ගසා, ඒ සා අත්දැකීම් විඳ මෙලෙසින් තවත් උපතක් ලැබූ අපි මේ භව චක්‍රයේ තවත් කැරකෙමුද? අප හැමදාම කැරකුනේ එකම තැනක් වටාය. විඳගත්තේ ජාති, ජරා, ව්‍යාධි, මරණ.... වැනි එකම අත්දැකීම් පෙළකි.

හිත හැරුණු අතේ, හිස හැරුණු අතේ....යන්නන් වාලේ ගිය මේ ගමනේ වෙහෙස යනු 'දුක' යැයි කියාදුන්, ඒ දුකට සමුදීමේ ක්‍රමවේදය 'දුක අවබෝධ කිරීම' යැයි කියාදුන්, දුක අවබෝධ කිරීමේ උත්සාහයට වචනයකින් හෝ ආදර්ශයෙන් හෝ සවිය දෙන කළ්‍යාණ මිත්‍රයෙක් යැයි කියන්නා වූ යමෙක් වේත්ද, ඒ කළ්‍යාණ මිත්‍රයා වෙනුවෙන් මෙය පුදමි.

'මහ රහතුන් වැඩි මග ඔස්සේ ' ලිපි මාලාව පින්වත් ඔබ වෙනුවෙන් පුදනු ලැබූ උන්වහන්සේ එදා ඒ සටහන් තබනු ලැබුවේ අප්‍රකටවය. මහා ඝන වනන්තරයේ ඈත කුටියක සිට, සිතත්, පරිසරයත් සහ මුළින්ම නිසල මොහොතක, ලොවම නිදනා රාත්‍රියක, විටෙක රූස්ස ගස් අතරින් පෙරී එන ළහිරු කිරණ හෝ තවත් විටෙක ලන්තෑරුමේ දුප්පත් එලියේ පිහිටෙන් තැබූ ඒ සටහන් දිවයින සිසාරා සදහම් සුවඳ වී හමා ගියේය. ඒ සුවඳ හමන්නේ කොයි ඉසව්වෙන් දැයි සැදැහැති දනෝ විමසූහ. ඒ දහම් සුවඳින් හදවත සුවඳවත් කරගත් අයෙක් ඒ භාග්‍යවතුන් වහන්සේගේ ඒ දහම් සුවඳ පතුරුවාහල බුදුපුතුන් දැකීමට ප්‍රාර්ථනා කළහ. සත්‍යක්‍රියා කළහ. තවමත් ගලපා ගත නොහැකි දහම් ගැටළුවක් වේ නම් එය ඒ පින්වත් ස්වාමීන්වහන්සේගෙන්ම විමසා ගලපා ගැනීමට උනන්දු වූහ.

කාලයාගේ ඇවෑමෙන් ඒ ප්‍රාර්ථනා ඉටුවිය. සටහනකින් ඔබ දුටු උන්වහන්සේව සියැසින් දැක ගැනීමට ඔබට හැකිවිය. නැතිනම් ඔබට ඒ සඳහා හේතු තිබුණි. එතෙක් ඇසින් කියවූ දහම් ගැලපුම දෙසවනින් ඇසීම උදෙසා දස දහස් ගණනින් රැස්වූහ. පිරිස කොතරම් උන්වහන්සේ වටා රැස්වුවද, උන්වහන්සේ උන්වහන්සේගේ ස්වභාවයෙන්ම සිටිසේක. රැස්වන කඳු ගණන් පිරිකරද, දහස් ගණන් පිරිවරද ලෝකය වශයෙන්ම, මාරයා වශයෙන්ම දුටු සේක. ප්‍රසංශාවත්, සාධුකාරයත්, ගැරහුමත්, විවේචනයත් ධර්මයටම ගැලපූහ.

වනයේ රුක්ෂ මණ්ඩලයක රැඳුණු හුදකලාව තමන් වහන්සේගේ විවේකය පිණිසත්, ගම නගරයේ සැකසුණු ධර්ම මණ්ඩපයක ඉල්ලීම ධර්මකාමී ජනතාවගේ පහසුව පිණිස කැපකිරීමක් ලෙසත් වස්කාලයෙන් වස්කාලය, උන්වහන්සේ ඉකුත් වසර කිහිපය ගෙවා දැමූහ. නමුත් උන්වහන්සේ අප සැම කෙරෙහි අනුකම්පාවෙන් අඛණ්ඩවම ශ්‍රී සද්ධර්මය අප සැම වෙත දායාද කළ සේක. මේ එවැනි වූ තවත් උතුම් දහම් ගැලපුම් පෙළක එකතුවකි.

පටුන

රාත්‍රී කාලයට දුම් දමනා තුඹස,
දහවල් කාලයට ගිනි ගන්නවා 1

රෝගියා තුළින් දේවදූතයෙක් මතුකොට
ගන්න දක්ෂ වෙන්න 5

විෂඝෝර සර්පයින්ට ඔබත් කිරි පොවනවා ද? 12

යහපත් රාත්‍රියක් තුළින්, යහපත් දිනයක් උදාකොට ගන්න 18

වැරදි උපදේශයන්, ඔබව
වැරැද්දටමයි යොමු කරවන්නේ... 22

ආශ්වාදයට අතවනන, පාපකාරී සිතුවිලිවලින් බැහැර වෙන්න... 28

සම්මත විවාහයෙන් පීඩාවට පත්වෙද්දී, අසම්මත
සම්බන්ධතාවයන්ට යොමු වෙන්න එපා... 32

අනුන්ව පරීක්ෂා කිරීමට පෙරාතුව, තමා තමාව
පරීක්ෂා කොට ගන්න... 37

දිව්‍ය ලෝකයේත් පන්ති භේදය තිබෙනවා... 44

මහා සාගරය සිඳී යනවා සේ ඔබේ දුක නම් සිඳී යන්නේ නැහැ... 53

දෙවියනුත් පීඩාවට පත්වෙද්දී, මනුෂ්‍යයෝ ගැන කුමන කථා ද? 59

සමාජයේ ඇස් වහලා, ඔබගේ විදර්ශනා ඇස තියුණු කොට ගන්න...64

මෛත්‍රී භාවනාවේ ආනිශංස, අනිත්‍ය වශයෙන් දකින්න... 69

අකමැති දේවල් දකින්න ලැබෙන්නේ
අපේ අකුසල් නිසාමයි... 76

අනුන් ඔබව මුරුංගා අත්තේ තැබුවත්, ඔබ ගහෙන් බසින්න දක්ෂ
වෙන්න ඕනේ... 83

නිදා ගැනීමට පෙර නිදාගැනීමේ ඉරියව්ව ගැන සිතන්න... 90

දරුවාගේ දඟකාරකම, ධර්මයේ ඇසෙන් දකින්න... 93

ආර්ථික විද්‍යාව තුලින්. ආයුෂ, වර්ණය, සැපය, බලය සොයන
පින්වතුන් 97

දෙදෙනෙකුගේ රණ්ඩුවක් තුළිනුත් ධර්මයක් අසන්න... 99

මරණය ඉදිරියේ හුදකලා නොවන්න... 103

රාත්‍රී කාලයට දුම් දමනා තුඹස, දහවල් කාලයට ගිනි ගන්නවා

වේලාව සවස හතරට පමණ ඇති. නොවැම්බර් වැසි කාලයේ වැසි වලාකුළු බොහෝ ම ඉක්මනට, කඳු සහිත තෙත් කලාපීය පරිසරයට අඳුර රැගෙන එනවා. ගහ කොළ නිසොල්මනේ තිබෙන්නේ. කුරුල්ලන්ගේ එකිනෙකට වෙනස් වූ කිචිබිචිය තොරතෝංචියක් නැතිව ඇසෙනවා. දිනයේ අවසාන ආහාර වේලට රසවත් පණුවෙක්, දළඹුවෙක් සොයමින් ගහෙන් ගහට පියාඹන කුරුල්ලන් මේ උත්සාහ ගන්නේ දිනයේ අවසාන ප්‍රාණඝාත අකුසලයත් සිදුකොට ගෙන ම රාත්‍රී නින්දට යන්න. දවස පුරා ම ප්‍රාණඝාත අකුසල් ම සිදුකර ගනිමින් පණුවන්, දළඹුවන් මරාගෙන කෑමෙන් කුස පිරෙන කොට, කුරුල්ලන්ගේ කිචිබිචියේ හඬ තව වැඩිවෙනවා. පින්වත් ඔබ ආශ්වාදය ලබන කුරුල්ලන්ගේ කිචිබිචිය කියන්නේ, එම කුරුල්ලන් ලබන කාමයේ ආශ්වාදය. එම ආශ්වාදය උදෙසා, අතීත අකුසල් සංස්කාර හේතුවෙන් ම, පණුවන්, දළඹුවන් දසදහස් ගණනක් දිනකට මේ වනපෙතේ මරණයට පත්වෙනවා. අකුසල් සංස්කාරයන්ගේ කුරිරු ස්වභාවය පිළිබඳව පැහැදිලි කමටහනක්, කුරුල්ලන්ගේ කිචිබිචිය තුළ සැඟවී තිබෙනවා.

තව මොහොතකින් ඇදිරි වැටේවි වැසි වලාකුළු බරවෙච්ච මලානික අඳුරු පරිසරය, ජීවිතයට අනිත්‍ය සංඥාවන් තව තවත් මෝදුකොට දෙනවා. 'අඳුර වැටුණා, ය කියන කාරණය නොවේ, ජීවිතයට දැනෙන්නේ. 'උදෑසන පෑයූ ඉර

අනිත්‍යව ගියා’ය කියන කාරණය යි. උදෑසන දිනය පටන් ගන්න කොට තිබූ පරිසරයේ දීප්තිමත්භාවය, අඳුර විසින් ගිලගනිද්දී දිනය පුරාවට පින්වත් ඔබ තුළ සකස් වුණ සිතුවිලි කීදාහක් සංස්කාර විසින් ගිලගන්නට ඇති ද? ඉර ගලාගෙන යන වේගයෙන් ම සංස්කාරයන් ගලාගෙන යනවා. වරෙක ඉර විසින්ම ලෝකය එළිය කරනවා. වරෙක ඉර විසින් ම ලෝකය අඳුරු කරනවා. පින්වත් ඔබ රැස්කරන සංස්කාරයන් ද, වරෙක ඔබව සුගතියට යොමු කරනවා; වරෙක ඔබව දුගතියට යොමු කරනවා. සතර මහා ධාතුවෙන් නිර්මාණය වූ ඉර නමැති රූපය ද, ශරීරය නමැති ආයතන හයෙන් නිර්මාණය වූ රූපය ද, එම රූපයන් කෙරෙහි ඡන්දරාගයෙන් සකස්වෙන පංචඋපාදානස්කන්ධය ද, පරිසරයට චමත්කාරජනක අර්ථකථනයක් ලබාදෙනවා. මෝහය දලුලනවා. දලු කෙරෙහි තෘෂ්ණාවෙන් බැඳුණ පණුවන්, දළඹුවන් දලුවල සාරය උරා බොන විට, කුරුල්ලන් එම සතුන්ව මරාගෙන කනවා. ලෝකයේ අර්ථය අවිද්‍යාවෙන් පටලවාගතහොත් පින්වත් ඔබ තුළත් අවිද්‍යාවේ දලු මෝදුවෙනවා. අවිද්‍යාවේ දලු අතර සුව සේ වැඩෙන අකුසල් මූලයන් පින්වත් ඔබේ සුගතියේ සැපය මරා දමනවා. දැන් අඳුර වැටෙන්න හුඟාක් කිට්ටුයි. දිනය පුරාවට මුළු ආසියාව ම ආලෝකවත් කරපු ඉර එළිය අනිත්‍ය වී යනවා. උපැස් යුවළ පැළඳගෙන මේ සටහන ලියන භික්ෂුවගේ දෑස් දෙකත් දැන් කෙවෙනවා. එක ම මොහොතක මුළු ආසියාව ම ආලෝකවත් කරපු ඉර අනිත්‍ය වී ගියා නම්, මේ පුංචි ඇස් දෙක ගැන මොන බලාපොරොත්තු තබා ගන්න ද? රූපය, රූපයේ ස්වභාවය වන ජාති, ජරා, ව්‍යාධි, මරණ ස්වභාවයෙන් ම තිබුණාදෙන්. අවබෝධය තුළින් ම ඉරත් ඇසත් දකින්න ඔබ දක්ෂ වෙන්න ඕනේ. ආලෝකයත්, පෙනීමත් දකින්න ඔබ දක්ෂ වෙන්න ඕනේ.

රාත්‍රිය ගැන කථාකරන කොට, ලොව්තුරා බුදුරජාණන් වහන්සේ කුමාරකාශ්‍යප මහරහතන් වහන්සේට අර්ථ දැක්වූ සූත්‍රයක් මතකයට එනවා. එය වම්මික සූත්‍රය. සම්‍යක්දෘෂ්ටික දෙවියෙක් තමයි, රාත්‍රී කාලයේ කුමාරකාශ්‍යප මහරහතන්

වහන්සේ මුණගැසීමට පැමිණිලා, මේ සූත්‍රයට නිධාන වෙච්ච කාරණය පවසන්නේ. මෙම දෙවියා විමසනවා, කුමාරකාශ්‍යප මහරහතන් වහන්සේගෙන්, "හිමියනි, තුඹසක් තිබෙනවා. එම තුඹස, රාත්‍රී කාලයට දුම් දමනවා. දහවල් කාලයට මේ තුඹස ගිනි ගන්නවා. මේ තුඹස කියන්නේ කුමක්ද? මේ තුඹස රාත්‍රී කාලයට දුම් දමනවා, දහවල් කාලයට ගිනි ගන්නවා කියන්නේ කුමක්ද?" කියලා. කුමාරකාශ්‍යප රහතන් වහන්සේ, මෙම ප්‍රශ්නය ලොව්තුරා බුදුරජාණන් වහන්සේ හමුවට අරගෙන යනවා. ලොව්තුරා බුදුරජාණන් වහන්සේ දේශනා කරනවා, "කුමාරකාශ්‍යප, මේ තුඹස තමයි සතර මහා ධාතුවෙන් සැදුණ, ආහාර නිසා පෝෂණය වන මේ ශරීරය" කියලා. මේ මනුෂ්‍යයා රාත්‍රී කාලයට දුම් දමනවා. පින්වත් ඔබ දිනය නිමාකරලා නිදි පැදුරට වැටුණට පස්සේ, නින්ද පැමිණෙන තුරාවට, පසුදවසේ කළ යුතු ගොඩාක් දේවල් සැලසුම් කරනවා. රැකියාව, ව්‍යාපාරය, අධ්‍යාපනය, පවුල, සමාජ සේවය, විනෝදය... හෙට දවසේ මේවා විඳින හැටි, අයිතිකොට ගන්නා හැටි මනසින් චිත්‍ර මවාගන්නවා; විතර්ක ගොඩනගා ගන්නවා. රාත්‍රී කාලය ම ජීවිතය නමැති තුඹස දුම් දැමීම නිසා ම, හුග දෙනෙකුට වර්තමානයේ නින්ද කියන කාරණය ප්‍රශ්නයක් වෙලා තිබෙනවා. මේ හේතුව නිසා ම වර්තමානයේ මනුෂ්‍යයා, බෙහෙත් පෙත්තකින් නින්ද ලබාගැනීමේ උත්සාහයට පැමිණ තිබෙනවා. වර්තමානයේ පිරිටන් පෙත්තක් ෆාමසියකින් ලබාගන්නත් වෛද්‍ය නිර්දේශයක් අවශ්‍ය වෙනවා. ඒ තරමට නින්ද නොයාම මනුෂ්‍යයාට ප්‍රශ්නයක් වෙලා. ප්‍රශ්නය විසඳාගන්න මනුෂ්‍යයා උත්සාහගන්නේ, බෙහෙත් පෙති ගිල දමමින්. එසේත් නැතිනම්, මත්ද්‍රව්‍ය ගිල දමමින් තවතවත් අතුරු ආබාධ කරා ජීවිතය යොමු කරවමින්. අනාගත ලෝකයේ ඖෂධ, රෝහල් සේවාවන් මේ හේතූන් නිසා ම ලාභදායී ව්‍යාපාරයන් වෙනවා. මෙම ව්‍යාපාරයන්ගෙන්, සේවාවන්ගෙන් තොරව ජීවත් වීමට මනුෂ්‍යයාට පුළුවන් කමක් ලැබෙන්නේ නැහැ. රෝගීන් නිසා ම අතිරික්ත ධනය මේවාට ගලාගෙන එනවා. එම ක්ෂේත්‍රයන්හි සේවයන් සලසන පින්වතුන් ද එම අතිරික්ත ධනය නිසා ම අකුසල මූලයන්ට කොටුවෙනවා. මාරයා ලෝකය ලස්සනට නිර්මාණය

කරනවා. එක පැත්තකින් ධර්මයෙන් ඈතට යන මනුෂ්‍යයින්, රෝගීන් බවට පත්වෙන කොට, නිරෝගීභාවය උදෙසා බෙහෙත් කරන ආයතන අතිරික්ත ධනය තුළින් අකුසලයට යොමු කරනවා. භික්ෂුවට මතකයි, මීට වසර විසිපහකට පමණ පෙර, භික්ෂුවගේ ගම් පළාතේ සුදුසුකම්ලත් බටහිර දොස්තර මහත්මයෙක් සිටියා. එම දොස්තර මහත්මයා රෝගියා පරීක්ෂා කරලා අවශ්‍ය බෙහෙත් ලබා දීලා, අය කළේ රුපියල් විස්සයි. එතුමා ම ලංගම බසයෙන් ඔසුසලට ගිහිල්ලා, සතියකට වතාවක් අවශ්‍ය ඖෂධ අරගෙන එනවා. අවුරුදු විසිපහක කාලයක් තුළ අපි වර්තමානයේ සිටින අවිවේකී, දිගු පෝලිම් සහිත, මිල අධික වෛද්‍ය සේවාවක් කියන තැනට පැමිණ තිබෙනවා. සුපිරි පන්තියේ රෝහල්, ඉහළ ශ්‍රේණියේ වෛද්‍ය පහසුකම්, දියුණු කරන ලද ඖෂධ සහ සේවාවන් තුළින් වර්තමානයේ අපි දකින්නේ මනුෂ්‍යයාගේ අකුසල් මූලයන්ගේ දියුණුභාවයයි. දුස්සීලභාවයන් නිසා ම ලෝභ, ද්වේෂ, මෝහ ධර්මතාවයන් නිසා ම, මනුෂ්‍යයාගේ උපත සහ මරණය අතර කාලපරාසය හීන වෙනකොට, එම අඩු කාලපරාසය පිරවෙන්නේ රෝගාබාධවලින්. මේ හේතුවෙන් ඉහත ක්ෂේත්‍රය තවතව ජනප්‍රිය වෙනවා. එම ජනප්‍රියභාවය පින්වත් ඔබව අකුසල මූලයන් දෙසටමයි යොමු කරන්නේ. එම නිසා පින්වත් ඔබ දක්ෂවෙන්න ඕනේ, මාරයා ලෝකය සැලසුම් කරන දිශාවට නොව, සද්ධර්මයේ අර්ථයන් වැඩෙන දිශාවට ගමන් කරන්න. ධර්මානුකූලව ජීවිතය ගලපාගැනීමට අදක්ෂ අය, ඕනෑ ම දිශාවකට ගියදෙන්, පින්වත් ඔබ, ගලා එන මුදල් හමුවේ දුකසැප පටලවාගන්න එපා. ආස්වාදයන් හමුවේ ආදීනවයත් තිබෙනවාමයි. එය ධර්මතාවයක්. එම නිසා තමාගේ සීමාව කුමක්ද, කොතනද යන්න ධර්මානුකූලව ගලපාගන්න දක්ෂ වෙන්න ඕනේ.

රෝගියා තුළින් දේවදූතයෙක් මතුකොට ගන්න දක්ෂ වෙන්න

භික්ෂුව හොඳින් හඳුනන රජයේ රෝහලක, වසර තිහකට වැඩි කාලයක් සේවය කළ හෙදි පාලිකාවක් සිටියා. ඇය තම රෝහලේ සේවය අකුරට ම සිදුකළ හෙදි සොයුරියක්. ඇය නිරතුරුව ප්‍රකාශ කළේ තමාට සිල් සමාදන් වීමට, දන් දීමට, භාවනා කිරීමට අවශ්‍ය නොවන බවත්, තමා රෝගීන් වෙනුවෙන් කරන සේවය, රෝගී උපස්ථානය, තමාට හොඳට ම ප්‍රමාණවත් බවයි. ඇය රෝහල් සේවය තුළින් රෝගීන්ට කරන උපස්ථානය, ලොකු ම පින්කම හැටියටයි විශ්වාස කළේ. මේ හේතුව නිසා ම ඇය පන්සල් යාම, සිල් සමාදන්වීම, දන්දීම සිදුකළේ බොහෝ ම අඩුවෙන්. මේ සටහන ලියන වේලාවේ, විශ්‍රාමික ඇය දැඩි ලෙස රෝගීව, සිහිමඳ ගතියෙන් පසුවන්නේ. ඇය මෙලෙස රෝගීව මාස හයකට වැඩියි. ඇයගේ ඥාතීන් කියන්නේ, ඇය හුඟාක් දුක් විඳින බවයි. පින්වත් වෛද්‍ය ක්ෂේත්‍රයේ ඔබ නුවණින් දකින්න. උතුම් තෙරුවන් සරණ පැත්තෙකින් තබලා, රෝගීන් සරණ කරගත් හෙදි සොහොයුරියක්, උතුම් සීලය, සිල්වතුන් උදෙසා ම පූජාකරන දානය පැත්තකින් තබලා රෝගීන්ට පමණක් සලකපු, උපස්ථාන කරපු ගෞරවනීය හෙදි සොහොයුරියගේ ජීවිතය තුළ මෙවැනි මොහොතක ශක්තිමත්ව මතුකොට ගැනීමට කුසලයක් තිබිය හැකි ද? සමහරක් පින්වතුන් සිතනවා, තමන් රාජකාරිය හැටියට රෝගීන්ට කරන්නා වූ ප්‍රතිකාර, උපස්ථාන නිසා තමන්ට දාන, සීල, භාවනා කටයුතු කිරීමට අවශ්‍ය වෙන්නේ නැහැ කියලා. පින්වත් ඔබ මේ මුලාවෙන් බැහැර වෙන්නට ඕනේ. පින්වත් ඔබ රෝගීන්

උදෙසා කරන සේවය, ඔබේ මරණය නමැති අභියෝගාත්මක අවස්ථාවේ දී, ශක්තිමත් කුසලයක් බවට මතුකොට ගැනීමට ඇති ඉඩකඩ ඉතාමත් සීමිතයි. මොකද, පින්වත් ඔබ, රැකියාවක් වශයෙන් වැටුපක් උදෙසායි මේ උපස්ථානයන් සිදු කරන්නේ. උසස්වීම්, අතිකාල, දිරි දීමනා, සේවා සුරක්ෂිතභාවය, වෘත්තිය අයිතිවාසිකම් මේවා ලබාගනිමිනුයි ඔබ රෝගියාට උපස්ථානය කරන්නේ.

දෙවැනි කාරණය තමයි, පින්වත් ඔබේ උපස්ථානයට ලක්වෙන රෝගියා, සමහර විට පංචසීලයවත් රකින්නේ නැති කෙනෙක් වෙන්න පුළුවන්. එසේත් නැතිනම්, තෙරුවන් කෙරෙහි ශ්‍රද්ධාවෙන් බැහැර කෙනෙක් වෙන්නත් පුළුවන්. එහෙම වෙනකොට කුසල් මූලයන් ශක්තිමත්ව මතුකොට ගැනීමට හැකියාව නැතිවෙනවා. රෝගීන්ට උපස්ථානය කිරීම සම්බන්ධව ලොව්තුරා බුදුරජාණන් වහන්සේ බොහෝ ම පැහැදිලි දේශනාවක් කොට තිබෙනවා. මේ දේශනාවට වැරදි අර්ථයන් දක්වමින් පින්වතුන් සිතනවා, රෝගීන්ට උපස්ථානය කිරීම, බුදුරජාණන් වහන්සේට උපස්ථානය කිරීමක් ය කියලා. මේ මතය නිසා ම රැකියාවක් වශයෙන් රෝගීන්ට ප්‍රතිකාර කිරීම, උපස්ථාන කිරීම තුළින් ප්‍රාතිහාර්ය බලාපොරොත්තු වෙනවා. ඉහත මතය සම්පූර්ණ වැරදි මතයක්. බුදුරජාණන් වහන්සේ දේශනා කොට ඇත්තේ යමෙක් රෝගීන්ට උපස්ථාන කරන්නේ නම්, ඔහු හෝ ඇය බුදුරජාණන් වහන්සේ දේශනා කළ දෙය කරන කෙනෙක් වෙනවා ය කියලයි. ලොව්තුරා බුදුරජාණන් වහන්සේට කරන උපස්ථානය, ප්‍රතිකාරය, ලෝකයේ ඇති ශ්‍රේෂ්ඨම පින්කමක් වෙනවා. එය ශ්‍රේෂ්ඨ ම පින්කමක් වන්නේ, බුදුරජාණන් වහන්සේගේ ගුණයන්, ඥානයන්, නිසා ම යි. දෙවැනි ශ්‍රේෂ්ඨ පින්කම වන්නේ, මහා සංඝරත්නය උදෙසා කරන උපස්ථානයයි. තෙවනුව ශ්‍රේෂ්ඨ වන්නේ සීලයන් ආරක්ෂා කර ගනිමින් ජීවත්වන පින්වතුනට කරන උපස්ථානයයි. අනෙකුත් සියලු ම උපස්ථානයන් මේ සීමාවෙන් පහළටයි ගැනෙන්නේ. ඉහත උපස්ථාන ඔබ කළ යුත්තේ ලාභ සත්කාර, කීර්ති ප්‍රශංසා

බලාපොරොත්තුව නොවෙයි. එසේ බලාපොරොත්තු ඇති කරගතහොත්, ආනිශංස පක්ෂය හීන වෙනවා. මොන ම හේතුවක් නිසාවත් රෝගීන්ට උපස්ථාන කිරීම බුදුරජාණන් වහන්සේට කරන උපස්ථානයක් වශයෙන් දකින්න එපා. එහෙම වුණොත් පින්වත් ඔබට බුදුරජාණන් වහන්සේගේ උතුම් ඥානයන්, ගුණයන් කෙරෙහි ශ්‍රද්ධාව සකස්කොට ගැනීමට නො හැකිවෙනවා. මෙම කාරණය සඳහන් කිරීමට භික්ෂුව අදහස් කළේ, වෛද්‍ය ක්ෂේත්‍රයේ සමහරක් පින්වතුන් තමන් රෝගීන්ට කරන උපස්ථාන තුළින් පමණක් සෑහීමකට පත්වෙන ප්‍රවණතාවයක් දැකීමට තිබෙන නිසා. පින්වත් ඔබ රෝගී උපස්ථානය, තෙරුවන් කෙරෙහි ශ්‍රද්ධාවත්, සීලයත්, දානයත් තුළින් අයෝමය ශක්තියක් බවට පත්කොට ගැනීමට දක්ෂවෙන්න.

බුදුරජාණන් වහන්සේ දේශනා කරනවා රෝගියා යනු දේවදූතයෙක් ය කියලා. රෝගියා තුළින් දේවදූතයා මතුකොට ගන්නේ, පින්වත් ඔබත් ලෙඩවෙන, මැරෙන ස්වභාවයෙන් යුක්ත බව තේරුම් ගැනීමෙනි. රෝහල කියන්නේ, රෝගියා කියන්නේ කායානුපස්සනාව, වේදනානුපස්සනාව, සතර සතිපට්ඨාන ධර්මයන් ම හොඳින් වැඩෙන, මරණානුස්සතිය, අසුභය කමටහන් හොඳින් වැඩෙන තෝතැන්නක්. මෙතන දී පින්වත් ඔබ දක්ෂ වෙන්න ඕනේ, මෛත්‍රිය නමැති විපාක දී අවසන් වන සංස්කාරයන්ගෙන් ඔබ්බට ගොස්, ධර්මයේ සැබෑ ම අරටුව වන අනිත්‍ය, දුක්ඛ, අනාත්ම ධර්මතාවයන්ම, රෝගියා තුළින් මතුකොට ගන්න. රෝගියා තුළින් තමාව දකින්න. අතීත සංස්කාරයන්ගේ බියකරු බව නුවණින් මෙනෙහි කරන්න. තෙරුවන් කෙරෙහි ශ්‍රද්ධාව, කර්මය, කර්මඵල විශ්වාසය නොදන්න බටහිර සමාජය, රෝගී උපස්ථානය තුළින් ආශ්චර්යයක් බලාපොරොත්තු වෙනවා. ප්‍රේත ලෝකයේත්, තිරිසන් ලෝකයේත් නිරෝගි ප්‍රේතයින්, නිරෝගී තිරිසන් සතුන් සිටිනවා. මේ අය, පෙර මනුෂ්‍ය ජීවිතවල ඉපිද, රෝගීන්ට හොඳින් උපස්ථාන කළ උදවිය. නමුත් ශ්‍රද්ධාව, සීලය කියන කාරණාවන්, කර්මය, කර්මඵල විශ්වාසය ජීවිතයට එකතුකොට

ගන්නේ නැහැ. අපි මරණින් මතු නිරෝගී ප්‍රේතයෙක්, නිරෝගී තිරිසන් සතෙක් වෙලා වැඩක් නැහැ. උතුම් සම්මා දිට්ඨියට පත් වූ මනුෂ්‍යයත්වයයි, දේවත්වයයි වටින්නේ. ඒ වටිනාකම ලබාගන්න නම්, තෙරුවන් කෙරෙහි ශ්‍රද්ධාව, සීලය, දානයට ජීවිතය තුළින් වටිනාකම් ලබාදෙන ගමන් ම, රෝගී උපස්ථානය ද, කරුණාවෙන් ගෞරවයෙන් යුතුව සිදුකරමින් රෝගී උපස්ථානය අර්ථවත් කොටගන්න දක්ෂ වෙන්න.

පින්වත් දොස්තර මහත්මයෙක් ධර්ම සාකච්ඡාවක දී ප්‍රශ්නයක් ඇසුවා, ලෝකයේ වෛද්‍ය විද්‍යාව දියුණු වෙනකොට මනුෂ්‍යයාගේ ආයුෂ වැඩිවෙන්න, රෝගී භාවයන් අඩු වෙන්න ඕනේ නේද කියලා. වෛද්‍ය විද්‍යාව කොතෙක් දියුණු වුව ද, වෛද්‍ය විද්‍යාවට හැකියාවක් නැහැ, ලොව්තුරා සම්මා සම්බුද්ධ ඥානයට අභියෝග කිරීමට. බුදුරජාණන් වහන්සේ ලෝකය විවරණය කරන්නේ සංස්කාරයන්ට අනුව. හේතුඵල ධර්මයන්ට අනුව, වෛද්‍ය විද්‍යාව යනු දැනුම් සම්භාරයක් පමණයි. සංස්කාරයනුයි ලෝකය තීරණය කරන්නේ. වෛද්‍ය විද්‍යාව කොපමණ දියුණු ඖෂධ සොයාගත්තත් මනුෂ්‍යයාගේ ආයුෂ දීර්ඝ කිරීමට, මනුෂ්‍යයා නිරෝගී කිරීමට බැහැ. ඊටත් වඩා ශක්තිමත් විෂ බීජයක්, වෛරසයක් මනුෂ්‍යයා තුළින් සකස්වෙනවා. මනුෂ්‍යයා තුළ මේ විෂබීජ, වෛරස සකස් කරන්නේ දුස්සීලභාවය විසින්. ඒඩ්ස් කියන වෛරසය නිර්මාණය කළේ දුස්සීලභාවය විසින්, පිළිකාව කියන රෝගය නිර්මාණය කළේ අතීතයේ සිදුකළ අකුසල් හේතුවෙන්. අකුසල් කියන්නේ සීලයෙන් දුර්වල වීම. අනාගතයේ දී මීට වඩා දරුණු රෝගාබාධ මනුෂ්‍යයා තුළින් මතු වී එන්නේ දුස්සීලභාවය නිසා ම යි. එසේ නම් පින්වත් ඔබට, ලෝකයා නිරෝගීභාවයට පත්කිරීමට අවශ්‍ය නම්, වෛද්‍ය විද්‍යාවේ දියුණුව මනුෂ්‍ය ප්‍රජාව උදෙසා සැබෑ ලෙසට ම ප්‍රයෝජනයට ගැනීමට අවශ්‍ය නම්, මනුෂ්‍යයා සිල්වත්භාවයට පත් කිරීමෙන් පමණයි එය කළ හැක්කේ. දුස්සීලභාවයමයි ආයුෂ අඩුවීමත් රෝගාබාධයන්ටත් හේතුසාධක වන්නේ. පින්වත් රෝගීන් දිනකට බෙහෙත් වේල් තුනක් ගන්නවා

වගේ ම, අවම වශයෙන් දිනකට එක වතාවක් වත්, ජාති ආගම් භේදයකින් තොරව පංචශීලය සමාදන්ව, ආරක්ෂා කොටගන්නවා නම් එය රෝගියා ලබාගන්නා වටිනා ම ප්‍රතිකාරය වෙනවා. උතුම් සිල්වත්භාවය තුළ සිටිමින් ම, එක මොහොතක් හරි මෛත්‍රී චිත්තයක් සකස් කොටගන්නවා නම් එය උතුම් ප්‍රතිකාරයක්මයි වෙන්නේ. පින්වත් වෛද්‍ය මහත්මයෙක් රෝගියාට ප්‍රතිකාර කරනවා යනු සංස්කාරයන්ට ප්‍රතිකාර කිරීමක්. සංස්කාරයන්ට ප්‍රතිකාර කොට නිමාවක්, අවසානයක් දැකිය නොහැකි බව, පින්වත් ඔබලාගේ ක්ෂේත්‍රයේ අත්දැකීම් තුළින් ම අවබෝධයක් ලබා ගැනීමේ හැකියාව තිබෙනවා. පින්වත් ඔබෙන් ප්‍රතිකාර ලබන රෝගියා සංස්කාරයන්ගේ ම ඵලයන් වගේ ම පින්වත් ඔබගේ වෛද්‍ය ක්ෂේත්‍රයේ දැනුම, හැකියාව, විශේෂඥ හැකියාව ද සංස්කාරයෙන්ගේ ම ප්‍රතිඵලයක් බව නුවණින් දැකීමට දක්ෂ වුවහොත්, පින්වත් ඔබට යම් ප්‍රමාණයකට සංස්කාර නැමැති පැටලුණු නූල් පන්දුවේ පැටලුම හඳුනාගත්තා වනු ඇත. මේ නූල් පන්දුව පැටලුම දිගහැරගන්නා ප්‍රමාණයටයි, ඔබ තුළ වෘත්තීය හැකියාවන් පිළිබඳව, මමත්වයේ දැඩිභාවය තුනී වෙන්නේ.

බුදුරජාණන් වහන්සේ දේශනා කරනවා, යමෙක් උසස් අධ්‍යාපනයට යොමුවන්නේ, උසස් අධ්‍යාපනය තුළින් සමාජයේ පැසසුම් ලබන වෘත්තිකයෙක් බවට පත්වෙන්නේ, පෙර ජීවිතයේ දී අනුන්ගේ දියුණුවට ඊර්ෂ්‍යා නොකළ නිසා, ගරු කළ යුත්තන්ට ගරු කළ නිසා, අනුන්ට දැනුම ලබාදීමට සත්පුරුෂභාවයෙන් උපකාර කළ නිසා, මහණ බමුණන්ගෙන් කුසලය කුමක්ද, අකුසලය කුමක්ද, කළ යුතු දෙය කුමක්ද, නොකළ යුතු දෙය කුමක්ද කියලා ඇසීමට දක්ෂ වූ නිසා ය කියලා. මේ අතීත කුසල් සංස්කාරයන්ගේ ශක්තියයි, ඔබ ලබා ඇති උසස් වෘත්තියේ හැකියාව. දැන් ඔබට පුළුවන්, තරාදියේ දෙපැත්ත හොඳින් දකින්න. රෝගයක් යනු අකුසල් සංස්කාරයන්ගේ ඵලයයි. රෝග යට ප්‍රතිකාර කරන ඔබේ විශේෂඥ දැනුම කුසල් සංස්කාරයන්ගේ ඵලයයි. බුදුරජාණන් වහන්සේ දේශනා කරනවා, දක්ෂයා, අදක්ෂයා, නූගත් බව, පණ්ඩිත බව යනු කර්මයන් ම මූලික කොට

ඇතිවන්නක් ය කියලා. මෙතන ඇත්තේ, හුදු කුසල් අකුසල් ගනුදෙනුවක් පමණි. ධනය, කීර්තිය, මමත්වය රැස් කළ යුතු ක්‍රියාවක් නොව, අවබෝධයෙන් හඳුනාගත යුතු ක්‍රියාවලියකි. ලොව්තුරා බුදුරජාණන් වහන්සේට ප්‍රතිකාර උපස්ථාන කළ ජීවක වෛද්‍යවරයා පවා නිවන් අවබෝධයක් කර ගත්තාය කියන කාරණය භික්ෂුව අසා නැත. එය එසේ වූයේ බුදුරජාණන් වහන්සේට ප්‍රතිකාර කළ ද තමන්ගේ උපස්ථානයට ලක් වූ රෝගියා ද, තම විශේෂඥ වෛද්‍ය හැකියාව ද, සංස්කාරයන්ගේ ම ඵලයක් හැටියට දැකීමට දක්ෂභාවය, ඔහු තුළ නොතිබුණ නිසා ම ය. සංස්කාරයන්ට අනුව ජීවිතය දකිනකොට ඔබ තුළ ධර්මරත්නය කෙරෙහි අචල සද්ධාවයි මෝදු වෙන්නේ. අචල සද්ධාව මෝදුවෙන ප්‍රමාණයට ඔබ තුළින් ම විචිකිච්ඡාව තුනී වෙනවා, උතුම් ධර්මරත්නය ආරක්ෂා කර ගන්නා සංඝරත්නය කෙරෙහි ගෞරවය සකස්වෙනවා. මෙන්න මේ හේතු ධර්මයන්මයි ඔබ තුළින් වෘත්තියේ මමත්වයේ දැඩිභාවය තුනීකොට දමන්නේ. වෘත්තිය කෙරෙහි ඇති කර ගන්නා මමත්වයේ දැඩිභාවය නිරතුරුව ම ඔබව අකුසලයට යොමුකරනවා. මෙවැනි අවස්ථාවන්හි දී ගිහි පැවිදි දෙපාර්ශවයේ වෙනස හඳුනාගැනීමට පින්වත් ඔබට නොහැකි වෙනවා, ශිල්වත්භාවය, දුස්සීල්වත්භාවය හඳුනාග ැනීමට නොහැකි වෙනවා. මෙය සටහන් තබන භික්ෂුව හොඳින් හඳුනන එක් ස්වාමීන් වහන්සේ නමකට දැඩි හිසේ කැක්කුමක් සෑදීම නිසා, කැපකරු මහත්තයෙක් ප්‍රධාන පෞද්ගලික රෝහලක පින්වත් විශේෂඥ වෛද්‍යවරියක් ළඟට යොමු කළා. නියමිත කාමරයේ දී වෛද්‍යවරිය අසල වාඩි වී, ඇය රෝග විස්තර සටහන් කරගෙන රෝග පරීක්ෂාවට යොමුවෙලා, ඇය මොහොතකින් තමා ඉදිරිපිට සිටි රෝගී භික්ෂුවගේ ගෙල වටා තමාගේ අත දමා, භික්ෂුවගේ හිස තමාගේ හිසට සමාන්තරව කිට්ටුවට අරගෙන, බොහෝ ම තියුණුව භික්ෂුවගේ ඇස් සහ දත් පරීක්ෂාවට ලක්කොට තිබෙනවා. පින්වත් වෛද්‍යතුමිය රෝගියා පරීක්ෂා කළ යුතු උපරිම මට්ටමින් රෝග පරීක්ෂාව සිදුකොට තිබෙනවා. එය පැසසිය යුත්තකි. නමුත් මේ පින්වත් වෛද්‍යතුමියට මොහොතක්වත් කල්පනා වුණේ නැහැ, තමා ඉදිරියේ සිටින

රෝගියා ස්වාමීන් වහන්සේ නමක් බව. ඉහත ස්වාමීන් වහන්සේ කවදාවත් හිතලා නැහැ, තමා පැවිදි වූවාට පසුව කාන්තාවක් තමාගේ කරට අත දමාවි කියලා. නමුත් පින්වත් එම දොස්තර මහත්මිය එය එසේ කළා. මෙවැනි නොදැනුවත්භාවයන් සිද්ධවෙන්නේ, ශ්‍රද්ධාවේ දුර්වලතාවයන් නිසා. තෙරුවන් කෙරෙහි ඇතිකරගන්නා ශ්‍රද්ධාව තුළින්මයි අපි කරන වෘත්තිය, වගකීම් කුසලයන් බවට පත්කොට දෙන්නේ. උතුම් අනාගාමී ඵලයට පත්වූ, කාම, රාග, පටිඝ ධර්මතාවයන් නැසූ, අනාගාමී උපාසක මහත්මයාත්, අද පැවිදිවෙච්ච සාමණේරයන් වහන්සේට වන්දනා කළ යුතු ය. පැවිදිභාවයේ වටිනාකම බුදුරජාණන් වහන්සේ එසේයි දේශනා කොට තිබෙන්නේ. අද පැවිදි වෙච්ච සාමණේරයන් වහන්සේටත්, අනාගාමී ඵලය සාක්ෂාත් කොටගත් උපාසක මහත්මයා වන්දනා කළ යුතු යැයි, බුදුරජාණන් වහන්සේ දේශනාකොට තිබේ නම්, ගිහි පින්වතුන්ලා දරන උසස් වෘත්තීන් උතුම් අනාගාමී ඵලයටත් වඩා ඉහළ බව සිතන්න හොඳ නැහැ. එය පින්වත් ඔබට අනතුරක්මයි. දැනුමේ භාවිතයෙන් අපිට කවදාවත් සිත පිළිසිඳ දැනගන්න බැහැ. ප්‍රඥාව භාවිතයෙන්මයි, සකස් වෙන සිතුවිලි යහපත් කරගත හැකිවෙන්නේ.

බුදුරජාණන් වහන්සේ දේශනා කරනවා, ළදරු යැයි සිතා සාමණේර ස්වාමීන් වහන්සේට නොසලකා හරින්න එපා කියලා. මොකද කුඩා සාමණේරයන් තුළත් ලොකු ගුණයක් සැඟවී තිබෙන්න පුළුවන්. නිග්‍රෝධ කියන පුංචි සාමණේර හාමුදුරුවෝ තුළ, චණ්ඩාශෝක මහ රජතුමා ධර්මාශෝක මහරජතුමා බවට පත් කිරීමට අවශ්‍ය මහා ශක්තියක්, ගුණයක්, ඥානයක් සැඟවී තිබුණා.

විෂඝෝර සර්පයින්ට ඔබත් කිරි පොවනවා ද?

රෝහිතස්ස කියන දෙවියා බුදුරජාණන් වහන්සේ හමුවීමට පැමිණිලා, තම අතීත භවයේ දී ඍද්ධිමත් ඍෂිවරයෙක් වශයෙන් ඉපදිලා තම අසහාය ඍද්ධිමත්භාවය ප්‍රයෝජනයට අරගෙන, ලෝකයේ අවසානය සොයාගෙන ගොස් වෙච්ච අකරතැබ්බය ප්‍රකාශ කළා. ලෝකයේ අවසානය තබා අවසානය කියන කාරණය සිතාගැනීමටවත් ඉඩක් නොමැතිව, රෝහිතස්ස ඍෂිවරයා එම ජීවිතයෙන් චුතව යනවා.

බුදුරජාණන් වහනසේ දේශනා කරනවා, සයුරට වැටුණ පුද්ගලයා පිහිනා දූපතක් පිහිට කොටගන්නා සේ තමා තමාව පිහිටකොට, පිළිසරණ කොට ගන්න කියලා, ධර්මය ම පිළිසරණ කොට ගන්න කියලා. එවිට පින්වත් ඔබ මුලින් ම නුවණින් විමසා බලන්නේ මනුෂ්‍යයා තුළ ජරා, ව්‍යාධි, මරණ හටගන්නේ කුමක් නිසා ද කියලා. මොකද, වෛද්‍ය ක්ෂේත්‍රයේ පින්වතුන්ට හොඳින් ම ප්‍රකට වෙනවා, මනුෂ්‍යයාගේ ජරා, ව්‍යාධි, මරණ ධර්මතාවයන්. දුක කියන අවසානය අල්ලාගත්තොත් අපිට පුළුවන් අවිද්‍යාව කියන ආරම්භය මතුකොට ගන්න. අතීතයේ සිටි රෝහිතස්ස ඍෂිවරයාට සොයා ගැනීමට තබා සිතා ගැනීමටවත් නොහැකි වූ, ලෝකයේ මුල සහ අවසානය ඔතනයි තිබෙන්නේ. ලෝකයේ මුල සහ අවසානය තමා තුළ ම තබා ගෙන, අනුවණ රෝහිතස්ස ඍෂිවරයා, අවිද්‍යාව තුළින් ගොඩනගා දුන් සම්මුති ලෝකය තුළ අසරණයෙක්, මංමුලා වූවෙක් බවට පත්වුණා. මෙතනදී පින්වත් ඔබට ජරා, ව්‍යාධි, මරණ, ශෝක කියන හේතුන්ට සැබෑ ම

ප්‍රතිකාරය සරල මාර්ගයක් තුළින් මතුකොට දුන් ලොව්තුරා බුදුරජාණන් වහන්සේ කියන වෛද්‍යවරයාගේ විශේෂඥ අවබෝධයේ ආශ්චර්ය මතුකොට ගන්න පුළුවන්. බුදුරජාණන් වහන්සේ දේශනා කරන්නේ දුකත්, දුකේ අවසානයත්, බෙහෙත් පෙත්තකින්, බෙහෙත් කරලකින්, සැත්කමකින් නොව, මේවා කෙරෙහි බලාපොරොත්තු ඇති කරන අවිද්‍යාව තුළයි තිබෙන්නේ කියලා.

පින්වත් වෛද්‍ය ක්ෂේත්‍රයේ මහත්වරුන් නිරතුරුව ම සිද්ධ කරන්නේ විෂඝෝර සර්පයින් හතර දෙනෙක් පෝෂණය කිරීමට උපකාර කිරීමකි. මේ විෂඝෝර සර්පයින් හතර දෙනායි සතර මහා ධාතුවෙන් සෑදුණු රූපය. බුදුරජාණන් වහන්සේ දේශනා කරනවා, ජීවත් වීමට කැමති, සැපයට කැමති සත්වයින් නිරතුරුවම මේ පඨවි, ආපෝ, තේජෝ, වායෝ කියන විෂකරු සර්පයින් හතර දෙනාට කවනවා, පොවනවා, නිදි කරවනවා, බෙහෙත් දෙනවා කියලා. එසේ නොකළොත් මේ සර්පයින් කිපෙනවා, දෂ්ඨ කරනවා, මරණයට පත්කරනවා. මෙන්න මේ විෂකුරු සර්පයින් දෂ්ඨ කරන කොට තමයි වෛද්‍යවරයාගේ සේවය සොයාගෙන, සර්පයින් අයිතිකරුවා දුවගෙන එන්නේ.

මෙතන දී අපි වඩාත් දක්ෂවෙන්න ඕනේ, වෛද්‍යවරයත් රෝගියාත් මේ දෙදෙනාම මේ විෂකුරු සර්පයින් හතර දෙනාගේ දෂ්ඨ කිරීම්වලට ලක් වෙමිනුයි සිටින්නේ කියන කාරණය මතුකොට ගන්න. මේ විෂකුරු සර්පයින් හතරදෙනා කෙරෙහි ඇතිකොට තිබෙන තෘෂ්ණාවයි, ඔබේ වධකයා ය කියලා බුදුරජාණන් වහන්සේ දේශනා කරන්නේ. මේ වංචාකාරී වධකයාව ඔබ වධකයා හැටියට හඳුනා නොගත් නිසා ම ඔබ ඔහුට උවටැන් කරනවා, ප්‍රතිකාර කරනවා, පෝෂණය කරනවා. ඔබ ලකුණු දෙනවා. ඔබ ඔහු වධකයා කියලා හඳුනා ගන්නේ නැහැ. මේ නොහඳුනාගැනීම නිසා ම, යම් දිනක වධකයා විසින් ම තියුණු විසෙන් ඔබව විනාශයට පත් කරනවා. සත්පුරුෂ ඇසුර නොලබන්නා, සත් පුරුෂ ධර්මයන් නොහඳුනන්නා රූපය ආත්මය කොට, ආත්මයෙහි

රූපය ඇතැයි දකිනවා. අනිත්‍ය වූ රූපය තතු සේ නොදකින්නා වධකයාගේ පළිගැනීම නිසා ම, අකුසල් සංස්කාරයන් ම ඉතිරි කොට ගන්නවා. බුදුරජාණන් වහන්සේ දේශනා කරනවා, යමෙක් රූපය අභිනන්දනය කරත් ද ඔහු සතුටින් පිළිගන්නේ දුකයි කියලා. එම නිසා ම රූපය නිරෝගී කළ හැකි යැයි ඔබ වෘත්තීය මමත්වයේ දැඩිභාවය නිසා ම සිතන්නේ නම්, එම සිත ඔබගේ සැපය අහිමි කිරීම පිණිසමයි හේතු වන්නේ.

කාශ්‍යප බුදුරජාණන් වහන්සේගේ කාලයේ මනුෂ්‍යයාගේ ආයුෂ අවුරුදු විසිදාහයි. මේ කාලයේ ජීවත් වෙච්ච මනුෂ්‍යයින්ට පීඩාවන් පහකට පමණයි මුහුණ දෙන්න සිද්ධ වුණේ කියලා බුදුරජාණන් වහන්සේ දේශනා කරනවා. හිරු එළිය හේතුවෙන්, සීතල හේතුවෙන්, කුසගින්න හේතුවෙන්, පිපාසය හේතුවෙන් දරු ප්‍රසූතිය හේතුවෙන් ඇති වෙන්නා වූ දුක් පහට පමණයි, එදා මනුෂ්‍යයෝ මුහුණ දුන්නේ. වර්තමානයේ වගේ සිය ගණන් ලෙඩරෝග, පාරිසරික දූෂණ, යුදමය ප්‍රශ්න එදා තිබුණේ නැහැ. මෙවැනි සංසිඳුණු කාලපරිච්ඡේදයක එදා ජීවත් වුණ 'අර්ථ' කියන තෙරුවන් සරණ ගිය තාපසයා, තමන්ගේ දහස් ගණනක් ශිෂ්‍යයින්ට ජීවිතය විග්‍රහ කළේ, තණ අග රැඳුණ පිණි කැටයක් වගේය කියලා, ජලයේ මතුවුණ දිය බුබුලක් වගේය කියලා, ජලයේ ඇඳි රේඛාවක් වගේය කියලා. මරණයට ගෙන යන ගවයෙක් වගේය කියලා. ජීවිතය කියන්නේ එපමණ වේගයකින් මරණය කරා ගමන් කරන දෙයක් වශයෙනුයි, අර්ථ තාපසයා තම ශිෂ්‍යයින්ට ඉගැන්වූයේ. ඉහත ජීවිතයේ සැබෑ ම අර්ථය වර්තමානයේ සිය ගණනාවක් රෝගාබාධවලින් පෙළෙන, තමා ඉදිරියේ සිටින රෝගියා තුළින් මතුකොට ගන්න වෛද්‍ය ක්ෂේත්‍රයේ පින්වතුන් දක්ෂ වෙන්න ඕනේ. මේ දක්ෂභාවයයි ඔබේ සුවපත්භාවය උදෙසා ඔබ කරගන්නා වටිනා ම ප්‍රතිකාරය වෙන්නේ.

රෝගී පුද්ගලයා තුළිනුත්, නිරෝගී පුද්ගලයා තුළිනුත් පින්වත් ඔබ දකෂ නම් කුසල්, අකුසල් මූලයන්ගේ යථා ස්වභාවය මතුකොට ගන්න. ඒ මතුකොට ගැනීම තුළ ම පින්වත් ඔබ සම්මා දිට්ඨියට පත්වීමට අවශ්‍ය කාරණා ජීවිතයට එකතුකොට ගන්නවා.

ඉහත කාරණය නිසාමයි රෝගියා දේව දූතයෙක් ය කියන අර්ථය ලොව්තුරා බුදුරජාණන් වහන්සේ දේශනා කරන්නේ.

බුදුරජාණන් වහන්සේ දේශනා කරනවා, නිවන් මාර්ගයේ ගමන් කරන පින්වතා තුවාලවලට බෙහෙත් දැමීමට දැනගත යුතු ය කියලා. මෙතන දී තුවාලය කියන්නේ ආයතන හයයි. මේ තුවාල ඇති කර ගන්නේ අවිද්‍යාව කියන විෂබීජයෙන්. ඇසෙන් රූප දැක, කනෙන් ශබ්ද අසා, මනසින් සිතුවිලි සිතමින් අකුසල් අරමුණු ඇති කර ගැනීමෙන් නිරතුරුව ම අපි තුවාල වැඩිකර ගන්නවා. සත්වයා ඵස්සය කියන තුවාලය නිරතුරුව වේදනා නැමැති කෝටුවෙන් පැහැරීමට ලක්කර ගන්නවා. අපි අනුන්ගේ තුවාල සනීප කළත්, ඇස නිසා, කන, නාසය නිසා භවයට උඩුදුවන තුවාල අපි ඇති කර ගන්නවා නම්, එය අපේ භව ගමනට රිදුම් දෙන තුවාලයක් වෙනවා.

ඉහත සූත්‍රයේ දී ම බුදුරජාණන් වහන්සේ දේශනා කරනවා, දක්ෂ, නිවන් මාර්ගයේ ගමන් කරන්නා, සුදුසු හොඳ තණබිම් දැනගත යුතුය කියලා. මෙතැන දී හොඳ තණබිම් කියලා බුදුරජාණන් වහන්සේ හඳුන්වන්නේ ධර්මධර, විනයධර මහා සංඝරත්නයයි, කල්‍යාණ මිත්‍ර ඇසුරයි. ඉහත හොඳ තණබිම් ඇසුරු කිරීම තුළින්මයි, භවයට උඩුදුවන, රිදුම් දෙන තුවාල සනීප කොට ගැනීමට හැකියාව තිබෙන්නේ. බුදුරජාණන් වහන්සේ දේශනා කරනවා, මල්වලින් හමන සුවඳින් අග්‍ර ම සුවඳ, දෑසමන් මල් සුවඳයි කියලා. මුල්වලින් හමන සුවඳින් අග්‍ර ම සුවඳ, කළු අගිල් මුල් සුවඳයි කියලා. අරටුවෙන් හමන සුවඳ අතරින් අග්‍ර ම සුවඳ රත්හඳුන් අරටුවේ සුවඳයි කියලා. ලෝකයේ ඇති අවවාදයන් අතරින් අග්‍ර ම අවවාදය වන්නේ බුදුරජාණන් වහන්සේගේ අවවාදයයි කියලා. මොකක්ද අපිට බුදුරජාණන් වහන්සේ කරන උතුම් ම අවවාදය, **ලෝකය යනු දැනුමෙන් සුවපත් කළ හැකි දෙයක් නොව, ප්‍රඥාවෙන් ම අවබෝධ කළ යුතු දෙයක් බවයි.** පින්වත් ඔබ ඉදිරියේ සිටින රෝගියා තුළින් ඔබ ලබන දැනුම විදර්ශනා නුවණින් විමසුමට ලක් කිරීමේ දී අවබෝධය සඳහා අවශ්‍ය ප්‍රඥාව ඔබ තුළින් ඔබට සකස් කොටගත හැකි වනු ඇත.

රෝගී භාවය ගැන කථාකරන විට නිරෝගී භාවය ගැන සිංහනාද කරපු බක්කුල මහරහතන් වහන්සේ මතකයට නැගෙනවා. උන්වහන්සේ අවුරුදු 160ක් දීර්ඝායුෂ ලබපු උත්තමයෙක්. උන්වහන්සේ පිරිනිවන් පෑමට පෙරාතුව සිංහනාද කරනවා, මාගේ පැවිදි ජීවිතය වසර අසූවක් වෙනවා. මෙතෙක් කලකට එළදෙනකගේ තනපුඩුවකින් කිරි ස්වල්පයක් දොවනා තරමේ කාලයක්වත් අසනීපයක් හැදුණ බවක් දන්නේ නැහැ කියලා. මෙතෙක් කලකට බෙහෙතක් වශයෙන් අරළු කැබැල්ලක් පාවිච්චි කළ බවත් දන්නේ නැහැ කියලා. අතීත කුසල් සංස්කාර හේතුවෙන් ම බක්කුල මහරහතන් වහන්සේ අත්විඳි නිරෝගීභාවය, සංස්කාරයන්ගේ ස්වභාවය තේරුම් ගන්න අපට උපකාරී වෙනවා. එසේ නම් සැබෑ සුවපත්භාවය, නිරෝගීභාවය බෙහෙත් කරලක් තුළ නොවේ, කුසල් සංස්කාරයන් තුළමයි සැඟවී තිබෙන්නේ.

බුදුරජාණන් වහන්සේ දේශනා කරනවා, මනුෂ්‍යයා කාමයේ ආස්වාදයන්ට යොමු වීම නිසා දීර්ඝ වූ ආදීනවයන් ලබනවා කියලා. කාමයේ ආස්වාදය කියන්නේ ඉන්ද්‍රිය පිනවීමෙන් ලැබෙන සැපය. එම කාමයේ ආස්වාදයේ එක ආදීනවයක් තමයි ඔබ තුළ ඇති කායික, මානසික රෝගී තත්ත්වයන්. දියවැඩියාව වේවා, කොලෙස්ටරෝල් අධික වීම වේවා, වෙනත් රෝගී තත්ත්වයන් වේවා මනුෂ්‍යයා ඉන්ද්‍රියන් පිනවීමට යාමේ අතුරුඵලයන්මයි.

මනුෂ්‍යයා තුළ අකුසල් වැඩිවෙන කොට, එම අකුසල් ක්‍රියාත්මක වීමට අවශ්‍ය ක්‍රමවේදයන් මනුෂ්‍යයා තුළින්මයි සකස් වෙන්නේ. මනුෂ්‍ය සිතුවිලිවල ම ප්‍රතිඵලයක් වශයෙන් තාක්ෂණය ඉදිරියට එන්නේ, මාරයාට අයත් අකුසලයේ ලෝකය තවතවත් ශක්තිමත් කොට දෙන්න. තාක්ෂණය විසින් ම අත දිගු කොට පෙන්වන නවීන ආහාර රටාවන්ට පින්වත් ඔබ යොමුවන කොට ඒ හේතුවෙන් ම ඔබ තුළ රෝගාබාධයන් ඇතිවෙනවා. තාක්ෂණය විසින්මයි එම රෝගාබාධ සුවකිරීමට අවශ්‍ය ඖෂධයන් නිපදවා දෙන්නේ. මෙතනදී හේතුවත් ඵලයත් දෙක ම ඔබට අලෙවි කරන්නේ මාරයා විසිනි. බුදුරජාණන් වහන්සේ

මාරයා වශයෙන් මෙතැනදී දේශනා කරන්නේ තෘෂ්ණාවෙන් බැඳුණු මනුෂ්‍ය සිතුවිලියි. මාරයාගේ මේ අසාධාරණ වෙළඳාම මෙතනින් නවතින්නේ නැහැ. තවත් හේතුඵල ධර්මයන් සකස් කොට දෙමින් ඉදිරියට යනවා. කය පිනවීමට යාම නිසා රෝගාබාධයන්ට ගොදුරු වෙන කොට, එම රෝගාබාධයන්ට ගන්නා ඖෂධ හේතුවෙන් ම මනුෂ්‍යයා අතුරු ආබාධයන්ට යොමු වෙනවා. දැන් මුළු සමාජය ම රෝගීන්. සමාජය ම රෝගීන් වෙනකොට වෛද්‍ය ක්ෂේත්‍රය උදෙසා මුදල් ආයෝජන ගලාගෙන එනවා. එම සම්පත් ගලා ඒම මනුෂ්‍යයා තවතවත් තෘෂ්ණාව දෙසටමයි යොමුකරන්නේ. තෘෂ්ණාව වැඩිවෙන කොට ලාභයමයි පරමාර්ථය වෙන්නේ. රෝගයක් සුව කර ගැනීමට වැයවන මුදල එම රෝගියාටත්, රෝගියාගේ භාරකරුවන්ටත් කායික රෝගාබාධයන් ඉක්මවා ගිය මනසින් සිදුවන බලවත් ම අකුසලයක් වන ද්වේශය කියන කාරණය ඇතිකොට දෙනවා. අවසානයේ රෝගියාත් රෝග සුවකිරීමත් කියන අංශ දෙක ම මාරයා පටලවන නූල් බෝලයේ තවතවත් පැටලෙනවා. පැටලෙන ප්‍රමාණයට අස්වැන්න වැඩියි. මෙතනදී අස්වැන්න හැටියට ලැබෙන්නේ අකුසලය යි. රෝගියාත්, රෝගයට ඖෂධයත්, අතුරු ආබාධයන් තුළින් පිරී යන රෝහල් පද්ධතිය, මනුෂ්‍ය සිතක සකස් වෙන තෘෂ්ණාව නිසා ම ඇති වූවාක් බව මනසින් දකිමින් නින්දට යන්න. එම රාත්‍රිය ඔබට යහපත් රාත්‍රියක් වේවි. ආස්වාදයට නොබැඳෙන, ආදීනවය තුනී කරගන්නා, සිහි නුවණින් පමණ දැන ආහාර ගන්නා හෙට දවසක ආරම්භයක් වේවි.

යහපත් රාත්‍රියක් තුළින්, යහපත් දිනයක් උදාකොට ගන්න

නින්ද ගැන කථාකරන්න ගිහිල්ලා රෝගියා කියන තැනට, වෛද්‍ය ක්ෂේත්‍රය තියන තැනට එන්න සිද්ධ වුණා. අපි නැවතත් නින්ද කියන තැනට යමු. බුදුරජාණන් වහන්සේ දේශනා කරනවා මනුෂ්‍යයා රාත්‍රියට දුම්දමනවා කියලා. ඒ කියන්නේ නිදි පැදුරට ගියාට පස්සේ නින්ද යන්නේ නැහැ. ගොඩාක් සිතුවිලි සිතට ගලාගෙන එනවා. හෙට දවසේ රාජකාරි සැලසුම් කරනවා. සිතුවිලි සිතට නැඟෙන තරමට නින්ද ඈතට යනවා. විඳීම සකස් වන තැනදී ඔබට හමුවන්නේ තෘෂ්ණාව. ඔබ තුළ රූපයන් කෙරෙහි ඇතිවන තෘෂ්ණාව නිසා ම ලෝභ, ද්වේශ, මෝහ අකුසල මූලයන් සකස් කොට ගන්නවා. මෙන්න මේ සැලසුම් කොට ගැනීමටයි තුඹස රාත්‍රියට දුම්දමනවා කියලා කියන්නේ. පින්වත් මහත්මයෙක් ප්‍රකාශ කළා, හාමුදුරුවනේ, රාත්‍රියට නින්ද යන්නේ නැහැ. ගොඩාක් සිතුවිලි සිතට ගලාගෙන එනවා, හෙට දවස ජයගන්න සැලසුම් නිරායාසයෙන් ම සිතට ගලාගෙන එනවා. කොච්චර ඇස් දෙක පියාගන්න හැදුවත්, සිතේ ඇතිවන සිතුවිලි නින්ද පලවා හරිනවා කියලා. නිදි පැදුරේ දී ඔබේ ජීවිතය මේ ආකාරයෙන් දුම්දමන්නේ හෙට උදෑසන පටන් ඔබේ ජීවිතය ගිනිගන්න. ගිනිගන්නවාය කියලා කියන්නේ, රාත්‍රී සැලසුම් කළ කරුණු දහවල් ක්‍රියාත්මක කරනවාය කියන කාරණයයි. ඔබේ ජීවිතයේ ඊයේ දවසට ආපසු හැරී බලන්න. රාත්‍රියට දුම් දමන, දහවලට ගිනිගන්නා ජීවිතයක් නේද ඔබටත් තිබෙන්නේ. අතීත භව ගමනේ රාත්‍රියට දුම් දමමින්, දහවලට ගිනි ගනිමින් පැමිණි

දුමත්, ගින්දරත් නිසා කොපමණ දුකකට අප පත් වී ඇතිද? ජීවිතය ඉදිරියේ ප්‍රශ්න ඇතිවන විට, දුම් හෝ ගින්දර මුණගැසී වැඩක් නැහැ. ප්‍රශ්නයක් ඇතිවන විට දී සද්ධර්මයයි මුණගැසෙන්න ඕනේ. ඔබේ ජීවිතයට පැමිණෙන කුමන ප්‍රශ්නයක් වුව ද නිවැරදි විසඳුම ඇත්තේ සද්ධර්මය තුළ යි. සද්ධර්මයයි ජීවමාන බුදුරජාණන් වහන්සේ. බුදුරජාණන් වහන්සේ භද්දෙකරත්ත සූත්‍රයේ දී දේශනා කරනවා, අද කළ යුතු දෙය අද ම කරන්න. හෙට මරණය පැමිණිය හැකිය. සේනාසහිත මාරයා සමඟ කවර සැලසුම් ද, කවර ගිවිසුම්ද, කියලා. පංචඋපාදානස්කන්ධයේ අනිත්‍ය දකින්න පටන්ගත් වීර්යය ඇති තැනැත්තා යහපත් රාත්‍රියක් ගත කරන්නේ ය කියලා. පින්වත් ඔබගේ රාත්‍රියට නින්ද නොයාමේ ප්‍රශ්නයට සැබෑ ම විසඳුම බුදුරජාණන් වහන්සේ, බොහෝ ම පැහැදිලිව දේශනා කොට තිබෙනවා.

රූපය කෙරෙහි ඡන්දරාගයෙන් බැඳුණ සිතුවිලි නමැති මාරයා සමඟ කෙසේ නම් විවේකයක් ලබා ගන්න ද. සිතුවිලි නමැති මාරයා රූප ඉව කරමින් දුවනවා. වරෙක සම්මතය තුළ දිවයනවා. වරෙක අසම්මතය තුළ දිවයනවා. ආස්වාදයේ නිරුවතට ලස්සන සළුපිළි අන්දවමින් වසා පෙන්වනවා. වැඩිපුර අයිතිකොට ගැනීමේ තරඟයටමයි ඇද දමන්නේ. පින්වත් ඔබ නොදන්නා මාර සේනාවේ ඉලක්කයන් තිබෙනවා. රූප පෙන්වා ඔබගේ අකුසල මූලයන්ගේ ගොඩ වැඩි කරනවා. අනිත්‍ය සංඥාව පින්වත් ඔබේ ජීවිතය කිට්ටුවට ගන්න. එවිට ඔබ ධර්මයට ගොඩාක් කිට්ටු වෙනවා. ජරා, ව්‍යාධි, මරණ ධර්මතාවයන් හැකිතාක් ඔබේ ජීවිතය කිට්ටුවට ම ගන්න. එතකොට පින්වත් ඔබට හිතෙනවා හෙට උදේ වෙනකොට ඔබ මරණයට පත්වෙන්න පුළුවන් කියලා. දැන් ඔබ සැලසුම් කරන්නේ හෙට ජීවත් වෙන්න නොවේ, හෙට උදෑසනට පෙර පැමිණෙන මරණයට මුහුණ දෙන්න. පින්වත් ඔබ රාත්‍රියට හිස කොට්ටය මත තබාගත්ත මොහොතේ පටන් හෙට උදෑසන ඔබ මිය ගොස් සිටිතියි දකිමින් නිදන්න. බාහිර කිසි ම සිතුවිල්ලකට ඉඩ නොදෙන්න. ඔබේ මළකඳ මනසින්

දකිමින් නිදන්න. ගිහි පින්වතුන්ලා වන ඔබ, මරණය දකිමින් නිදන්න බය වෙන්න එපා. මෙතනදී යහපත් රාත්‍රියක් උදෙසා උපක්‍රමයකුයි යොදන්නේ. රාත්‍රිය අයහපත් කරන සිතුවිලි නමැති මාර සේනාව යටපත් කොට දැමීම සඳහා සිතුවිලිවලට වැට බැඳීමකුයි කරන්නේ. මරණය දකිමින් නින්දට ගියොත්, හෙට දවසේ ඔබ සුවසේ පිබිදේවි. එවිට වඩාත් ප්‍රබෝධයෙන් යුතුව, වීර්යයෙන් යුතුව දවස අරඹන්න. යහපත් රාත්‍රියක් තුළින් යහපත් දිනයක් උදාකොට ගන්න. මෙවැනි යහපත් රාත්‍රියක දී ඔබ මිය ගියහොත් එම මරණය ද ශ්‍රේෂ්ඨ මරණයක් වේවි.

රූපයන් කෙරෙහි ඡන්දරාගයෙන් සිතුවිලි ගලා එනවාය කියන්නේ මාර සේනාව හඹා එනවාය කියන කාරණයයි. සිතට ඇතිවන සෑම සිතුවිල්ලක් ම මාරයා හැටියට දකින්න. පින්වත් ඔබ දැන් උත්සාහ ගන්නේ අද කළ යුතු දෙය අද ම කරන්න. රාත්‍රිය උදාවුණාට අද දවස තාම ගෙවී නෑ. තව කරගන්න ගොඩාක් දේවල් තියෙනවා. අද කළ යුතු දෙය අද ම කරන්නේ නැතිව හෙට ගැන සිතන්න යන්න එපා. උදෑසන අවදි වූ මොහොතේ පටන් ම නිත්‍ය සංඥාවන්මයි වැඩුවේ. දිනයේ නිත්‍ය භාවයෙන් ගත් සියලු ම සංඥාවන්ගේ අනිත්‍යභාවය නින්දට පෙර මොහොතක් මෙනෙහි කරන්න. අනිත්‍ය සංඥාවෙන් රූපය මෙනෙහි කරන කොට පින්වත් ඔබ, අතීතයේ තිබූ රූපය වර්තමානයේ මට ලැබේවා කියලා ප්‍රාර්ථනා කරන්නේ නැහැ. අනාගතයේ දී මට මෙවැනි රූපයක් ලැබේවා කියලා ප්‍රාර්ථනා කරන්නේ නැහැ. රාත්‍රී නිදි පැදුරේ දී තෘෂ්ණාවෙන් බැඳුණු මාරසිතුවිලිවලට ඉඩ නොදී, රූපයේ අනිත්‍යභාවය අතීත, වර්තමාන, අනාගත වශයෙන් නුවණින් මෙනෙහි කරන්න. මෙලෙස අනිත්‍ය සංඥාවන් මෙනෙහි කරමින් ඔබ නින්දට ගියොත්, එම රාත්‍රිය පින්වත් ඔබට යහපත් රාත්‍රියක් වේවි. සෑම රාත්‍රියක දී අතීත පංචඋපාදානස්කන්ධයේ අනිත්‍යභාවය දකිමින් අතීතය ගැන සිතුවිලිවලින් බැහැර වන්න. අනාගත පංචඋපාදානස්කන්ධයේ අනිත්‍යභාවය දකිමින් අනාගතය ගැන සිතුවිලිවලින් බැහැර

වන්න. අතීතය, අනාගතය පින්වත් ඔබට දැන් මැකීගොස්. දැන් ඔබ වර්තමානය තුළ ජීවත් වෙන්න. වර්තමානය තුළ ද ඔබ ජීවත් විය යුත්තේ වර්තමානයේ ද අනිත්‍යභාවය දකිමින් ය. ආශ්වාස ප්‍රශ්වාසය දෙසට සිහිය පිහිටවීමෙන් අනිත්‍ය වන්නා වූ වර්තමානය ද පින්වත් ඔබට හොඳින් අරමුණු වනු ඇත.

වැරදි උපදේශයන්, ඔබව වැරැද්දටමයි යොමු කරවන්නේ...

ලොව්තුරා බුදුරජාණන් වහන්සේ දවස, කොසොල් රජතුමා මඟුල් ඇතු පිට නැඟී නගර සංචාරය කරන කොට, නිවසක සිටි රූමත් කාන්තාවක් දැකීමෙන් කාමච්ඡන්දයන් ඇතිවුණා. ඇය දුටු මොහොතේ පටන් ඇයව අයිති කොට ගැනීමේ උපක්‍රමයක් ගැනමයි රජු සිතුවේ. ඇයගේ ස්වාමිපුරුෂයා මරා දමා ඇය අයිති කොට ගැනීමට රජු උපායක් යෙදුවත් ස්වාමිපුරුෂයා මරා දැමීමේ උත්සාහයන් ව්‍යර්ථ වී ගියා. මේ රූමත් කාන්තාව ගැන සිතීම නිසා ම රජතුමාට සෑම රාත්‍රියක් ම නින්ද නොයන, අයහපත් රාත්‍රියක් බවටමයි පත්වුණේ. අදාළ කාන්තාව ගැන සිතමින් ම, නින්ද නැති දීර්ඝ රාත්‍රියක් ගත කරමින් සිටිය දී, එදින රාත්‍රියේ දී රජතුමාට බොහෝ ම නපුරු වේගවත් ශබ්දයක් ඇසුණා. මේ ශබ්දයට රජතුමා ගොඩාක් බිය වුණා. රජතුමා සැක කළා, මේ නපුරු ශබ්දය රජතුමාට, රාජ්‍යයට අනතුරක් ය කියලා. හිමිදිරියේ ම පුරෝහිත බමුණාව කැඳවලා, අදාළ බියකරු සිහිනය ගැන පුරෝහිත බමුණාට දැනුම් දුන්නා. බමුණා ප්‍රකාශ කළේ, රජතුමාට ඇසුණු නපුරු ශබ්දය රජතුමාටත් රාජ්‍යයටත් බරපතළ අපලයක්, නපුරක් බවත් වහා ම සත්ව යාගයක් සිදු කරලා, දෙවියන් සතුටු කරලා මේ අනතුරින් මිදෙන්න පුළුවන් ය කියලා. පුරෝහිත බමුණාගේ මෝඩ අවවාදය හිස මුදුනින් පිළිගත්ත රජතුමා සේවකයන්ට නියෝග කළා, යාගයට අවශ්‍ය සතුන් සහ සියලු පුදපිරිකර සූදානම් කරන්න කියලා. යාගයට අවශ්‍ය සතුන් රජ උයනේ ගාල් කරනවා දුටු, කොසොල්

රජතුමාගේ මල්ලිකා බිසවගේ පෙරැත්තය නිසා ම, රජතුමා බුදුරජාණන් වහන්සේ බැහැ දැකීමට ගොස්, තමාට රාත්‍රියේ දී ඇසුණ නපුරු ශබ්දය ගැන ප්‍රකාශ කළා. බුදුරජාණන් වහන්සේ දේශනා කරනවා, මහරජ, ඔබ ඊයේ රාත්‍රියේ බියට පත් කළ එම නපුරු ශබ්දය, ඔබේ ජීවිතයට හෝ රාජ්‍යයට හෝ අනතුරක්, නපුරක් වන ශබ්දයක් නොවේ. ලොහොකුම්භ කියන නිරයෙන් ඉහළට මතු වූ නිරිසතුන් හතර දෙනෙකුගේ වචන උච්චාරණය කිරීමේ හඬයි, රජතුමාට රාත්‍රියේ ඇසී තිබෙන්නේ කියලා.

රූමත් අන්සතු කාන්තාවක් කෙරෙහි කාමයෙන් ගිනිගෙන, නිදි සයනයේ නින්ද නොමැති අයහපත් රාත්‍රියක් ගත කළ කොසොල් රජතුමාට, බුදුරජාණන් වහන්සේ මේ අවාසනාවන්ත නිරිසතුන් හතර දෙනා ගැන කරුණු දේශනා කළා. මේ නිරිසතුන් හතර දෙනා කාශ්‍යප බුදුරජාණන් වහන්සේගේ කාලයේ ජීවත් වුණ ධනවතුන් හතර දෙනෙක්. ඒ කාලයේ මනුෂ්‍යයෙකුගේ ආයුෂ අවුරුදු විසිදාහක්. මේ ධනවත් තරුණයින් හතර දෙනා කල්පනා කරනවා, තමන්ගේ විශාල ධනයට මොනවාද කරන්නේ කියලා. දීර්ඝ සාකච්ඡාවකින් පසුව මේ තරුණයන් හතර දෙනා ම සාමූහිකව තීරණයකට එනවා, මේ විශාල ධනයෙන් කාලා බීලා, විනෝද වෙලා ජීවත් වෙමු ය කියලා.

කාශ්‍යප බුදුරජාණන් වහන්සේ මේ කාලයේ ජීවමානව වැඩ සිටියා. මෙම තරුණයින් හතර දෙනාට මස් ඇස හොඳින් පෙනුණාට කල්‍යාණ මිත්‍ර ඇසුර නොලැබුණ නිසා ම නුවණැස අන්ධ වෙලායි තිබුණේ. තම විශාල ධනයෙන් මේ අය හොඳින් විනෝද වුණා. කාන්තාවන්, මත්වතුර, මස්මාංශ, නැටුම් ගැයුම්, ජීවිතය කොට ගත්තා. ඔවුන්ගේ මෝහ මූලික මිම්මෙන් ඔවුන් අන්ධ වෙලා හිටියේ. මේ සැප වින්ද මහත්වරු හතර දෙනා මැරිලා ලොහොකුම්භ කියන නිරයේ උපදින්නේ. බුදුරජාණන් වහන්සේ දේශනා කරනවා, ලොහොකුම්භ නිරය යොදුන් හැටක් දිගින් පළලින් යුක්තයි කියලා. මේ ලොහොකුම්භ නිරයේ ගින්දරට, ලෝදියට පිච්චෙමින් අවුරුදු පහළොස්දාහක් ගත කොට, නිරයේ මතුපිටට පැමිණි මොහොතේ මේ නිරිසතුන් හතර දෙනාගේ

මුවින් නික්මුණ වේදනාත්මක වචනවල හඬයි, රජතුමාට රාත්‍රි කාලයේ දී ඇසිලා, රජතුමා බියට පත්වෙලා තිබෙන්නේ කියලා බුදුරජාණන් වහන්සේ දේශනා කරනවා. මේ නිරිසතුන් හතර දෙනා ලොහොකුම්භී නිරයෙන් වසර පහළොස්දාහකට පසුව මතුපිටට පැමිණි මොහොතේ ම මුවින් එක වචනයක් ප්‍රකාශ කරන මොහොතේ ම නැවත ලොහොකුම්භී නිරයේම ගිලී යනවා. තවත් වසර පහළොස්දාහකින් තමයි නැවත මතුපිටට පැමිණෙන්නේ කියලා, බුදුරජාණන් වහන්සේ දේශනා කරනවා. අනුන්ගේ සැමියන් අයිති කරගන්න, අනුන්ගේ බිරින්දෑවරුන් අයිති කරගන්න සිහින මවන වර්තමානයේ කාටත් වගේ ම විනෝදය ම ජීවිතය කොටගත් කාටත් ඉහත ධනවත් තරුණයන් හතර දෙනාට ම වෙච්ච දෙය හොඳ පාඩමක් වෙනවා.

නගර සංචාරය කරනකොට දුටුව අන්සතු කාන්තාවක් අයිතිකොට ගන්න, අයහපත් රාත්‍රියක් ගත කරමින් සිටි රජතුමා කාමයේ ආදීනවයන් ඇසීමෙන්, අන්සතු ස්ත්‍රිය අයිති කරගැනීමට තිබූ කැමැත්තෙන් මිදුණා. පින්වත් ඔබගේ කාමාස්වාදය නිසා ලබන කෙටි සැපය නිරයේ මහා ගිනි ජාලාවක් වශයෙන් දකින්න. ඔබ ලබන කෙටි වින්දනය කල්ප ගණනක් දීර්ඝ වූ මරණීය අඳෝනාවක් ලෙස දකින්න. කාමච්ඡන්දය නිසා ම රාත්‍රිය අපිට බොහෝ ම දිගු වෙනවා. දීර්ඝ රාත්‍රීවල නින්ද ඈතට යන වේගයෙන් ම හිරිඔතප් දෙකත් ඈතට යනවා. සකස් වෙන සිතුවිලි අකුසලයටමයි බරවෙන්නේ. ඒ නිසා ම පින්වත් ඔබ සෑම රාත්‍රියක දී ම අට්ඨික සංඥාව මෙනෙහි කරමින් නින්දට යන්න. මනසින් ශරීරයේ මස ගලවලා බිමින් තියන්න. ඔබගේ ශරීරයේ මසෙන් තොර ඇටසැකිල්ල සිතෙන් මවාගන්න. ඇටසැකිල්ල සිතෙන් මවා ගැනීමට නොහැකි නම් රූප සටහනක, ඡායාරූපයක ඇති ඇටසැකිල්ලක් හොඳින් නිරීක්ෂණය කරන්න. එවිට ඔබට පහසු වේවි, ඔබේම ඇටසැකිල්ල සිතෙන් මවා ගන්න. ඔබ කැමති ම, ඔබ අකමැති ම ඔබ තුළ කාමච්ඡන්දයක් සකස් කරන සෑම රූපයක් ම අට්ඨික සංඥාවෙන් දකින්න. එවිට එම රාත්‍රිය කාමච්ඡන්දයන්ගෙන් තොර යහපත් රාත්‍රියක් වේවි.

මෙය සටහන් තබන වේලාව රාත්‍රී හතට පමණ ඇති. හුදෙකලා කුටිය අවට රාත්‍රී රැහැයියන්ගේ හඬ වේගවත්ව ඇසෙනවා. ලෝකය ම මැකී ගොසින්, අනිත්‍ය වූ කාය සංස්කාර පමණයි අරමුණු වෙන්නේ. උතුම් ධර්ම මාර්ගයේ යහපත් රාත්‍රියක පෙර නිමිතියි මේ අත්දකින්නේ. මේ යහපත් රාත්‍රිය, මේ ලෝකයේ කොච්චර නම් මනුෂ්‍යයෝ අයහපත් රාත්‍රියක් බවට පත්කොට ගනීවිද, අනාගතයේ නිරයන්හි නිරසතුන්ගේ ගහණය කොච්චර නම් ඉහළ යාවිද. මනුෂ්‍යයාගේ නුවණැස අන්ධ වෙනකොට මස්වලට තිබෙන වටිනාකම වැඩිවෙනවා. තෘෂ්ණාව විසින් මසට හැඩතල නිර්මාණය කොට දෙනවා, ලස්සන රටා රිද්මයන් ඇති කොට දෙනවා. මේ සියල්ල ම සිතුවිල්ලක් ය කියන කාරණය දකින්නේ නැහැ. මස්වලට ලොබ බඳින මිනිස්සු නිරයට වැටුණම ලෝදියෙන්, ගින්දරෙන් මස ම පිච්චෙමින් මරණීය වේදනාවන් ලබනවා. මස සතර මහා ධාතුව වශයෙන් දකින්න. එවිට පින්වත් ඔබ මසෙන් හැදුණ රූපයෙන් නිදහස් වීමේ දිශාවට ගමන් කරාවි.

ඉහත සිද්ධියේ දී කොසොල් රජතුමා කාම ගින්නෙන් දැවෙමින් සිටි අයහපත් රාත්‍රියේ දී ඇසුණ නපුරු, බියකරු ශබ්දය නිසා බියට පත්වෙලා, උදේ පාන්දර ම පුරෝහිත බමුණා කැඳවලා ප්‍රශ්නය ගැන උපදෙස් ගැනීමේ දී පුරෝහිත බමුණා ප්‍රකාශ කළේ රාත්‍රියේ ඇසුණ නපුරු ශබ්දය, රජතුමාට රාජ්‍යයට අනතුරක්, අපලයක් කියන කාරණය. අනතුරෙන් මිදෙන්න මහා සත්ව ඝාතන යාගයක් කරන්න කියලයි යෝජනා කළේ. වර්තමානයේ ද රූපය නිත්‍යභාවයෙන් ගැනීම නිසා ම අයහපත් රාත්‍රීන් නිදි නොලබා ගත කරන මනුෂ්‍යයින්ට නොයෙක් ආකාරයේ නපුරු ශබ්ද අඬනින්දෙ දී ඇසෙන්න පුළුවන්. එවැනි ශබ්ද ඇසිලා සමහරු බියට පත් වෙන්න පුළුවන්. සිහිනයෙන් කෑ ගසන්න, උගුර කට වේලිලා වතුර සොයන්න පුළුවන්, නිදි ඇඳෙන් වැටෙන්න පුළුවන්. මෙවැනි තත්ත්වයන් ඇතිවෙන කොට බියට පත්වෙලා, වර්තමාන සමාජය හුඟාක් දුරට යාගහෝම, පුදපූජා, යන්ත්‍රමන්ත්‍ර තමයි සිදු කරන්නේ. මේ ක්‍රියාවනුත් හරියට මිථ්‍යාදෘෂ්ටික පුරෝහිත බමුණා කොසොල් රජතුමාට

දුන්න වැරදි උපදේශය වගේ ම යි. අකුසලය නිසා ම තවතවත් අකුසලයට යොමු වෙනවා. ඔබටත් නින්ද නොයන අයහපත් රාත්‍රීන්වල දී මෙවැනි වේදනාත්මක නපුරු හඬක් ඇසුණොත් ඔබත් තේරුම් ගන්න, මොකක් හෝ කුසල් ශක්තියක් නිසා ම ඔබට අනතුරු හැඟවීමක් තමයි ලැබුණේ කියලා. අකුසලයෙන් කුසලය දෙසට යොමුවෙන්න කියන අනතුරු හැඟවීම, සමහර විට එම හඬ නිරයෙන් ඇසෙන හඬක් වෙන්නත් පුළුවන්. එසේත් නැතිනම් විෂම ප්‍රේතයෙක්ගෙන්, අමනුෂ්‍යයෙකුගෙන් නැඟෙන වේදනාත්මක හඬක් වෙන්නත් පුළුවන්.

වරක් භික්ෂුවක් වනගත ආරණ්‍යයක වැඩ සිටින කොට, සවස තුනට පමණ උතුම් සමාධියෙන් පසුවෙන කොට, ඉතාමත් බියකරු, වේදනාත්මක ලතෝනියක් ඇසුණා. එය හරි ම වේගවත්, අශුභ, අමිහිරි, මූසල ලතෝනියක්. එම භික්ෂුවට උතුම් සමාධිය තුළින් පෙනෙනවා, විශාල ගසක ඇති දෙබලක්. දෙබලක් කියන්නේ ගසේ ඉහළ, හතර පැත්තට අතු බෙදී ගිය තැනක්. මෙම දෙබලේ ලොකු කළගෙඩියක් තරම් කළු මස් කුට්ටියක් භික්ෂුවට දර්ශනය වුණේ. අතපය නැති, කළු මස් කුට්ටියක්. ඇය විෂම, නපුරු, බියකරු ප්‍රේතියක්. එම මස් කුට්ටියක් ආකාරයට ඉපිද සිටින නපුරු ප්‍රේතිය තමයි ඉහත නපුරු, වේදනාත්මක හඬ නඟන්නේ. එම හඬ කොච්චර වේගවත් ද කියනවා නම් එම ප්‍රේතිය ද්වේශයෙන් පුපුරනවා වගෙයි. සමහර විට එම ප්‍රේතිය, භික්ෂුව තම සීමාවේ සිටිනවාට විරෝධය දක්වනවා විය හැකි ය. මෙවැනි විෂම ප්‍රේතියන් සිල්වතුන්ට අකමැති ය. සිල්වතුන් දකින කොට ඒ අයව පිච්චෙනවා වගේ. සීලයට, කුසලයට ඇති විරෝධය නිසා වෛරයෙන් පුපුරනවා. මෙවැනි බියකරු ශබ්ද සතර අපායේ ම සත්ත්වයින්ගේ මුවින් නික්මෙන අකුසලයන්ගේ දෝංකාරයන් ය. ඔබට එම ශබ්ද ඇසෙන්නේ හේතුවක් නිසා ම බව සිතන්න. ජීවිතය තුළින් කුසල් ධර්මයන් ශක්තිමත් කොට ගන්න. නින්ද නොඑන දීර්ඝ රාත්‍රීවල සිතට නැඟෙන කාම සිතුවිලි, ද්වේශ සිතුවිලි ඉහත සත්වයින්ගේ විෂම ජීවිත ගැන සිතමින් යටපත් කොට ගන්න. එවිට පින්වත් ඔබට එම රාත්‍රිය

යහපත් රාත්‍රියක් වේවි. එම යහපත් රාත්‍රියේ දී විවේක මනසින් සිතන්න. ගස් දෙබලක් මත ජීවත්වෙන, අතපය නොමැති, කළු මස් කුට්ටියක් වැනි විෂම ප්‍රේතිය, එවැනි විෂම උපතකට ඇද දැමුවේ කාමය, ද්වේශය කියන කාරණය බව.

ආශ්වාදයට අතවනන, පාපකාරී සිතුවිලිවලින් බැහැර වෙන්න...

පුද්ගලභාවයෙන් යුතුව කාමයේ වරදවා හැසිරීමට වඩා මනුෂ්‍යයාව කාමයේ වරදවා හැසිරවීමට පෙළඹවීම ඇති කරන පිරිස් සිටිනවා. නවීන තාක්ෂණික ක්‍රමවේදයන් හරහා මනුෂ්‍යයා කාමාස්වාදයේ ගොදුරු බවට පත් කරන ඉහත පිරිස් බොහෝ ම ප්‍රවේශම්වෙන්න ඕනේ. වයස් භේදයකින් තොරව, තාක්ෂණික මෙවලම් මනුෂ්‍යයා පංචනීවරණයන්ගේ වහලෙක් බවට පත් කොට තිබෙනවා. තාක්ෂණික මෙවලම් තුළින් මනුෂ්‍යයාට කතා කරන ලෝකය, ලැජ්ජා, භය හීන වී ගිය ලෝකයක්.

බුදුරජාණන් වහන්සේගේ කාලයේ නටගාමිණී කියලා තරුණයෙක් සිටියා. එදා දඹදිව සිටිය හොඳ ම නාට්‍ය ශිල්පියා තමයි නටගාමිණී. බොහෝ ම කඩවසම්, රංගන හැකියාවෙන් පරිපූර්ණ තරුණයෙක්. මේ නටගාමිණී බුදුරජාණන් වහන්සේට ප්‍රකාශ කරනවා මගේ ගුරුවරුන් මට උගන්වලා තියෙන්නේ අපි වගේ, මනුෂ්‍යයින්ව විනෝදමත් කරන, සතුටු කරන අය, මරණින් පසුව පායාස කියන දිව්‍ය ලෝකයේ උපත ලබනවා කියලා. නටගාමිණී, එම ප්‍රශ්නය අවශ්‍ය නැහැයි බුදුරජාණන් වහන්සේ ප්‍රකාශ කරනවා. නටගාමිණී දෙවැනි වතාවටත්, තෙවැනි වතාවටත් එම ප්‍රශ්නය බුදුරජාණන් වහන්සේගෙන් විමසා සිටියා. තුන්වැනි වතාවේ බුදුරජාණන් වහන්සේ දේශනා කරනවා, නටගාමිණී, මනුෂ්‍යයාව කාමච්ඡන්දයන්ට යොමු කරවන අය, මරණින් පසුව පායාස කියන නිරයටයි වැටෙන්නේ කියලා. නටගාමිණී කලාකරුවාට ලොකු වැරදීමක් වෙලා තිබුණා.

ඔහු සිතාගෙන සිටියේ මනුෂ්‍යයින් විනෝද කරලා, විහිළු කරලා, කාමච්ඡන්දයන් සකස් කරවල පායාස කියන දිව්‍ය තලයට යන්න. නමුත් බුදුරජාණන් වහන්සේ දේශනා කරනවා, පායාසය කියන්නේ දිව්‍ය තලයක් නොව නිරයක් ය කියලා. කල්‍යාණමිත්‍ර ඇසුර නොලැබුණ නිසා ම නටගාමිණී නිරය සහ දිව්‍ය තලය පටලවාගෙන සිටියේ බුදුරජාණන් වහන්සේ දේශනා කළ පායාස නිරය ගැන අහලා නටගාමිණී කලාකරුවා උතුම් පැවිදි භාවයට පත් වෙනවා. මෙතෙක් ලෝකයාගේ රසාස්වාදය උදෙසා හැඩ වැඩ කොට ප්‍රදර්ශනය කළ තම සුන්දර රූපය පාංශකූල චීවරයකින් වසා ගන්නවා. කල්‍යාණ මිත්‍ර ඇසුර නිසා ම පායාස නිරයට වැටෙන්න සිටි මනුෂ්‍යයෙක් ධර්මයේ සැනසීම ලබනවා. ලෝකයේ මනුෂ්‍යයා කාමච්ඡන්දයන්ට පොළඹවන ව්‍යාපාර, පුද්ගලයින් වැඩිවන්න වැඩිවන්න නිරයන් අතරින් පායාස නිරයේ ජනගහණය වැඩිවෙනවා. ලෝකයාව රසාස්වාදයෙන් කුල්මත් කරන නෝනාමහත්වරුන් මිය ගිහින් පායාසයේ අඳුරට වැටෙනවා.

එක්තරා භික්ෂුවක් උතුම් සමාධිය තුළින් පායාස නිරය අරමුණු කොට බලනවා. භික්ෂුවට දර්ශනය වෙන්නේ,පායාස නිරයේ සිටින නිරි සතුන් ඇටසැකිල්ලක් ලෙසයි. එලෙසයි පායාස නිරයේ පහළ වෙලා තිබෙන්නේ. ශරීරයේ මස නැහැ. මනුෂ්‍ය ජීවිතයේ දී තම ශරීරයේ අඟපසඟ, මස නිත්‍ය වූ සැපයක්, සතුටක් හැටියට ලෝකයාට පෙන්වීම නිසා ම, තම අඟපසඟ ලෝකයාගේ කාමාස්වාදය උදෙසා යෙදවීම නිසා ම ශරීරයේ හැඩය, වර්ණය, රිද්මය තුළින් ලෝකයාව මුලාවට පත් කිරීම හේතුවෙන් ම පායාස නිරයේ නිරිසතුනට ශරීරයේ මස ලැබිලා නැහැ. ඇටසැකිල්ලක් හැටියටයි උපත ලබන්නේ. අතීත භවයන්හි කළ පින්කම් නිසා ම, ඔබට ලැබුණු ලස්සන, සුන්දර රූපය නිසා තමනුත් මෝහ මූලිකව කාමාස්වාදයන්ගෙන් මත් වී අන්‍යයන්ව ද මෝහයෙන් මුලා කිරීම නිසා ම පායාස නිරයේ නිරිසතුනට ශරීරයේ මස ලැබී නැහැ. වර්තමාන සමාජයේ ටියුෂන් යන දරුවාගේ පටන් වැඩිහිටි අය දක්වා ම ශරීර මාංශය

හිර කොට, තද කොට ඇඳුම් අන්දවා මස ම ලෝකයාට පෙන්වා තමන් කාමච්ඡන්දයන් සකස් කොට අනුන් තුළ ද කාමච්ඡන්දයන් සකස් කිරීමේ බරපතළ අකුසලය නිරතුරුව ම සිදුකර ගනිමින් පවතිනවා. පින්වත් මනුෂ්‍ය ඔබ, ඔබේ ඔය ශරීරයේ මස අකුසලයට යොමු කළොත්, මස් නැති ඇටසැකිල්ලකුයි පායාස නිරයේ දී ලැබෙන්නේ. ඔබ පායාස නිරයේ ඉපදී සිටින ඇටසැකිලි නිරිසතුන් ගැන සිතලා බිය ඇති කරගන්න. පායාස නිරයේ ජීවත් වෙන තවත් එක් නිරිසතෙක් සිටිනවා. ඔහු හම ගැසූ නිරිසතෙක්. ඔබට උදාහරණයක් කියන්නම්. මනුෂ්‍යයෙක් අරගෙන ඔහුගේ මතුපිට සිනිඳු සම ගලවා ඉවත් කරන්න. දැන් ඔබ මනසින් එම සම ගැලවූ ශරීරය මෙනෙහි කරන්න. සියුම් සම පමණක් ගලවා දැමූ, මස්, ලේ, නහර මතු වී පෙනෙන ශරීරයක් ඔබට පෙනේවි. මෙන්න මේ නිරිසතාත් සම ගහපු නිරිසතෙකු වශයෙනුයි පායාස නිරයේ ඉපදී සිටින්නේ. මේ සියලු දෙනා ම ගිහි ජීවිතයේ දී මනුෂ්‍යයාව කාමච්ඡන්දයන්ට යොමු කරපු මහත්වරු, නෝනාවරු. මේවා ඔබ කමටහන් කොට ගන්න. පින්වත් ඔබ පරිස්සම් වෙන්න. වර්තමාන සමාජයේ හොඳ ම ආදායම් ලබන ධන උල්පත් බවට පත් වී ඇත්තේ මනුෂ්‍යයාට කාමාස්වාදය ලබාදෙන උපකරණ සහ ව්‍යාපාරයන්මයි. මේ සෑම ව්‍යාපාරයක ම අවසාන ඉලක්කය, මනුෂ්‍යයා කෙටි ආස්වාදයකින් මත්කොට, තම අරමුණු ඉටුකර ගැනීමයි. මෙවැනි ව්‍යාපාරවලින් කෝටි ගණනින් මුදල් ගොඩගැසුණද එම සල්ලි කොළ අවසානයේ ඔබට පාවඩ එලන්නේ පායාස නිරයට බවයි බුදුරජාණන් වහන්සේ දේශනා කරන්නේ.

වසර හැත්තෑවක් වැනි කෙටි ජීවිත කාලයක් තුළ පින්වත් ඔබ නිදි නොලබා, වෙහෙස මහන්සි වී ලෝකයාට කාමාස්වාදය ලබාදෙමින් අවසානය සකස් කොට ගන්නේ පායාස නිරයට නම්, තවමත් ඔබ ප්‍රමාද නැහැ. නැවත සිතන්න. ලොව්තුරා බුදුරජාණන් වහන්සේ උතුම් සම්මා සම්බුද්ධ ඥානයෙන් දැකලයි, නටගාමිණී තරුණයාට පායාස නිරය ගැන දේශනා කරන්නේ. ඉහත යථාර්ථය නුවණින් තේරුම් ගෙන, අනුන් කාමාස්වාදයේ මත් කරවන

ව්‍යාපාරයන්ගෙන් මිදෙන්න. මේ ශරීරය වෙනස් වන දෙයක්. වෙනස් වන දෙයක සැපයක්, ලස්සනක්, රිද්මයක් තිබෙන්නට බැහැ. පින්වත් ඔබ නොදැනුවත්භාවය නිසා ම මේ රූපය නිත්‍ය සැපයක්, රසගුලාවක් ලෙස ලෝකයාට පෙන්නුවොත් පින්වත් ඔබ අධර්මයයි ලෝකයට පෙන්වන්නේ. කාම සිතුවිල්ලක් සිතට නැගෙන කොට නිතර ම අසුභ සංඥාවන් සිතේ ඇතිකොට ගන්න. පින්වත් ඔබ සුන්දරයි කියලා දකින ඔය රූපය තුළින් සෙම, සොටු, අසූචි, මුත්‍රා මතුකොට ගන්න. කාමයන්ට බැඳෙන කොට රූපය අසූචි ගොඩක් වශයෙන් දකින්න. ඔබගේ ශරීරය අට්ඨික සංඥාවෙන් දකින්න. අට්ඨික සංඥාව කියන්නේ ඇටසැකිල්ලක් වශයෙන් රූපය දැකීමයි. මනුෂ්‍ය ජීවිතයේ දී රූපය වැරදි විදියට ප්‍රයෝජනයට ගත්ත පායාස නිරයේ නිරිසතුන්ට උපතින් ම ඇටසැකිලි ජීවිතයක් ලැබිලා තියෙන්නේ. අකුසලය විසින් ම මස පිච්චිලා. ඇටසැකිල්ල තිබුණත් එම නිරිසතුන් අට්ඨික සංඥාව කියන්නේ මොකක්ද කියලා දැන් දන්නේ නැහැ. පින්වත් ඔබ අට්ඨික සංඥාව පුහුණු කරලා කාමයන්ගේ ආස්වාදයේ නිසරු බව දැක්කොත්, නැවත කවදාවත් පායාස නිරයේ හම ගහපු නිරිසතෙක්, ඇටසැකිලි නිරි සතෙක් වෙන්නේ නැහැ. සංස්කාර ඒ තරමට ම සාධාරණයි. ආස්වාදයට වඩා ආදීනවය ගැඹුරු කොට දෙනවා. මේසා ගැඹුරු, බියකරු ලෝකයක් අපි ඉදිරියේ තිබිය දී සංසාර බිය දකින්නේ නැහැ. මුළු ලෝකය ම වන්දනා කරනා තරු පන්තියේ මනුෂ්‍යයෝ පායාස නිරයට වැටෙන කොට අපිට මොකක් වේවි ද කියලා නුවණින් මෙනෙහි කරන්න ඕනේ. මේ සටහන පින්වත් ඔබට සිතන්නයි තැබුවේ. මොකක්ද ඔබ සිතන්න ඕනේ? කාමයන්ගේ බියකරු ආදීනවයන්මයි සිතන්න ඕනේ. ආස්වාදයට අතවනන, පාපකාරී සිතුවිලිවලින් බැහැර වෙන්න ඕනේ. එම රාත්‍රිය ඔබට යහපත් රාත්‍රියක් වේවි.

සම්මත විවාහයෙන් පීඩාවට පත්වෙද්දී, අසම්මත සම්බන්ධතාවයන්ට යොමු වෙන්න එපා...

ධර්ම සාකච්ඡාවක් අවසානයේදී පින්වත් කාන්තාවක් ප්‍රශ්නයක් විමසුවා. ස්වාමීන් වහන්ස, මට ගොඩාක් ප්‍රශ්න තිබෙනවා. පවුල් ජීවිතයේ දී ස්වාමි පුරුෂයා සමඟ අඩ දබර වෙනවා. දරුවන් අකීකරුයි. ස්වාමි පුරුෂයා මත්වතුර බොනවා. ඥාතීන්ගෙනුත් හොඳක් අහන්න නැහැ. ස්වාමීන් වහන්ස, මට ජීවිතය එපා වෙලයි තිබෙන්නේ කියලා. භික්ෂුව ඒ වේලාවේ එම පින්වත් කාන්තාවට මතක් කළේ ඔබ කරපු දෙයයි ඔබට ලැබිලා තියෙන්නේ. ඒ නිසා ඔබ ම කරගත්තා වූ දෙයට ඔබ ගැටෙන්න එපා ය කියලා. සංසාරේ අපි කල්‍යාණ මිත්‍ර ඇසුර නොලැබූ නිසා ම ගොඩාක් අකුසල් කරගෙන තිබෙනවා. එම අකුසල් අපිට විපාක දෙනකොට එම අකුසල් විපාකය, අපි නැවත නැවත අකුසල් වැඩෙන දිශාවටමයි යොමු කරගන්නේ.

අතීතයේ ඉසිදාසි කියලා තරුණියක් සිටියා. ඇය සිටු ගෙදරක රූමත් සිටු දියණියක්. ඇයට තම දෙමාපියන් සිටුකුලවලින් විවාහ දෙකක් කරලා දෙනවා. විවාහ දෙක ම අසාර්ථකයි. මේ අසාර්ථකත්වයට හේතුව ඇය කල්‍යාණ මිත්‍ර ඇසුර නිසා ම හඳුනා ගන්නවා, තමාට ලැබුණ සැමියාගේ වරදක් නොවේ, තමා ම සංසාරයේ කළා වූ අකුසලයකුයි මේ විපාක දෙන්නේ කියලා. අසාර්ථක පවුල් ජීවිතය තුළින් ඇය සාර්ථක පැවිදි ජීවිතයට පත් වෙනවා. ඇය උතුම් අරහත් භාවයට පත් වීමට පෙරාතුව ඇය ම පූර්වේනිවාසානුස්සති ඥානයෙන් දකිනවා, අතීත භවයන්හි

දී තමා ම සතුටින් කළා වූ කාමයේ වරදවා හැසිරීමේ අකුසල් විපාකයන්මයි තමන්ව දුකට පත් කළේ කියලා.

පින්වත් ඔබ කඳුළක් හෙලන්නේ අතීතයේ ඔබ ම කාටහරි කඳුළක් දුන්න නිසාමයි. එම නිසා එම කඳුළ ළඟ ඔබ නවතින්න. කඳුළ ළඟ නවතින්න කියන්නේ, අකුසල් උදෙසා කඳුළුවලට හේතුවන තව අකුසල් කරගන්න එපා කියන කාරණයයි. බුදුරජාණන් වහන්සේ කාන්තා විමුක්තිය කියන්නේ දුකට එරෙහිව සටන් කිරීම නොවේ. පුරුෂාධිපත්‍යයට විරුද්ධව තනිකඩව සිටීම ද නොවේ. මේ නූතන කාන්තා විමුක්තිය තුළ සැඟවී ඇත්තේ ද්වේශයයි, වෛරයයි. තවතවත් අකුසල් වැඩෙන දිශාවටයි ඔබව අරගෙන යන්නේ. කාන්තා විමුක්තියේ නාමයෙන් පුරුෂාධිපත්‍යයට එරෙහිව අකුසලයේ කඳුළු පෙළගස්වන, අසත්පුරුෂ ධර්මයන්ට පින්වත් කාන්තා ඔබ රැවටෙන්න එපා. පින්වත් ඔබේ පවුල් ජීවිතයේ දුකට හේතුව ඔබ ම අතීතයේ කරගත්තා වූ අකුසල් බව හඳුනාගෙන කුසලය තුළින් ම සැප සොයන මාර්ගයට අවතීර්ණ වෙන්න. සමාජය තුළ ඉතා වේගයෙන් පවුල් සබඳතා බිඳී දෙදරා යනවා. දික්කසාදයන් වැඩි වෙනවා. අසම්මත සම්බන්ධතා වැඩිවෙනවා. අනාගතයේ නවකථාකරුවන්ට තම සිහින නවකථාවලට ගොඩාක් වස්තු බීජයන් සැපයෙනවා. ලෝකය කියන්නේ ගනුදෙනුවක්. කෙනෙකුගේ දුක තව කෙනෙකුන් විකුණනවා. කෙනෙක්ගේ දුක විකුණා තව කෙනෙක් සිනාසෙනවා. නැවතීමකින් තොරව මේ ප්‍රශ්නයේ නිමාවක් දකින්න බැහැ. ඒ නිසා දුකට හඬන ඔබ නවතින්න, සද්ධර්මය අභියස. ඔබේ සැමියාගෙන් ගුටිකමින් ඔබ සැමියාට මෛත්‍රී කරන්න. සැමියාගේ බැණුම් අසමින් සැමියාට මෛත්‍රී කරන්න. ඥාතීන් ඔබව නොසලකා හරින කොට ඔබ එම ඥාතීන්ට ගරු කරන්න. ලෝකයාට පෙනෙන්නට නොවේ, නිහඬ ඔබේ හදවතින්. මුලින් සඳහන් කළ ඉසිදාසිය තම ස්වාමිපුරුෂයාගෙන් පීඩාවත් පත් වෙන කොට ස්වාමි පුරුෂයන්ට වෛර කරන්න ගියේ නැහැ. ඇය දැනගත්තා අනුන්ට වෛර කිරීම තමන්ට වෛර කිරීමක් බව. පින්වත් ඔබත් සද්ධර්මයේ ම සෙවණට එන්න,

අසද්ධර්මයේ ගුටිබැටවලට එරෙහිව. අකුසල් සංස්කාරයන්ගේ බියකරු භාවය සහ අතීත කාමයේ වරදවා හැසිරීමේ වැරදිවල විපාකයන් හොඳින් නුවණින් මෙනෙහි කොට, සම්මත විවාහයෙන් පීඩාවට පත්වෙන කොට අසම්මත සම්බන්ධතාවයන්ට යොමු වෙන්න එපා. එය තවත් කඳුළු ගංගාවක ආරම්භයක් ම වේවි.

යම් පින්වතෙක් තම පවුල් ජීවිතයේ දී දුකට පත්වෙනවා නම් එය තමා පෙර ජීවිතයේ කරගත් කාමයේ වරදවා හැසිරීමේ අකුසල් විපාකයන් බව ම දකින්න. වෙන ක්‍රමයකින් මේ ප්‍රශ්නයට ස්ථිර විසඳුමක් ලැබෙන්නේ නැහැ. පින්වත් ඔබ රාත්‍රී නින්දට යන කොට දවස පුරාවට ම ඔබට ස්වාමි පුරුෂයාගෙන්, දරුවන්ගෙන්, බිරියගෙන් ලැබුණු සිත්වේදනාවන් විදර්ශනා නුවණින් දකිමින් නින්දට යන්න. ස්වාමි පුරුෂයා කියන්නේ මෙවැනි දුකක් නම් මේ භවගමනේ තමා ලබනා අවසාන ස්වාමි පුරුෂයා මොහු බව දකිමින් නින්දට යන්න. බිරිඳ කියන්නේ මෙවැනි දුකක් නම් තමා මේ භවගමනේ ලබන අවසාන බිරිඳ ඇය බව දකිමින් නින්දට යන්න. දරුවා කියන්නේ දෙමාපියන්ට මෙවැනි දුකක් නම් මේ භවගමනේ දී තමන් ලබන අවසාන දරුවා බව දකිමින් නින්දට යන්න. දුකට හේතුවන රූපය කෙරෙහි අවබෝධයෙන් කලකිරීම ඇති කොටගන්න. සංසාරයන් පුරාවට පැමිණි ගමනේ දී ස්වාමි පුරුෂයින්, බිරින්දෑවරුන්, දරුවන් උදෙසා ඔබ හෙළූ කඳුළු මහා සාගරයේ ජලය ප්‍රමාණය කොට දකින්න. මේ ජීවිතයේ දී තවත් කඳුළු බාල්දි කිහිපයක් එම කඳුළු සාගරයට එකතු කොට මියයන අවාසනාවන්තයෙක් නොවන්න. විදර්ශනා නුවණින් සංස්කාරයන්ගේ යථා ස්වභාවය දකිමින් රාත්‍රී නින්දට යන්න. අවබෝධයෙන් ම දුක හඳුනාගෙන, දුකට හේතුවන අකුසලයන්ගෙන් මිදෙන දිශාවට ම යොමුවන්න. ඔබ විසින් ම ඇති කොටගත් ප්‍රශ්නය, ඔබ විසින් ම විසඳාගත යුතු බව සිහි නුවණින් දකින්න. ලොව්තුරා බුදුරජාණන් වහන්සේ ඔබෙන් බලාපොරොත්තු වන යහපත් රාත්‍රියක සැබෑ ම අර්ථය, ගිනිගත් ලෝකය තුළින් මතුකොට ගෙන, හෙට උදාවෙන දවස

අකුසල් නොවැඩෙන, සද්ධර්මයේ අර්ථයන් වැඩෙන දිනයක් බවට පත්කොට ගන්න. පින්වත් ඔබ දක්ෂ වෙන්න. පවුල් දිවියේ කොතෙක් ප්‍රශ්න තිබුණ ද පින්වත් ඔබ බිරිඳට, ස්වාමි පුරුෂයාට, දරුවන්ට යුතුකම් හොඳින් ඉටු කරන චරිතයක් වෙන්න. යුතුකමක් කුසලයක් බවට පත් කොට ගන්න ඔබ දක්ෂ වෙන්න. සංස්කාරයන් නිසා ම ලැබුණු දෙය, සංස්කාරයන්ගේ නිරෝධය උදෙසා ම ප්‍රයෝජනයට ගන්න දක්ෂ වෙන්න. දුක සඟවාගෙන ලෝකය ඉදිරියේ සිනාසීමට උත්සාහ නොකරන්න. දුකට හේතුව හඳුනාගෙන දුකෙන් මිදෙන්න. දුක සඟවාගෙන ඔබ ලෝකය ඉදිරියේ සිනාසීමට ගියහොත්, ඒ ඔබ සිනාසෙන්නේ ඔබගේ ම දුකට බව, ඔබ ම තේරුම් ගත යුතුයි.

යහපත් රාත්‍රියක් නමැති සටහන සටහන් තබන කොට, අම්මා කෙනෙක් වේදනාවෙන් හඬමින් නැගූ ප්‍රශ්නයක් මතකයට පැමිණියා. අම්මාගේ කඳුළක් කියන්නේ ගින්දරක්. අම්මාගේ කඳුළ ගින්දරක් වෙන්නේ ඒ කඳුළු ගලන්නේ අම්මාගේ හදවතේ තිබෙන මෙත්තා, කරුණා, මුදිතා, උපේක්ෂා කියන ගුණයන් උණු කරගෙන. මේ උතුම් බ්‍රහ්ම ගුණයන් උණුකරගෙන ගලන අම්මාගේ කඳුළු ගින්දරක්මයි. මනුෂ්‍යත්වය කවදාවත් හඬවන්න එපා. ඒ කඳුළුවලට ඔබ පිච්චෙනවාමයි. අම්මාව සතුටු කරලා, බිරිඳව සතුටු කරලා ඇගේ නෙතින් සතුටු කඳුළු ගලන කොට එම සතුටු කඳුළු මල් වැස්සක් සේ දකින්න. ඒ වසින මල් වැස්සට ඔබ තෙමෙන්න. මවකගේ, බිරිඳකගේ නෙතින් ගලනා ඒ මල් වැස්සමයි ඔබට සුගතියට පාර පෙන්වන්නේ. ඔබ ඉදිරියේ සිටින ඔබේ බිරිඳ, සංසාරයේ දී ඔබට දසදහස් වාරයක් ඔබේ අම්මා වී සිටින්නට ඇතැයි ඔබ සිතන්න. ඔබ ඉදිරියේ සිටින ඔබේ ස්වාමි පුරුෂයා, සංසාරයේ ඔබට දසදහස් වාරයක් ඔබේ පියාව සිටින්නට ඇතැයි සිතන්න. එම නිසා පින්වත් ඔබ පවුල් ජීවිතයේ නාමයෙන් ඔබේ ම අම්මා, තාත්තා සමඟ සණ්ඩු වෙන්න එපා. මෙය සටහන් තබන භික්ෂුව ගිහි කාලයේ අම්මාව සතුටු කරලා අම්මාගේ නෙතින් සතුටු කඳුළු ගලන කොට, ඒ සතුටු කඳුළු

නමැති මල් වැස්සේ හොඳින් තෙමුණ කෙනෙක්. මේ සටහන් ලියන්න භික්ෂුවට ශක්තිය දුන්නේ ඒ අම්මාගේ නෙතින් ගැලූ සතුටු කඳුළුමයි. අම්මාගේ සතුටු කඳුළක, තව කෙනෙකුගේ දුක නිවාදමන්න පුළුවන් තරම් ශක්තියක්, සිසිලසක් මුසු වී තිබෙනවා. එවන් උතුම් ගුණයන් පින්වත් ඔබ හඬවන්න එපා.

අනුන්ව පරීක්ෂා කිරීමට පෙරාතුව, තමා තමාව පරීක්ෂා කොට ගන්න...

භික්ෂුව ධර්ම සාකච්ඡාවකට සහභාගි වන අවස්ථාවක එක් පින්වත් තරුණ මහත්මයෙක් චතුරාර්ය සත්‍යය ධර්මයන් ගැන ප්‍රශ්නයක් විමසුවා. බුදුරජාණන් වහන්සේගේ චතුරාර්ය සත්‍යය ධර්මය පැහැදිලි කොට ඇති ආකාරයට බොහෝ ම කරුණාවෙන් භික්ෂුව එම මහත්මයාට එම ධර්ම කාරණය පැහැදිලි කොට දුන්නා. භික්ෂුව එම ධර්ම කාරණය නිරවුල්ව පැහැදිලි කොට දුන්නත්, එම තරුණ මහතා පිළිතුර නොතේරෙන බව කියමින් නැවත නැවත එම ප්‍රශ්නය ම විමසා සිටියා. ඒ වේලාවේ භික්ෂුව තේරුම් ගත්තා, මේ මහත්මයාට අවශ්‍ය චතුරාර්ය සත්‍ය දැනගැනීමට නොව, එක ම කරුණ භික්ෂුවගෙන් නැවත නැවත විමසලා භික්ෂුව ගැටෙන ස්වභාවයෙන්, කේන්ති ගන්න ස්වභාවයෙන් සිටිනවා ද යන්න දැනගැනීම ය කියලා. එම මහත්මයාගේ අරමුණ ඉටු වුණේ නැහැ. නමුත් මෝහය නිසා ම, අනාගතයේ විපාකය පිණිස ගොඩාක් අකුසල් ඔහු රැස්කොට ගත්තා. බුදුරජාණන් වහන්සේ දේශනා කරනවා, උතුම් සද්ධර්මයට උවමනාවෙන් ම වංක සිතින් අගෞරව කරන්නා, දැඩි රැහැනින් බැඳ, වදක බෙර හඬවා, නුවරට ගෙන ගොස් හිස ගසා මරා දැමීම යම් සේ දුකක් ද මතු භවයේ දී ඊටත් වඩා අතිශය දුකක් විඳිනවා කියලා. එම නිසා ම සද්ධර්මයත් සමඟ, භික්ෂු, භික්ෂුණී, උපාසක, උපාසිකාවන් සමඟ කටයුතු කිරීමේ දී අපි බොහෝ ම පරිස්සම් වෙන්න ඕනේ. අනුන්ව පරීක්ෂා කිරීමට පෙරාතුව තමා තමාව පරීක්ෂා කරගත යුතුයි, තමා තුළ ඇති වූ සිතුවිල්ල තමාට දුක පිණිස හේතු වෙනවා ද කියලා. එසේ නොවුණහොත් අපි දුක දෙසටමයි ගමන් කරන්නේ.

ලෝකයේ අර්ථය කියන්නේ දුක. දුක කියන්නේ තෘෂ්ණාවේ ඵලය. රූපය කෙරෙහි විඳීමේ, බැස ගැනීමේ ප්‍රමාණයටයි දුක නිර්මාණය වෙන්නේ. ලෝකය සංකීර්ණ වෙන්න සංකීර්ණ වෙන්න දුක වැඩිවෙනවා ය කියන්නේ, ලෝකය සංකීර්ණ කරන්නේ මනුෂ්‍යයාගේ තෘෂ්ණාව නිසා. ලෝකය සංකීර්ණ වෙනවා නම්, මනුෂ්‍යයාගේ දුකත් වැඩිවෙනවා නම් එහි අර්ථය මනුෂ්‍යයා දුකෙන් මිදෙන, සැපය අත්කරදෙන ආර්ය අෂ්ටාංගික මාර්ගයෙන් බැහැරට යනවා කියන කාරණයයි. මේ අර්ථය තුළ ඉඳලයි පින්වත් ඔබ වර්තමානය විග්‍රහයට ලක්කොට ගන්න ඕනේ.

පින්වත් මහත්මයෙක් ධර්ම සාකච්ඡාවක දී ප්‍රශ්නයක් ඇසුවා, ස්වාමීන් වහන්ස, වර්තමාන සමාජයේ ධර්මයේ මහා පිබිදීමක් තිබෙනවා, එම පිබිදීම නැවත ආපස්සට නොයන පිබිදීමක් කියලා. පින්වත් ඔබ මේ මාර සිතුවිල්ලට රැවටෙන්න එපා. මේ මොහොතේ ලෝකයේ සද්ධර්මයේ මහා පිබිදීමක් තිබෙනවා නම් එය නිවීයාමට ආසන්න පහනක නැගෙන ප්‍රභාෂ්වර ආලෝකය හා සමානයි. පහන ඉතාමත් ඉක්මණින් නිවී යනවාය කියන සංඥාවයි, ඔබට මේ පෙනෙන්නේ. නිවීයාමට ආසන්න සද්ධර්මය නමැති පහනේ, මේ නැගෙන ප්‍රභාෂ්වර ආලෝකය පින්වත් ඔබට බුදුරජාණන් වහන්සේ දේශනා කොට වදාළ 'අප්‍රමාදී බව' කියන වචනයේ අර්ථයයි මතුකොට දක්වන්නේ.

එක්තරා උගත් මහත්මයෙක් ප්‍රකාශයක් කරලා තිබුණා, තව වසර සියයක් ගියහම ලෝකයේ ඉතිරි වෙන්නේ බුදුදහම පමණයි කියලා. ඉහත කාරණය දායක මහත්මයෙක්ගෙන් තමයි දැනගන්නට ලැබුණේ. ඉහත අදහස ප්‍රකාශ කරන මහත්මයා සම්මා දිට්ඨියට පත්වෙච්ච මහත්මයෙක් නොවේ. එතුමා දන්නේ නැහැ, ශ්‍රද්ධාව කියන වචනයේ සැබෑ අර්ථය. සම්මා සම්බුද්ධ ශාසනයක සන්දිට්ඨිකභාවය ආරක්ෂා කරදෙන ප්‍රාතිමෝක්ෂ සීලය ගැන එම මහත්මයා දන්නේ නැහැ. මෙවැනි උගත්, වැදගත් මහත්වරු ලබා දෙන මාර සහතිකවලට පින්වත් ඔබ විශ්වාසය

ඇතිකොට ගන්න එපා. මෙවැනි මහත්වරුන් ශාසනය හැටියට දකින්නේ පන්සල, ආරණ්‍ය, පින්කම්, වෙසක් තොරන්, ලෝක බෞද්ධ සම්මේලන, මහායාන ක්‍රමවේදයන්. මේවා තවතව මනුෂ්‍යයාගේ ආස්වාදයන් වැඩෙන දිශාවට විකාශනය වෙමින් කාසාය කණ්ඨකලාගේ කාලය දක්වා ම ඉදිරියට යනවා. ඒ දියුණුව ගැන කිසි ම තර්කයක් නැහැ. මේවා ධර්මයේ අරටුව නොවේ. ධර්මයේ අතුරිකිලියි. සද්ධර්මයේ අරටුව කියන්නේ ආර්ය අෂ්ටාංගික මාර්ගය, චතුරාර්ය සත්‍ය, සතර සතිපට්ඨානය, පටිච්චසමුප්පාදය, පංචඋපාදානස්කන්ධය, සප්ත බොජ්ජංග. මේවායි ධර්මයේ අරටුව වෙන්නේ. මේ ධර්මයේ අරටුව විනාශ කොටගෙනයි සමාජය ඉදිරියට ගමන් කරන්නේ. ධර්මයේ සන්දිට්ඨික ගුණය ආරක්ෂාකොට දෙන, සද්ධර්මයේ අරටුව ගිලිහුණ, ධර්මයේ අතුරිකිලි වර්ණනා කරන ලෝකයක් ඉදිරියටයි ඔබ ගමන් කරන්නේ. මෙතැන දී ඔබ සප්ත බොජ්ජංග ධර්මයන් තුළින් නොවේ, සද්ධර්මයේ සැපය ලබන්නේ. පංචනීවරණයන් තුළින්මයි ආස්වාදය බලාපොරොත්තු වන්නේ.

භික්ෂුව පිණ්ඩපාතයේ වඩින කොට රබර් කිරි කැපීම ජීවිකාව කොට ගත් කුඩා නිවසක් ඉදිරිපිට වැඩසිටියා. නිවසේ සිටිය පින්වත් කාන්තාව පිණ්ඩපාතය පූජා කරලා භික්ෂුව පින් අනුමෝදන් කොට ඉවතට වඩින කොට, භික්ෂුවට ඇසෙනවා එම පින්වත් කාන්තාව තමා අසල සිටි මහත්මාට කියනවා, ඒ හාමුදුරුවෝ බොහොම හොඳයි නේද කියලා. ඒ වචන පෙළ ඇසෙන කොට ම භික්ෂුවට එකපාරට ම මතක් වුණේ, ලොව්තුරා බුදුරජාණන් වහන්සේවයි. එම පින්වත් කාන්තාවගේ මුවින් නික්මුණ ඒ ගෞරව පූර්වක වචන පෙළ ඒ මොහොතේ ම බුදුරජාණන් වහන්සේටයි භික්ෂුව පූජා කළේ. මේ භික්ෂු ජීවිතයේ දී යම් සත්වයෙක්ගෙන් භික්ෂුවට එක වචනයකින් හෝ එක ඉරියව්වකින් හෝ ගෞරවයක්, ප්‍රශංසාවක් භික්ෂුවට ලැබුණොත් එම ගෞරවය බුදුරජාණන් වහන්සේටමයි අයිති වෙන්නේ. බුදුරජාණන් වහන්සේමයි එම ගෞරවය ලබන තැනට අපට පාර පෙන්නුවේ. එම ගෞරවයෙන් එක දශමයක්වත් භික්ෂුවට අවශ්‍ය නැහැ. එහි සැබෑ ම හිමිකරු බුදුරජාණන් වහන්සේමයි. දායක පින්වතුන්

අපිට අර්ථවත්ව ‘හොඳයි’ කියන තැනට එන්න බුදුරජාණන් වහන්සේ අපිට මොන තරම් විනය කාරණා පනවලා අනුශාසනා කරලා තිබෙනවාද. බුදුරජාණන් වහන්සේගේ ධම්ම දායාද සූත්‍රයේ දී දේශනා කරනවා ශ්‍රාවක ස්වාමීන් වහන්සේලාට, ඔබලා සද්ධර්මයට දායක වෙන්න. ඔබලා සීලයට, සමාධියට, ප්‍රඥාවට දායකවෙන්න. මේ ධර්මයේ සැබෑ හිමිකරුවෙක් වෙන්න. ලාභසත්කාර, කීර්තිප්‍රශංසාවලට යටත් වෙන්න, ගිජු වෙන්න එපා. මා තුළ ඔබලා කෙරෙහි මහානුකම්පාවක් තිබෙනවා. ඒ නිසාමයි ඔබලාට මෙතරම් අවවාද කරන්නේ. ඔබලා ධර්මයට දායාද නොවුණහොත් මිනිසුන් ඔබලාට චෝදනා කරාවි, නිගරු කරාවි, සද්ධර්මයේ උරුමය ඔබලාට නැහැය කියලා. එහෙම වුණොත් මිනිසුන් ශාස්තෘන් වහන්සේ වන මටත් චෝදනා කරාවි, අගෞරව කරාවි. පින්වත් ඔබලා ශාස්තෘන් වහන්සේට අගෞරව වන ආකාරයට හැසිරෙන්න එපා. ශාස්තෘන් වහන්සේ සදහම් සුවයෙන් වැඩ සිටියදී ශ්‍රාවකයින් එසේ කරන්නේ නැහැය කියලා මිනිසුන් චෝදනා කරාවි. සද්ධර්මයේ වටිනාකම, චිත්ත සමාධියේ වටිනාකම නැතිකොට දමනවා කියලා චෝදනා කරාවි. බුදුරජාණන් වහන්සේ දේශනා කරනවා, යම් භික්ෂුවක් සිව්පසය ගොඩගසා ගන්නේ නැතිනම්, ධර්මයේ වටිනාකම හෑල්ලු කරන්නේ නැතිනම්, චිත්ත දියුණුව අඩාල කරගන්නේ නැතිනම් එවිට එම භික්ෂුව දෙවිමිනිසුන් අතර ප්‍රශංසාවට ලක්වෙනවා කියලා. එවිටයි ශ්‍රාවකයා ශාස්තෘන් වහන්සේට නිගරු නොකළා වෙන්නේ. බුදුරජාණන් වහන්සේගේ ඉහත අවවාදය තුළ සියුම් අර්ථයක් සැඟවිලා තිබෙනවා. එම සැඟවුණ අර්ථය ගෞරවනීය ස්වාමීන් වහන්සේලා මතුකොට ගත යුතුයි. ස්වාමීන් වහන්සේලා ප්‍රාතිමෝක්ෂ සීලයෙන් දුර්වල වුණොත් ගිහි පින්වතුන් ස්වාමීන් වහන්සේලාට අවවාද කිරීමට පෙළඹීමේ තැනට පත්වීමේ අනතුරක් එහි අර්ථය තුළ තිබෙනවා. බුදුරජාණන් වහන්සේ එම අනතුර දැකලයි ශ්‍රාවකයින්ට සද්ධර්මය දායාද කොට ජීවත් වෙන්න කියලා ධර්ම දායාද සූත්‍රයේ දී දේශනා කරන්නේ.

මනුෂ්‍යයාට ගොඩාක් එල ප්‍රයෝජන තිබෙන ගින්දර බොහෝ ම පරිස්සමෙන් පරිහරණය කරන්න ඕනේ වගේ ම පින කියන කාරණය අපි බොහොම පරිස්සමෙන් පරිහරණය කරන්න ඕනේ. ගින්දර යම් සේ මනුෂ්‍යයාට අත්‍යවශ්‍ය ද පින ද මනුෂ්‍යයාට අත්‍යවශ්‍ය සාධකයකි. පරණිම්මිත වසවර්තිය කියන දිව්‍ය තලය වසවර්ති මාර පුත්‍රයාට අයත් දිව්‍ය තලයයි. මෙම දිව්‍ය තලයේ දිව්‍ය සැප කොතරම් ද කියනවා නම් මනුෂ්‍ය ලෝකයේ අවුරුදු දෙදහක් එම දිව්‍ය තලයට එක දවසක් කියලයි, බුදුරජාණන් වහන්සේ දේශනා කරන්නේ. මේසා අසිරිමත්, අති දීර්ඝකාලීන සැපයක් භුක්ති විඳින පරණිම්මිත වසවර්තියේ බහුතරයක් දෙවිවරු සද්ධර්මයට ප්‍රිය නැහැ. ඔවුන්ගේ ශබ්දකෝෂයේ තිබෙන එක ම වචනය, කාමයේ ආස්වාදයයි. පෙර පින නිසා ම ආදීනවය ඉක්මණින් ප්‍රකට වෙන්නෙ නැහැ. අතීත පින්වල ශක්තිය විසින් ම ආස්වාදයත්, ආදීනවයත් අතර තිබෙන පරතරය වැඩිකොට තිබෙනවා. පිනේ ශක්තිමත්භාවය විසින් ඇති කරගන්නා වූ ආස්වාදය හේතුවෙන් සකස්වෙන ආදීනවය ප්‍රමාද කිරීම හේතුවෙන් එම දිව්‍ය තලයේ දෙවියන් තව තවත් ප්‍රමාදභාවයටමයි පත්වෙන්නේ. ආදීනවය ප්‍රමාද වීම හේතුවෙන් තමන් කරනා ක්‍රියාවේ හරිවැරැද්ද දකින්න එම දෙවියන්ට අවස්ථාවක් ලැබෙන්නේ නැහැ. වසවර්ති මාර දිව්‍ය පුත්‍රයා ලොව්තුරා බුදුරජාණන් වහන්සේට මොන තරම් බාධාවන් සිදු කළා ද, ලොව්තුරා බුදුරජාණන් වහන්සේ සම්මා සම්බුද්ධත්වය අවබෝධ කොටගත් මොහොතේ මාරයා දැඩිව ප්‍රකාශ කරනවා, දැන් ඔබ වහන්සේ අවශ්‍ය කාරණය ඉටු කර ගත්තා, දැන් ඉතින් පිරිනිවන් පාන්නට ය කියලා. ඒ වේලාවේ බුදුරජාණන් වහන්සේ පවිටු මාරයාට ප්‍රකාශ කරනවා, මාරය, ඔබ කී ආකාරයට මම පිරිනිවන් පාන්න සූදානම් නැහැ. මාගේ ශ්‍රාවකයන් ධර්මධර, විනයධර, ව්‍යක්ත වෙන තුරු, අනුශාසනා කරන තුරු, ධර්මය පතුරුවන තුරු, ධර්මයේ අර්ථයන් මතුකොට පෙන්වන තුරු මම පිරිනිවන් පාන්නේ නැහැය කියලා. බුදුරජාණන් වහන්සේගේ සිංහ නාදය සමඟ මාරයා පසුබැස යනවා. ඒ වගේ ම බුදුරජාණන්

වහන්සේගේ ආයු සංස්කාරය අතහරින මොහොතේ දී ද ඉහත කාරණා නැවත මතක් කොට දී පිරිනිවන් පාන්නට යැයි කියලා බලකෙරුවා. ඔබ වහන්සේ ජය ශ්‍රී මහා බෝධි මූලයේ දී දේශනා කළ කරුණු කාරණා දැන් සියල්ල පරිපූර්ණයි. ඔබ වහන්සේ දැන් පිරිනිවන් පාන්නට ය කියලා. පව්ටු මාරය, ඔබ කලබල වෙන්න අවශ්‍ය නැහැ. තව නොබෝ දිනකින් මා පිරිනිවන් පාන බව බුදුරජාණන් වහන්සේ ප්‍රකාශ කළා. ලොව්තුරා බුදුරජාණන් වහනසේට මේසා බලවත් තර්ජන, බලපෑම් කරමින් මාරයා සහ මාර පිරිවර අකුසල් සිදුකර ගනිද්දිත් මාරයා තුළ කාමයේ ආස්වාදයමයි මතු වී එන්නේ. අතීත පිනේ ශක්තිය නිසා ආදීනවය මතුකොට පෙන්වන්නේ නැහැ. පින ගින්දරක් ය කියන කාරණය මුලින් ම සඳහන් කළේ ඒ නිසාමයි. නමුත් අනාගතයේ දී යම් දවසක වසවර්ති මාර දිව්‍ය පුත්‍රයා පින පිරිහීමට පත් වී සතර අපායට වැටුණොත් ඔහු ආස්වාදයෙන් මත් වී කරගත් සියලු ම ප්‍රබල අකුසල් නිසා කල්ප ගණන් නිරයෙහි දුකට වැටීමට ඔහුට අනිවාර්යයෙන් ම සිදුවෙනවා.

සද්ධර්මයේ සැබෑ ම අර්ථයන්ගෙන් මනුෂ්‍යයා ඈතට යනකොට ආමිසයට බර වූ පින්කම් තමයි මුල් තැනට එන්නේ. එවිට සමාජය තුළින් ධර්මයේ අර්ථයන් ගිලිහී යනවා. පින්කම් තුළින් ආස්වාදයයි බලාපොරොත්තු වෙන්නේ. මෙන්න මේ ආස්වාදය කියන ඵලය සෑම මොහොතක ම අනිත්‍යයි කියලා දකින්න ඔබ දක්ෂවෙන්න. ආමිස පූජාවන්ගෙන් අපි ලබන ඵලය සෑම විට ම නිත්‍ය සංඥාවන්ටයි අපිව යොමු කරන්නේ. පින්කම් සිදුකරනකොට සමාජයෙන් කීර්තිප්‍රශංසා, ගරුබුහුමන් ලැබෙනවා. ලකුණු ලබන, ලකුණු එකතු කරන ගමනකුයි අපි යන්නේ. ලකුණු වැඩිවෙන කොට මමත්වයේ දැඩිභාවයයි වර්ධනය වෙන්නේ.

භික්ෂුව දන්න වැඩිහිටි මහත්මයෙක් සිටියා. මොහු ඉතාමත් කැමැත්තෙන්, උවමනාවෙන් පින්කම් විශාල ප්‍රමාණයක් සිදු කරගත්තා. මේ පින්කම්වල ඵලය නිසා ම මොහුගේ ජීවිතයට

කීර්තිප්‍රශංසා වේගයෙන් ගලාගෙන පැමිණියා. සමහර විට පින්වත් එම මහත්මයාට ඒවා දරාගන්න බැරිව ගියා. මේ අනිත්‍ය භාවයට පත් වෙන ලෞකික ආස්වාදයන් මේ මහත්මයාව මොන තරම් මුලාවට පත් කළා ද කියනවා නම් ඔහුට හොඳනරක පහදා දුන් කල්‍යාණ මිත්‍රයාගේ අවවාදයන් අභිබවායන්න එම පින්වත් මහත්මයා යොමුවුණා. බලන්න, පින කියන කාරණය අර්ථවත්ව ජීවිතයට ගලපා නොගතහොත් එහි ඇති අනතුරුදායක භාවය. විදර්ශනා නුවණ අපෙන් ඈත් කරන අධිමානය කියන කාරණය ආමිසය තුළ සැඟවී තිබෙන්න පුළුවන්. පින බලවත් වෙනකොට ඔබ ලබන ආස්වාදයේ ශක්තිමත් භාවය නිසා ම ආදීනවය ප්‍රකට වෙන්න ප්‍රමාද වෙනවා. එම නිසා ම පින නිසා ලැබෙන ආයුෂ, වර්ණ, සැප, බලය ගින්දරක් වශයෙන් දකින්න. එවිට පින කියන කාරණය ප්‍රඥාව උදෙසා සැබෑ ම ආයෝජනයක් කර ගැනීමට ඔබට පුළුවන්. කාලය වේගයෙන් ගෙවී යනවා. ඒ වේගයෙන් ම ලෝකය දුස්සීල භාවයට පත් වෙනවා. ආමිසය කෙරෙහි මනුෂ්‍යයා බැඳෙන කොට සැපය, බලය, වර්ණය මනුෂ්‍යයා තුළ වැඩෙනවා. ඒ හේතුවෙන් සැපය, බලය, වර්ණය තවතව වැඩිකර ගැනීමේ තෘෂ්ණාව ඇති වෙනවා. මුල් අදියරේ දී පින්කම් තුළින් ලබාගත් වර්ණය, සැපය, බලය දෙවැනි අදියරේ දී ලෝභ, ද්වේශ, මෝහ අකුසල් මූලයන් තුළින් ලබාගැනීමටයි උත්සාහ ගන්නේ. මෙම බියකරු අනතුර නුවණින් දකිමින් ඔබ කරගත් පින්කම්වලින් ආස්වාදයේ අනිත්‍යභාවය සිහිපත් කරමින් රාත්‍රී නින්දට යන්න. එවිට එම රාත්‍රිය යහපත් රාත්‍රියක් වේවි.

දිව්‍ය ලෝකයේත් පන්ති භේදය තිබෙනවා...

තරුණියක් භික්ෂුවගෙන් ප්‍රශ්නයක් විමසුවා, ස්වාමීන් වහන්ස, දිව්‍ය ලෝකයට ගිහිල්ලා පින් සිදු කරගන්න පුළුවන් ද කියලා. මේ ප්‍රශ්නයට සුලබම පිළිතුර නම් පුළුවන් කියලයි. නමුත් භික්ෂුව ඇයට ප්‍රකාශ කළේ, දිව්‍ය ලෝකයට ගිහිල්ලා පින් සිදු කරගැනීම ඉතාමත් අසීරු කරුණක් බවයි. පින කියන කාරණයේ ඵලය තමයි දෙවියා කියන කාරණය. දිව්‍යතලවල ජීවත් වන මාර්ගඵල ලාභී නොවන දෙවිවරු දිව්‍ය ලෝකයේ ඇති කාම සම්පත් නිසා ම කාමයේ ආශ්වාදය තුළමයි ජීවත් වෙන්නේ. පිනේ බලවත් භාවය නිසා ආදීනවය මතුකොට පෙන්වන්නේ නැහැ. දෙවියා කියන්නේ මනුෂ්‍යයා වගේ රැකීරක්ෂා කරගෙන, උයාපිහාගෙන කන කෙනෙක් නොවේ. පින නිසා ම සිතූ සිතූ සම්පත් පහළ කොට ගත් කෙනෙක්. කාමයන්ගේ අනිත්‍ය භාවය දැකීමට දෙවියාට පංචඋපාදානස්කන්ධයේ අනිත්‍යභාවය වැඩිලා නැහැ. එම නිසා දෙවියන් කාමයේ ආශ්වාද තුළමයි ජීවත් වෙන්නේ. පින නිසා ම කාම පුරයක ජීවත් වන දෙවියා කෙසේ නම් ධර්මයන් ගැන සිතන්න ද. ලෝකය සැමදා ම එක ම විදිහට තිබෙන්නේ නැහැ. හේතුඵල ධර්මයන්ට අනුව කරුණු කාරණා ගලපා ගන්න අවශ්‍යයි. බුදුරජාණන් වහන්සේ ජීවමානව වැඩ සිටින කාලයක නම් ඉහත තත්වය වෙනස් වෙනවා. බුදුරජාණන් වහන්සේ සහ ඍද්ධිමත් රහතන් වහන්සේලා දිව්‍ය තලවලට වැඩම කොට දෙවියන්ට සද්ධර්මය දේශනා කොට දසදහස් ගණන් දෙවියන් ධර්මය අවබෝධකොට ගන්නවා. බුදුරජාණන්

වහන්සේගේ දෙතිස්මහා පුරුෂ ලක්ෂණයන් දැකලා, අයෝමය ප්‍රාතිහාර්ය ශක්තිය දැකලා, සද්ධර්මය ශ්‍රවණය කරලා ධර්මය අවබෝධ කර ගන්නවා. නමුත් ඒ දෙය වර්තමානයට ගැලපෙන්නේ නැහැ. හේතුඵල ධර්මයන්ට අනුවයි ප්‍රශ්නය දෙස බැලිය යුතු වන්නේ. අතීතයේ වෙච්ච දෙය වර්තමානයේත් වෙනවාය කියලා සිතුවොත් අපි මුලාවට පත් වෙනවා. උදාහරණයක් ගන්නකෝ, මේ මනුෂ්‍ය ලෝකයේ පින්වත් මනුෂ්‍යයින්ට ගෞරවනීය ස්වාමීන් වහන්සේලා මොන තරම් නම් ධර්මය දේශනා කරනවා ද. මොන තරම් පන්සල් ආරණ්‍ය තිබෙනවා ද. කොතෙක් මහා සංඝරත්නය වැඩ සිටිනවා ද. මොන තරම් සීලමය, දානමය, පින්කම් සිදුවෙනවා ද. එහෙත් අර්ථවත්ව ධර්මාවබෝධය ලබන අය මොන තරම් සීමිත ද. රැකී රක්ෂා කරලා, වෙහෙසමහන්සි වෙලා, ගෙවල්දොරවල් හදලා, දරුමුණුපුරන් හදලා කාමයේ ආදීනවයන් මෙතරම් හොඳින් ප්‍රකටව පෙනිලත් මනුෂ්‍යයා ධර්මයෙන් බැහැරව යන කොට, පින නිසා ම ඉබේ ම සිතූ සිතූ සම්පත් ලබන දෙවියා, කාම පුරයක ජීවත් වෙන දෙවියා කෙසේ නම් කුසල් දහම් දියුණු කොට ගන්න ද.

ලොව්තුරා බුදුරජාණන් වහන්සේ බැහැ දැකීමට දිව්‍ය ලෝකයන්ට අධිපති ශක්‍ර දෙවියා පැමිණි සෑම මොහොතක ම බුදුරජාණන් වහන්සේට ප්‍රකාශ කරන්නේ, භාග්‍යවතුන් වහන්ස, දෙවියන් වන අපිට ගොඩාක් රාජකාරි තියෙනවා. ඒ නිසා ඉක්මන් කොට යන්න ඕනේ කියලා. ලෝභ, ද්වේශ, මෝහ නිසා ම දෙවියන් අතරත් ගැටුම්, ප්‍රශ්න තිබෙනවා. සමහර දෙවියන් රණ්ඩු වෙනවා. සමහර දෙවියෝ අනුන්ගේ දිව්‍යාංගනාවන් අරගෙන යනවා. පිනේ විවිධත්වය නිසා දෙවියන් අතර පන්තිභේදය තිබෙනවා. දෙවියා කියන්නේ පෙර ජීවිතවල මනුෂ්‍යයින්. ඒ නිසා මනුෂ්‍ය ගති දෙවියන් තුළ තිබෙනවා. බුදුරජාණන් වහන්සේ දේශනා කරනවා, දෙවියෙක්ගේ දිව්‍ය ආයුෂ ඉවර වෙලා දිව්‍ය ලෝකයෙන් චුත වෙන්න කිට්ටු වෙන කොට, දිව්‍ය ලෝකය දාලා යන්න බැරිව දෙවියන් හඬා වැටෙනවා, සිහි මුලාවට පත්වෙනවා කියලා. එතකොට අනෙක් දෙවිවරු

වටවෙලා, ඔබ සුගතියේ උපතක් ලබලා, නැවත පින් කරගෙන දිව්‍ය ලෝකයට පැමිණෙන්න කියලා එම දෙවියාව අස්වසනවා ලූ. මේ දෙවියන් සුගතිය කියන්නේ, බුද්ධෝත්පාද කාලයක මනුෂ්‍ය ලෝකය. බුද්ධෝත්පාද කාලවල දී මනුෂ්‍ය ලෝකයේ දී පින් කරලා එම පිනේ අසිරිය විඳින තැන තමයි දිව්‍ය ලෝකය. දිව්‍ය තලවල දෙවියන්ට අවශ්‍ය නම් දිව්‍ය ශෝත වලින් මනුෂ්‍ය ලෝකයේ ස්වාමීන් වහන්සේලා දේශනා කරන සද්ධර්මය ඇසීම සහ එම ධර්මය නුවණින් මෙනෙහි කිරීම තුළින් ධර්මාවබෝධය ලැබීමට හැකියාව ලැබෙනවා. නමුත් ප්‍රශ්නය තිබෙන්නේ පිනේ අසිරිමත්භාවය නිසා ම දෙවියන් කාමච්ඡන්දයන්ගෙන් ප්‍රමාදභාවයට පත්වෙලයි දිව්‍ය තලවල ජීවත් වෙන්නේ. සද්ධර්මය ඉතා අර්ථවත්ව දේශනා කරන ස්වාමීන් වහන්සේලා කොපමණ මේ රටේ වැඩ සිටිනවා ද. නමුත් උන් වහන්සේලා දේශනා කරන ධර්මය ශ්‍රවණය කරලා. සාදුකාර දීලා මනුෂ්‍යයා නැවතත් කාමයන් තුළටමයි බැස ගන්නේ.

භික්ෂුවක් සමාධියෙන් පසුවෙන කොට දිව්‍ය අප්සරාවන් පිරිසක් දර්ශනය වෙනවා. මේ දිව්‍ය අප්සරාවන් මලින් හැදිලා තිබෙන්නේ. මනුෂ්‍යයා හැදිලා තිබෙන්නේ මසෙන් වගේ, මේ දිව්‍ය අප්සරාවන් මලින් හැදිලා තියෙන්නේ. අපේ ශරීරයේ රෝම කූප වගේ එම අප්සරාවන්ගේ ශරීරය ම මලින් ගැවසිලා තිබෙන්නේ. ලස්සන, තද පැහැති, ළා පැහැති රෝස පැහැයෙන් ඒවා ඕකිඩ් මල් වගේ. ඔබ සිතන්නකෝ, හොඳින් විනිවිද පෙනෙන, දීප්තිමත් පොලිතින් උරයකට රෝස පැහැති ඕකිඩ් මල් කලාවකට ඇසුරුවා කියලා. අන්න ඒ වගේ දිව්‍යාංගනාවන් පෙර මනුෂ්‍ය ජීවිතවල කාන්තාවන් ලෙස උපත ලබලා, සිල් ආරක්ෂා කරලා, පින්දහම් කරලා, තමන්ගේ ශරීර මස අනුන්ගේ කාමච්ඡන්දයන් ඇති නොවන ආකාරයට ජීවත් වෙලා, ශරීර අඟපසඟ හොඳින් ආවරණය වන ආකාරයට ඇඳුම් පැළඳුම් ඇඳලා එහි විපාකයන් හැටියට දිව්‍ය ජීවිතයේ දී දිව්‍ය ශරීර හැදිලා තිබෙන්නේ සුවඳවත් ලස්සන මලින්. හැමෝට ම ශරීරය පෙන්වන 'තරු', ඇටසැකිලි පායාස නිරයට වැටෙන කොට ශරීරය හොඳින් වසාගත්

පින්වන්තියෝ මරණින් පසු මලින් උපන් දිව්‍යාංගනාවෝ වෙනවා. ඉහත කාරණය තුළ වර්තමානයේ නොගැළපෙන ඇඳුම් අඳින කාටත් අවශ්‍ය නම් නිවැරදි වෙන්න හොඳ පාඩමක් තිබෙනවා. මෙතන දී පින්වත් ඔබලාට හොඳින් සිතා ගන්න පුළුවන්, කුසලය සහ අකුසලය අතර ඇති පරතරය. ඒවායේ විපාකයන් නිසා ම සකස් වෙන දුක සහ සැප අතර තිබෙන පරතරය. අකුසලය, ඇටසැකිලි නිරිසතෙක්, සම ගහපු නිරිසතෙක් බවට පත් කරන කොට, කුසලය මලින් උපන් දිව්‍යාංගනාවක් බවට පත්කරනවා. අතීතයේ කළ පින්කම් නිසා ම මෙවැනි අසිරියක් ලබන දිව්‍යාංග නාවන් මැද්දේ දෙවියන් කෙසේ නම් ධර්මය දකින්න ද.

නමුත් මාර්ගඵලලාභී දෙවිවරුන්ගේ තත්ත්වය මීට වඩා හාත්පසින් ම වෙනස්. එම දෙවිවරු පංචඋපාදානස්කන්ධයේ අනිත්‍යභාවය දැකලා තිබෙන නිසා සීලයේ සීමාවන් තුළ සිටිමිනුයි කාමයන් පරිහරණය කරන්නේ. එවැනි මාර්ගඵලලාභී දෙවිවරුන්ට, දිව්‍යාංගනාවන්ට මේ මොහොතේදීත් දිව්‍ය තලවල දී ධර්මය අවබෝධ කර ගැනීමට හැකියාව තිබෙනවා. එම නිසා පින්වත් ඔබ ලැබූ මනුෂ්‍ය ජීවිතය මාර්ගඵලලාභී දෙවියෙක්, දිව්‍යාංගනාවක් බවට පත්කර ගැනීමටයි ඔබ දක්ෂ වෙන්න ඕනේ. එහෙම වුණොත් ඔබ දිව්‍ය තලවල දී නැවත අතරමං වෙන්නේ නැහැ. ඉහත කාරණාවලින් පින්වත් ඔබ නුවණින් දකින්න උත්සාහ ගන්න ඕනේ, සාමාන්‍ය දෙවියන්ට දිව්‍ය තලවල දී වර්තමානයේ දී හෝ අනාගතයේ දී ධර්මාවබෝධය ලැබීම දුෂ්කර කටයුත්තක් වෙන්නේ ඇයි ද කියන කාරණය. බුදුරජාණන් වහන්සේගේ කාලයේ ජීවත් වෙච්ච බොහෝ ම වැදගත් උපාසක යුවළක් සිටියා. ඒ තමයි නකුල පියා සහ නකුල මාතා. මේ පින්වතුන් දෙදෙනා ම තරුණ කාලයේදීමයි සෝවාන් ඵලයට පත්වෙන්නේ. මේ දෙදෙනා බොහෝ ම ආදර්ශවත් පවුල් ජීවිතයක් ගත කරපු දෙදෙනෙක්. නකුල පියා අසූවයස් විය පත් වී බොහෝ ම වයෝවෘධව නකුල මාතාව සමඟ බුදුරජාණන් වහන්සේ බැහැදකින්න පැමිණිලා, බුදුරජාණන් වහන්සේගෙන් බොහොම ආදරණීය ප්‍රශ්නයක් විමසනවා. භාග්‍යවතුන් වහන්ස,

මම මේ නකුල මාතාව කුල ගෙදරට කැන්දගෙන පැමිණියේ ඇයට වයස අවුරුදු පහළොවේ දී. එදා පටන් අද දක්වා ඇය කයෙන් හෝ සිතෙන් මාව ඉක්මවා කටයුතු කළේ නැහැ. මමත් ඒ වගේමයි. ඇය ඉක්මවා කටයුතු කළේ නැහැ. මට දැන් අවශ්‍යයි භාග්‍යවතුන් වහන්ස, ඔබ වහන්සේගෙන් දැනගන්න, ලබන ජීවිතයේදීත් මේ නකුල මාතාව මගේ බිරිඳ කරගන්නේ කොහොමද කියලා. නකුල පියා මේ අහන්නේ ලබන ජීවිතයේදීත් නකුල මාතාව බිරිඳ කරගන්නේ කොහොමද කියලා. නකුල පියාගේ මේ අදහසට බුදුරජාණන් වහන්සේ කිසි ම බාධාවක් කරන්නේ නැහැ. බුදුරජාණන් වහන්සේ දේශනා කරනවා, නකුල, ඔබ දෙදෙනාම සම ශ්‍රද්ධා, සම සීල, සම ත්‍යාග, සම ප්‍රඥා වඩන්න කියලා. ඒ කියන්නේ කෙනෙක් අනෙක් කෙනාව ඉක්මවා යන්නේ නැතිව, සමව ඉහත ධර්මයන් වඩන්න කියලා. මෙතන දී පින්වත් ඔබ නුවණින් මෙනෙහි කරන්න ඕනේ, මේ නකුල අඹුසැමියන් සෝවාන් ඵලයට පත්වෙච්ච දෙපලක්. නමුත් ඒ අය තුළ කාම, රාග, පටිඝ තිබෙනවා. ඒ නිසා ම පංචඋපාදානස්කන්ධයේ අනිත්‍ය භාවයේ දැක්ම තුළ සිටිමින් ම, සිල්පද ආරක්ෂා කරමින් ම කාමයන් අත්විඳීමේ කැමැත්ත තිබෙනවා. කාමයන් අත්විඳීමට නකුල පියාට තිබූ කැමැත්ත නිසා ම නකුල පියා මැරෙන වේලාවේ පංචඋපාදානස්කන්ධයේ අනිත්‍යභාවය නැවත නැවත වැඩීමට අසමත් වුණා. භික්ෂුවක් උතුම් සමාධියෙන් අරමුණු කොට බලන කොට නකුල පියා, ප්‍රභාෂ්වර තැඹිලි පාට සළුවක් පැළඳගත්, උඩුකය නිරාවරණය වුණ රන්වන් පැහැති සෝවාන් දෙවියෙක් වෙලා දිව්‍ය තලයක උපත ලබා සිටිනවා. සෝවාන් ඵලයෙන් ඔබ්බට යන්න නකුල දෙවියාට පුළුවන් කමක් තිබුණේ නැහැ. මොකද, මැරෙන වේලාවේ තව දුරටත් පංචඋපාදානස්කන්ධයේ අනිත්‍යභාවය නොවැඩුණ නිසා. නමුත් නකුල පියා මැරුණාට පසුව නකුල මාතාගේ තත්වය මීට වෙනස් වුණා. නකුල පියාගේ අභාවය දැකලා, දරුවන් සමඟ තමා තනිවුණ බව දැකලා නකුල මාතාවට අනිත්‍ය සංඥාවන් වැඩුණා. මොකද, ඇයත් සෝවාන් ඵලය ලැබූ උපාසිකාවක්. ගෞතම සම්මා සම්බුද්ධ ශාසනයේ

සීලයන් ආරක්ෂා කරන උපාසිකාවන් අතර අග්‍රස්ථානය ලැබූ උපාසිකාව, නකුල මාතාව තම ස්වාමිපුරුෂයාගේ වියෝව නිසා ම අනිත්‍ය සංඥාවන් වැඩුණා. ඇය මරණයට පත්වෙන මොහොතේ පංචඋපාදානස්කන්ධයේ අනිත්‍යභාවය තව දුරටත් වැඩීමට දක්ෂ වුණා. ඒ නිසා ම ඇය සකෘදාගාමී දිව්‍යාංගනාවක් වශයෙන් දිව්‍ය තලයේ උපත ලබන්නේ. භික්ෂුවක් උතුම් සමාධියෙන් අරමුණු කොට බලනවා, මේ මොහොතේ නකුල මාතාව කුමන ජීවිතයක් ලැබුවා ද කියලා. එවිට එම භික්ෂුවට දර්ශනය වෙනවා ප්‍රභාෂ්වරභාවයක් නැති, නොදිලිසෙන කපු සුදු සාරියක්, සුදු හැට්ටයකින් සැරසුණ දිව්‍යාංගනාවක්. ඇය නිවුණ ගතිගුණ ඇති, තැන්පත් දිව්‍යාංගනාවකි. ඉහත ලක්ෂණවලින් ප්‍රකට වෙන්නේ ඇය කාම, රාග, පටිස ධර්මයන් තුනී කොට ගත් දිව්‍යාංගනාවක් බවයි. එහි අදහස ඇය සකෘදාගාමී දිව්‍යාංගනාවක් බවයි. ඉහත කථාව තුළ නකුල පියා කරගත් දුර්වල ක්‍රියාව ඔබට හඳුනාගන්න පුළුවන්. නමුත් අවසානයේ දෙදෙනා එකට එකතු වුණේ නැහැ. නකුල මාතාව පංචඋපාදානස්කන්ධයේ අනිත්‍යභාවය වඩමින් පියවරක් ඉදිරියට ගියා. සෝවාන් ඵලයට පත්වුණු නකුල පියාගේ ඉහත ක්‍රියාවෙන් ම දිව්‍ය තලවල ජීවත් වන, මාර්ගඵල ලාභී නොවන දිව්‍යාංගනාවන්ගේ කාම, රාග, පටිසයන්ගේ ස්වභාවය හොඳින් හඳුනාගන්න.

ලොව්තුරා බුදුරජාණන් වහන්සේ දේශනා කරනවා, මනුෂ්‍ය ලෝකයේ මනුෂ්‍යයා සීලයෙන් පිරිහෙන කොට ඊට සමගාමීව දෙවියන් ද සීලයෙන් පිරිහෙන බව, දෙවියන් ද දුස්සීල වන බව. දුස්සීල භාවයට පත්වෙන දෙවියන් මනුෂ්‍ය ලෝකයේ දුසිල්වත් මනුෂ්‍යයින්ට උපකාර කරමින් තවතව ලැජ්ජා භය දෙක මනුෂ්‍යයා තුළින් නැතිකොට දමන බව. දුස්සීල භාවයට පත්වෙන දෙවියන් රජවරුන්, පාලකයින් අධර්මිෂ්ඨ කරනවා. පාලකයින්, රාජ සේවකයින්, රාජ්‍ය සේනාව සුරා බොනවා. මිනිසා විකෘති වෙනවා. අධර්මිෂ්ඨ වූ දෙවිවරුන්ට භාරහාර වී මිනිසුන් මරවනවා. අධර්මිෂ්ඨ වූ දෙවියන් වියරු වී වැස්ස වළක්වනවා. දින ගණන් දෝරේ ගලා යන වැසි ඇති කරනවා.

තැන්තැන්වලට පමණක් වසිනවා. එක ප්‍රදේශයකට වැස්ස, තව ප්‍රදේශයකට ඉඩෝරය ඇති කරනවා. දීර්ඝ නියංසායවල් ඇතිකරනවා. මේවා හේතුවෙන් ම මනුෂ්‍යයා තුළ ලෝභ, ද්වේශ, මෝහ අකුසල මූලයන් තව තව වැඩිවෙනවා. සද්ධර්මය ක්‍රමානුකූලව අතුරුදහන්ව යන ලෝකය තුළ මාර්ගඵලලාභී නොවන දෙවියන් දුස්සීලභාවයට පත්වෙනවා. විශේෂයෙන් ම මිථ්‍යාදෘෂ්ඨික දෙවියන් නපුරු පාලකයින්ට උපකාර කරනවා, තව තව අසද්ධර්මය ලෝකයේ පතුරුවන්න. සද්ධර්මය ක්‍රමානුකූලව අතුරුදහන්ව යන ලෝකය තුළ දිව්‍ය තලවල දෙවියන් පත්වෙන අවදානම ඔබ නුවණින් තේරුම්ගත යුතු වෙනවා. මෙවැනි අවදානමක් ඔබ ඉදිරියේ තිබෙන කොට ඔබ උත්සාහ ගත යුත්තේ මේ මොහොතේ සාමාන්‍ය දෙවියෙක් දිව්‍යාංගනාවක් වෙලා දිව්‍ය ලෝකයේ දී පින් කිරීමට බලාපොරොත්තු වීම නොව, මේ ලැබුවා වූ උතුම් මනුෂ්‍ය ජීවිතයේ දී ම සද්ධර්මයේ උතුම් අර්ථයන් ප්‍රයෝජනයට ගෙන ධර්මාවබෝධය දෙසට ගමන් කිරීමට වීර්යය සකස්කොට ගැනීමයි. එසේ නොවුණහොත් අනාගතයේ දී ඔබත් දුසිල්වත්භාවයෙන් වියරු වැටුණ දෙවියන් අතර තවත් එක දෙවියෙක් වනු ඇත.

එක් මහත්මයෙක් භික්ෂුවගෙන් ප්‍රශ්නයක් විමසුවා,

ස්වාමීන් වහන්ස, දිව්‍ය තලවල දීර්ඝ ආයුෂ විඳින, අරහත් භාවයට පත්වුණ දෙවියන් සිටිනවා ද කියලා. දිව්‍ය තලවල දී යම් දෙවිකෙනෙක්, දිව්‍යාංගනාවක් චතුරාර්ය සත්‍ය ධර්මයන් අවබෝධකොට රහතන් වහන්සේ නමක් බවට පත්වුණොත්, එම දිව්‍ය රහතන් වහන්සේට පැවිදි උපසම්පදාව ලැබීමට දිව්‍ය තලවල දී හැකියාවක් නොමැති නිසා, අරහත්භාවය අවබෝධ කොට දින හතක් ඇතුළත දිව්‍ය තලයක දී ම පිරිනිවීමට පත්විය යුතු යැයි භික්ෂුව විශ්වාස කරයි. දිව්‍ය තලයක දින හතක් යනු එම දිව්‍ය තලවල දීර්ඝ ආයුෂය සමග තීරණය කළ යුතු ය. ඉහත කරුණ සම්බන්ධව සමාජය තුළ විවිධ මතයන් ඇත. සමාජය යනු කවදත් මතවාදවලින් පිරුණ තැනකි. බුදුරජාණන් වහන්සේ

ලෝකයේ පහළ වන විට දඹදිව දෘෂ්ඨි, මතවාද හැට දෙකක් තිබුණු බව දේශනාවල සඳහන් වෙනවා. එහෙත් ධර්මය යනු දෘෂ්ඨියක්, මතවාදයක් නොවේ. ලෝකයේ යථාර්ථයයි. සමාජය තුළ කුමන මතයක් තිබුණ ද පින්වත් ඔබ හේතුඵල ධර්මයන්ට ගලපා ප්‍රශ්නය නුවණින් තේරුම් ගැනීමට දක්ෂ විය යුතුය.

පින්වත් ඔබ මෙහෙම සිතන්න. අංගොඩ මානසික රෝහලේ දැඩි ලෙස මානසික රෝගීභාවයට පත් වූ රෝගීන් සිටින වාට්ටුවක් තිබෙනවා. මෙම වාට්ටුවේ සිටින එක රෝගියෙක් ලෝභකම නිසා පිස්සු හැදුණු රෝගියෙක්. තව කෙනෙක් රාගය නිසා, ආදරය නිසා, අධ්‍යාපනය නිසා, ද්වේශය නිසා පිස්සු හැදුණු රෝගීන්. මේ මානසික රෝගීන් පිස්සු නටමින් වාට්ටුව තුළ සිටින්නේ. කෙනෙක් තනිව ම බනිනවා. තව රෝගියෙක් තනිව ආදරය කරනවා. තව කෙනෙක් දේශනයක් පවත්වනවා. කිසි ම රෝගියෙකුට වාට්ටුවෙන් පැනලා යන්න බැහැ. දැන් පින්වත් ඔබ, නුවණින් මේ මානසික රෝගී වාට්ටුවේ ස්වභාවය, පරිසරය හොඳින් දකින්න.

භික්ෂුව මේ කටුසටහන සටහන් තබන වන පෙතේ ගොදුරු ගමට කිලෝමීටර් හතරක් පමණ ඇති කුටියක වැඩ සිටින ස්වාමීන් වහන්සේ නමක් සිටිනවා. උන් වහන්සේ තුළ බොහො ම උත්කෘෂ්ඨ සීලයත්, සමාධියත් තිබෙනවා. එහෙම නැතිනම් මෙවැනි ඝන කැලෑවක දීර්ඝ කාලීනව වැඩ සිටින්න බැහැ. උන් වහන්සේ මේ ධර්මද්වීපය තුළ වනවාසීව වැඩ සිටින ශ්‍රේෂ්ඨ, ගෞරවනීය ස්වාමීන් වහන්සේ නමක්. භික්ෂුව ඉහතින් සඳහන් කළ ගෞරවනීය ස්වාමීන් වහන්සේව වඩම්මවාගෙන ඇවිල්ලා අර මුලින් සඳහන් කළ මානසික රෝහලේ මානසික රෝගීන් සිටින වාට්ටුවට දමා දොර ඇගුළු දැම්මොත් කුමක් වේවිද? දැන් පින්වත් ඔබ ඉහත උදාහරණය අනුව නුවණින් මෙනෙහි කරන්න. වාට්ටුවේ සිටින මානසික රෝගීන් සමඟ එම ගෞරවනීය ස්වාමීන් වහන්සේ කෙසේ වැඩ සිටින්නද? එක්කෝ උන් වහන්සේ අවබෝධයෙන් ම සියදිවි තොරකර ගනීවි. එසේත්

නැතිනම් ආහාර, ජලය නොගෙන ස්වාභාවිකව ම අපවත් වේවි. එම ගෞරවනීය ස්වාමීන් වහනසේට එම පිස්සු සමාජය තුළ ජීවත් වෙන්න බැහැ. අනිවාර්යයෙන් ම එම ගිහි ජීවිතය නමැති මානසික වාට්ටුවෙන් බැහැර වෙලා, පැවිදි උපසම්පදාව ලබන්න ඕනේ. එම පින්වත් ස්වාමීන් වහන්සේ නැවත මානසික රෝගියෙක් කියන තැනට පත්වෙන්නේ නැහැ. දැන් පින්වත් ඔබ හේතුඵල ධර්මයන්ට අනුව නුවණින් දකින්න ඕනේ, යමෙක් ගිහි ජීවිතය තුළ සිටිමින් අරහත් භාවයට පත් වුවහොත්, එසේත් නැතිනම් දෙවියෙක්, බ්‍රහ්මයෙක් චතුරාර්ය සත්‍ය අවබෝධය ලැබුවහොත් ඔහු අනිවාර්යයෙන් ම පැවිදි උපසම්පදාව දින කිහිපයක් ඇතුළත ලබාගත යුතු යි. එසේ නොවුණහොත් එම රහතන් වහන්සේ පිරිනිවන් පාන්න ඕනේ. මොකද රහතන් වහන්සේ ලෝකය දකින්නේ ඉහතින් දැක්වූ මානසික රෝගී වාට්ටුව වගේ. ලෝභ, ද්වේශ, මෝහ බඩුමල්ල කරේ එල්ලා ගත් ලෝකය උන් වහන්සේට ගැලපෙන්නේ නැහැ. මනුෂ්‍යයාට වර්තමානයේ දී පැවිදි උපසම්පදාව ලැබිය හැකි වුව ද දෙවියන්ට, බ්‍රහ්මයන්ට එම අවස්ථාව නොමැති නිසා දෙවියන්, බ්‍රහ්මයින් අරහත් භාවය අවබෝධකොට දින කිහිපයකින් පිරිනිවීමට පත් විය යුතු යැයි කියලා භික්ෂුව විශ්වාස කරනවා.

මහා සාගරය සිඳී යනවා සේ ඔබේ දුක නම් සිඳී යන්නේ නැහැ...

දෙවියා අවදානමට ලක්වෙන තවත් අවස්ථාවක් පිළිබඳව ලොව්තුරා බුදුරජාණන් වහන්සේ දේශනා කරනවා. එම අවස්ථාව බුදුරජාණන් වහන්සේ දේශනා කරන්නේ, සප්ත සූර්ය ගමන සූත්‍රයේ දී. මෙම සූත්‍රය වර්තමානයේ විද්‍යාව හදාරන පින්වතුන්ලා සැකයෙන් යුතුව බලන සූත්‍රයක්. වරක් මෙම සූත්‍රයට අනුව පින්වත් ඔබ මේ දෙපා තබාගෙන සිටින මහපොළොව මත යොදුන් 84,000ක් උසැති මහාමේරු පර්වතය මේ මොහොතේ තිබෙනවාය කියලා භික්ෂුව දේශනා කරන කොට විද්‍යාව හදාරන, ඊට නැඹුරු පින්වතුන්ලා පිරිසක් ඉහත කාරණය හාස්‍යයට ලක් කළා. නවීන තාක්ෂණය විසින් සැටලයිට් ආධාරයෙන් මේ මහපොළව ඡායාරූපගත කොටයි තිබෙන්නේ. යොදුන් 84,000ක් උස කන්දක් තිබෙනවා නම් එය සැඟවී තිබෙන්නට බැහැයි කියලා, මේ උතුම් ධර්ම කාරණය හාස්‍යයට ලක් කළා. භික්ෂුව ඒ මොහොතේ එම මහත්වරුන්ට ප්‍රකාශ කළේ, ඔබලා ඔය සිනාවෙන්නේ බුදුරජාණන් වහන්සේටයි, උතුම් ධර්මයටයි කියලා. නමුත් එම සූත්‍රය කරුණු සහිතව විග්‍රහ කොට පෙන්වන කොට එම පින්වතුන්ලාට නවීන විද්‍යාව අභිබවාගිය සම්මා සම්බුද්ධ ඥානයේ අසිරිමත් භාවය නුවණින් මෙනෙහි කරන්න ඇතිය කියලා භික්ෂුව විශ්වාස කරනවා. ඉහත සූත්‍රයේ සඳහන් කාරණය සිද්ධවෙන්නේ මෛත්‍රී බුදුරජාණන් වහන්සේ සම්මා සම්බුද්ධත්වයට පත් වී එම ශාසනය අතුරුදහන්ව ගියාට පසුවයි.

බුදුරජාණන් වහන්සේ දේශනා කරනවා, මහාමේරු පර්වතය ගැන. එය මේ මොහොතේ විෂය වන්නේ බුදුරජාණන් වහන්සේට පමණයි. මෙහෙම කාලය ගෙවී ගිහින් අවුරුදු සියයක් දහසක් වැස්ස නැතිව තිබෙන කොට බුදුරජාණන් වහන්සේ දේශනා කරනවා, යොදුන් 84,000ක් උසැති මහාමේරු පර්වතය පෙනෙන්ට පටන් ගන්නවා ය කියලා. සම්මා සම්බුද්ධ ඥානයෙන් දේශනාකොට වදාළ ඉහත කාරණය, අපි හේතුඵල ධර්මයන්ට අනුව මෙසේ ගලපාගත යුතුව තිබෙනවා. අවුරුදු සියයක් දහසක් වැස්ස නැතිව තිබෙන කොට පෘථිවියේ ඇතිවන උෂ්ණය විසින් හිම දියවෙලා මහාමේරු පර්වතය පෙනෙන්නට පටන් ගන්නවා විය යුතු යි. මේ කාරණය පින්වත් ඔබට මෙහෙම ගලපාගන්නට පුළුවන්. ඉන්දියාවේ ගංගා, යමුනා ගංගාවන් පටන් ගන්නා ස්ථානයන් තව ම ඉන්දියාව දන්නේ නැහැ. ඒ අය දන්නවා මේ ගංගා හිමාලයෙන් පටන් ගන්නවාය කියලා. නමුත් ඒවායේ ආරම්භක උල්පත ඒ අයට හොයාගන්න බැහැ. එම ප්‍රදේශ හිමෙන් වැසිලයි තිබෙන්නේ, අහසයි පොළවයි එක්වෙලා පෙනෙන්නේ. ඒවා අභිරහස් ගුප්ත ප්‍රදේශ. මනුෂ්‍යයෙකුට එම ප්‍රදේශවලට කිට්ටු වෙන්න බැහැ.

බුදුරජාණන් වහන්සේ දේශනා කරනවා, මහාමේරු පර්වතය බොහෝ ම සශ්‍රීක කඳුයායක් කියලා. එය මහ පොළොවෙන් යටට යොදුන් 84,000ක් තිබෙනවා. එය මහ පොළොවෙන් ඉහළට යොදුන් 84,000ක් තිබෙනවා. මහ පොළොවෙන් ඉහළට තිබෙන යොදුන් 84,000 දිව්‍ය තලවලට ම උසයි කියලා. බුදුරජාණන් වහන්සේ දේශනා කරනවා, මේ මහාමේරුව සශ්‍රීක වනස්පති වෘක්ෂයන්ගෙන්, තෘණ වර්ගවලින්, හිම වලසුන්, හිම මුවන් වැනි සතුන්ගෙන් ගහන, සුන්දර කඳුවැටියක්ය කියලා. අවුරුදු සියයක් දහසක් වැස්ස නැති නිසා ම සියලු තණපත්, ගහකොළ වියළී මුඩු කඳුවැටිය පෙනෙන්නට තිබෙන්නේ. මේ මොහොත වන විට ඉහත මහාමේරු පර්වතය දකින්නට මනුෂ්‍යයෝ මේ ලෝකයේ නැහැ. පෘථිවියේ උෂ්ණත්වය වැඩි වීම නිසා ම මනුෂ්‍ය ප්‍රජාව මැරිලගොස් ඉවරයි. මනුෂ්‍යයා පිපාසය, කුසගින්න, උෂ්ණත්වය

නිසා ම ද්වේශයෙන්, වෛරයෙන් මිය පරලොව ගොස් ප්‍රේතයින්, භූතයින්, නිරිසත්වයින්, ඉඩෝරයට ඔරොත්තුදෙන කෘමීන් වශයෙන් මැරෙමින් ඉපදෙමින් මෙම කාෂ්ඨක පරිසරයේ දුක් විඳිනවා.

මෙහෙම වැස්ස නැතිව, තවත් අවුරුදු සියයක් දහසක් ගතවෙන කොට යමෙක් අහස දෙස බැලුවොත් අහසේ ඉරවල් දෙකක් පායලා තිබෙනවා. නමුත් මේ දෙවැනි ඉර දකින්න මනුෂ්‍යයෙක් මේ ලෝකයේ නැහැ. දෙවැනි ඉර පෑයුවට පසුව මහාමේරු පර්වතයේ තිබෙන මහාදිය පාරවල්, මධ්‍යම දිය පාරවල් කුඩා දිය පාරවල් සියල්ල ම සිඳීයනවා කියලා බුදුරජාණන් වහන්සේ දේශනා කරනවා. සශ්‍රීක දිය උල්පත්වලින් ගහනව තිබූ මහාමේරු පර්වතය කාන්තාරයක් වෙනවා.

මෙහෙම තවත් අවුරුදු සියයක් දහසක් වැස්ස නැතිව තිබෙන කොට අහසේ තුන්වැනි ඉරත් පායනවා. දැන් ඉරවල් තුනයි. තුන්වැනි ඉර පෑයුවට පසුව බුදුරජාණන් වහන්සේ දේශනා කරනවා, මෙතෙක් මහාමේරුවේ දිය උල්පත්වලින් පෝෂණය වූ පංචමහා ගංගාවන් ගංගා, යමුනා, අචිරවතී, සරභූ, මහී කියන ගංගාවන් සම්පූර්ණයෙන්ම වැලිතලා මතුවෙන්න සිඳී යනවා කියලා. පංචමහා ගංගාවන් යම් දවසක සිඳීයනවා නම් අපේ මහවැලි, කැලණි, වලවේ ගංගා ගැන මොනවා කථා කරන්න ද?

මෙහෙම තවත් අවුරුදු සියයක් දහසක් වැස්ස නැතිව තිබෙන කොට අහසේ හතරවැනි ඉරත් පායලා තිබෙනවා. දැන් ඉරවල් හතරයි. හතරවැනි ඉර පෑයුවට පසුව පංචමහා විල් සම්පූර්ණයෙන් ම සිඳීයනවා. අනෝතත්තය, රථකාරය, සිංහප්‍රපාතය, මන්දාකිණිය, ෂඩ්දනය කියන පංචමහාවිල් සම්පූර්ණයෙන් ම සිඳීයනවා. දෙවියන් කාමාස්වාදය විඳින්නේ මෙම පංචමහා විල්වලින්. මේ පංචමහා විල්වලට දිය ලැබෙන උල්පත් ගලාගෙන පැමිණියේ දිව්‍ය තලවලට උසැති මහාමේරු පර්වතයෙන්. දැන් දෙවියනුත් ඉඩෝරයට හසුවෙලා. දෙවියනුත් පෘථිවියේ උෂ්ණත්වයෙන් පීඩාවට පත් වෙලා. දෙවියනුත්

ඉඩෝර්රයෙන් පීඩාවට පත්වෙන කොට දෙවියන් තුළත් ලෝභ, ද්වේශ, මෝහ අකුසල මූලයන්මයි සකස් වෙන්නේ. එම අකුසලයන් නිසා ම දෙවියනුත් දිව්‍ය ලෝකයෙන් චුත වෙලා සතර අපායන්ට වැටෙනවා. අපමණ පිනෙන් උපන් දෙවියනුත්, දෙවියන් කාමාස්වාදය විඳින පංචමහා විලුත් යම් දවසක සිඳී වියළී යනවා නම් පින්වත් ඔබේ නිවසේ තිබෙන ළිඳ ගැන, වතුර පයිප්පය ගැන, පිහිනුම් තටාකය ගැන මොනවා කථා කරන්න ද?

මෙහෙම වැස්ස නැතිව තවත් අවුරුදු සියයක් දහසක් ගතවෙන කොට ආකාසයේ පස්වැනි ඉරත් පායනවා. දැන් ඉරවල් පහයි. නමුත් ඉරවල් බලන්න, දකින්න මනුෂ්‍යයෝ මේ ලෝකයේ නැහැ. මනුෂ්‍ය ප්‍රජාව උෂ්ණත්වය නිසා ම විනාශවෙලා. නමුත් ඒ අය නිවන් දකින්නේ නැහැ. ඉඩෝර, කාන්තාර දේශගුණයට ඔරොත්තු දෙන සතර අපායේ සත්වයින් හැටියට ඉපදෙමින් පිච්චෙමින් මැරෙනවා. එදාට ඔබත්, මමත් භවයේ සිටියහොත් හේතුඵල ධර්මයන්ට අනුව මේ කර්කශ පරිසරයේ මැරෙන උපදින සත්වයෙක් වේවි.

පස්වෙනි ඉර පායලා තිබෙන කොට බුදුරජාණන් වහන්සේ දේශනා කරනවා, මහපොළොවෙන් හතරෙන් තුනක් වසාගෙන තිබෙන මහා සාගරය සම්පූර්ණයෙන් ම සිඳීයනවා. මහා සාගරය වැලිතලාවක් වගෙයි පෙනෙන්නේ. ඈතින් ඈතට හරක් කුර සටහන්වල පිරුණු වතුර කළඳක් වගේ වළගොඩැලි මත දිය කඳුළක් රැඳී තිබෙනවා පෙනෙනවා. යම් දවසක මහා සාගරයත් සිඳිලා යනවා නම්, මුළු ලෝකය ම මනුෂ්‍යයන්ගෙන් තොර එක ම වැලිතලාවක් වෙනවා නම් පින්වත් ඔබ, මාගේ කොට අල්ලාගෙන සිටින රට, ජාතිය, ආගම, දේශ සීමා ගැන මොනවා කථා කරන්න ද? මහා සාගරය දැන් සම්පූර්ණයෙන් ම සිඳී ගොස් ඇති නිසා දැන් මහාමේරුව මුහුද යටට ගිලී තිබුණ යොදුන් 84,000ක් මතුවෙලා. දැන් මහාමේරු පර්වතය දිගින්, පළලින්, උසින් යොදුන් එක්ලක්ෂ හැට අටදාහක් විශාලත්වයකින් පෙනෙන්නේ.

මෙහෙම තවත් අවුරුදු සියයක් දහසක් වැස්ස නැතිව තිබෙන කොට හයවෙනි ඉරත් අහසේ පායලා තිබෙනවා. දැන් ඉරවල් හයයි. හයවැනි ඉර පැයුවට පසුව පෘථිවියේ උෂ්ණත්වය වැඩි භාවය නිසා ම මහාමේරු පර්වතය හතර වටින් ම දුම් දමනවා. එම දුමින් මුළු පෘථිවි තලය ම වැසී යනවා. යොදුන් එක්ලක්ෂ හැටඅටදාහක් උස, පළල මහාමේරුවයි මේ දුම් දමන්නේ. පින්වත් ඔබ නුවණින් මෙනෙහි කරන්න ඕනේ, මහාමේරු පර්වතය මුදුනත දිව්‍ය තලවලට උස නම් මේ දුමෙන් දිව්‍ය තලත් පීඩාවට පත්විය යුතු යි, දෙවියනුත් පීඩාවට පත්විය යුතු යි. ඉරවල් හයක උෂ්ණත්වය, ආලෝකය යටපත් කොට පෘථිවිය දුමෙන් වැසී යනවා. මේ මුළු පෘථිවි තලය ම දුමෙන් වැසී යනවා නම් අනාගතය ආලෝකවත් කර ගැනීම උදෙසා අපි ඇති කරගන්න බලාපොරොත්තු කුමක් කරන්න ද?

මුළු පෘථිවිය ම දුමෙන් වැසිලා තවත් අවුරුදු සියයක් දහසක් තිබෙන කොට අහසේ හත්වෙනි ඉරත් පායලා තිබෙනවා. දැන් ඉරවල් හතයි. සත්වෙනි ඉර පෑයීමත් සමඟ ම දුමෙන් රත්වෙලා තිබුණ මහාමේරු පර්වතය සතර වටෙන් ම ගිනි ගනිමින් පෘථිවිය මතට කඩා වැටෙනවා. යොදුන් 1,68,000ක් උසින්, පළලින්, දිගින් යුත් මහාමේරු පර්වතය ගිනි ගනිමින් පුපුරා කඩා වැටීම නිසා මුළු පෘථිවිය ම ගිනිගෙන විනාශයට පත් වෙනවා. ලොව්තුරා බුදුරජාණන් වහන්සේ දේශනා කරනවා, මේ ගිනිගැනීමෙන් අඟුරු කැබැල්ලක්වත් ඉතිරි වන්නේ නැහැ කියලා. සියල්ල ගිතෙල් දැවුණ කළ ඉතිරි වෙන අළු බවට පත් වෙනවා. යම් දවසක මුළු පෘථිවිය ම ගිනිගෙන අළු බවට පත්වෙන දිනයක් එනවා නම් මේ රූපයට සැප ලබාදීම සඳහා අපි ඉදිකරන කාම, රූපී, අරූපී මාළිගාවන් ගැන මොනවා බලාපොරොත්තු තබාගන්න ද?

කෙනෙකුට ප්‍රශ්නයක් වෙන්න පුළුවන් පෘථිවියේ තිබෙන්නේ එක ඉරයි, කොහොමද ඉරවල් හතක් පායන්නේ කියලා. ඒවා හේතුඵල ධර්මයන්. පළමු ඉර පායලා තිබී අවුරුදු

සියයක් දහසක් වැස්ස නැතිව තිබෙන කොට ඇතිවන පෘථිවියේ උෂ්ණත්වය විසින් දෙවැනි ඉර ඇතිවෙනවා. දෙවැනි ඉර පායලා අවුරුදු සියයක් දහසක් වැස්ස නැතිව තිබෙන කොට පෘථිවියේ ඇතිවෙන උෂ්ණත්වය විසින් තුන්වැනි ඉර ඇතිවෙනවා. මේ විදියට පෘථිවියේ උෂ්ණත්වය වැඩිවෙන්න වැඩිවෙන්න එම පෘථිවියේ උෂ්ණත්වය විසින් ඉරවල් ඇතිවන්නේ. මේ ආකාරයට හත්වැනි ඉර පෑයුවාට පසුව ඊටත් වඩා උෂ්ණත්වයක් පෘථිවියට දරාගන්න බැහැ. පෘථිවියට එම උෂ්ණත්වය දරාගන්න පුළුවන් නම් අටවැනි ඉරකුත් පායාවි. නමුත් ලොව්තුරා බුදුරජාණන් වහන්සේ උතුම් සම්මා සම්බුද්ධ ඥානයෙන් දකිනවා, හත්වැනි ඉරට වඩා උෂ්ණත්වයක් පෘථිවියට දරාගන්න බැහැය කියලා. හේතුඵල ධර්මයන් විසින් මේ විනාශය සකස් කරන්නේ.

දෙවියනුත් පීඩාවට පත්වෙද්දී, මනුෂ්‍යයෝ ගැන කුමන කථා ද?

ඉහත සූත්‍රය භික්ෂුව සටහන් කළේ දෙවියන් හා දිව්‍ය තල අවදානමට ලක්වෙන අවස්ථාවක් ගැන සඳහන් කරන්න. මේ සූත්‍රයේ සඳහන් වෙනවා, දිව්‍ය තලවල දෙවියන් සතුටුවන, කාමාස්වාදය විඳින පංචමහා විල් සිඳිලා යනවා කියලා. මහාමේරු පර්වතයේ මුදුනත දිව්‍ය තලවලට උස නිසා මහාමේරු පර්වතය අවුරුදු සියයක් දහසක් දුම් දමන කොට එම දුමෙන් දිව්‍ය තල වැසියන් පීඩාවට පත් වෙන්න ඕනේ. ඉහත සූත්‍රයේ දී සත්වැනි ඉර පායලා මහාමේරුව ගිනි ගැනීමේ දී මුළු පෘථිවිය ම ගිනි ජාලාවක් බවට පත් වෙමින් පවතින විට දිව්‍ය තලයත් පීඩාවට පත්වෙන්න ඕනේ. මෙතැන දී සුරක්ෂිත භාවයට පත්වෙන්නේ මාර්ගඵලලාභී දෙවියා, දිව්‍යාංගනාව පමණයි. ආභස්සර බ්‍රහ්මතලය සුරැකිව පවතිනවා කියලා බුදුරජාණන් වහන්සේ දේශනා කරනවා.

සූත්‍රය ආරම්භයේ දී ම සටහන් කළ පළමු ඉර පායලා තිබී, අවුරුදු සියයක් දහසක් වැස්ස නැතිව තිබෙන කොට කියන අවස්ථාවේ දී පටන් සත්වැනි ඉර පායා පෘථිවිය ගිනිගෙන දැවෙන මොහොත දක්වා ඇති කාලය අවුරුදු දසදහස් ගණනක් වෙන්න පුළුවන්. මේ කාලවකවානුව තුළ පංචඋපාදානස්කන්ධයේ අනිත්‍යභාවය දැකපු සියලු ම මාර්ගඵලලාභී දිව්‍ය දිව්‍යාංග නාවන් මේ පෘථිවියේ වෙන්නා වූ විනාශය දැකලා, එම විනාශය නුවණින් මෙනෙහි කරලා, අනිත්‍ය සංඥාවන් වැඩිලා නිවන් අවබෝධ කොට ගන්නවා. මේසා විනාශයක් පෘථිවිය මත තම

දැස් ඉදිරිපිට සිද්ධ වෙනකොට අවම තරමින් සද්ධානුසාරී, ධම්මානුසාරී දෙවි කෙනෙකුවත් මේ ලෝකයට, සංස්කාරයන්ට බැඳෙන්නේ නැහැ. මේ විනාශය කමටහන් කොට ගෙන නිවන් අවබෝධය ලබනවා. ඉන් මෙහා සියලුම දෙවියන් මේ අනතුරේ ගොදුරු බවට පත් වෙනවා. මේසා දරුණු විනාශයක් සිද්ධ වෙනකොටත් මාර්ගඵලලාභී දෙවියා, දිව්‍යාංගනාව සුරක්ෂිතයි කියලා බුදුරජාණන් වහන්සේ දේශනා කරන්නේ ඉහත හේතුව නිසා විය යුතු යි.

එම නිසා පින්වත් ඔබ, මේ උතුම් අවස්ථාවේ දී ධර්ම මාර්ග යේ ගමන් කරමින් කල්ප විනාශයකදීවත් පීඩාවට පත් නොවන මාර්ගඵලලාභී දෙවියෙක්, දිව්‍යාංගනාවක් වීමට උත්සාහ ගන්න. එසේ නොවුණහොත්, ඉරවල් හතක උෂ්ණත්වය විසින් ඇති කරන කර්කශ පරිසරයේ මනුෂ්‍ය ලෝකය තුළ නිර්මාණය වන ගිනිගත් නිරයේ දී මැරෙමින් ඉපදෙන කෘමීන්, ප්‍රේතයින්, තිරිසනුන් වශයෙන් ද්වේශය, වෛරය, වේදනාව, පිච්චීම ජීවිතය කොටගත් අවාසනාවන්තයෙක් වීමට ඔබට සිදුවනු ඇත.

මෙම සූත්‍රය මෙනෙහි කරන කොට ලොව්තුරා බුදුරජාණන් වහන්සේගේ සම්මා සම්බුද්ධ ඥානයේ අසිරිමත්භාවය ඔබට වැටහෙනවා වගේ ම හේතුඵල ධර්මයන්ට අනුව අනාගතය දැකීමේ තියුණු ප්‍රඥාව හොඳින් පැහැදිලි වෙනවා. මුලින් ම අවුරුදු සියයක් දහසක් වැස්ස නැතිව තිබෙනවා. එම උෂ්ණත්වය හේතුවෙන් හිම දියවෙලා මහාමේරුව පේන්න පටන් ගන්නවා. දෙවැනිව දිය උල්පත් සිඳී යනවා. ක්‍රමානුකූලව පංචමහා ගංගා, පංච මහා විල්, මහා සාගරය සිඳී යනවා. මීළඟට උණුසුම වැඩි නිසා ම මහාමේරුව දුම් දමනවා. අවසානයේ දී ගිනිගෙන විනාශ වෙනවා. එකින් එක ඉරවල් පායන කොට ඇතිවන ලෝක ස්වභාවයන් පින්වත් ඔබ නුවණින් දකින්න. ඉහත කල්ප විනාශය ඔබේ ජීවිතය කිට්ටුවට ගෙන සංසාර බිය ඇතිකර ගන්න. මේ මුළු මහ පොළව ම ගස්කොළන්, තණපත් වියළී මුඩුබිමක් වෙනවා මනසින් දකින්න. ගංගා, ඇළදොළ වියළී මහා සාගරය සිඳී ගොස් මුළු පෘථිවිය ම වැලිතලාවක් වෙනවා මනසින් දකින්න.

මුළු පෘථිවිය ම දුමෙන් වැසී තිබෙනවා මනසින් දකින්න. මුළු පෘථිවිය ම ගිනිගෙන දැවෙනවා මනසින් දකින්න. එම කාෂ්ඨක උෂ්ණත්වයට හසු වී සත්වයා පිච්චි පිච්චී මැරෙනවා, නැවත උපදිනවා මනසින් දකින්න. ඔබ මනසින් සැලසුම් කරන්නා වූ අනාගත පංචඋපාදානස්කන්ධයේ බියකරු බව, විෂම බව, දුක් බව, කුසල් අකුසල් සංස්කාරයන්ගේ ආස්වාද රහිත බව දකිමින් ඉහත ලෝක ධර්මයන් සම්මා සම්බුද්ධ ඥානයෙන් අවබෝධ කොට වදාළ බුදුරජාණන් වහන්සේගේ අයෝමය ගුණයන්, ඥානයන් පිළිබඳව මෙනෙහි කරමින් රාත්‍රී නින්දට යන්න. එවිට එම රාත්‍රිය යහපත් රාත්‍රියක් වේවි.

නොවැම්බර් මාසයේ වැස්ස කාලය පටන් අරගෙන. කටුමැටි කුටියේ ඉදිරි පියස්සට දමා තිබෙන කළු පැහැති පොලිතින් වහලයට ජල බිංදු වැටෙන වේගවත් හඬ වැස්සේ හඬ පරයා ඇසෙනවා. කැලයේ කිච්බිච් ගාමින් සිටි කුරුල්ලන් ගැන කිසි ම හෝඩුවාවක් නැහැ. එම කුරුල්ලන් ගස්වල අතුපතරට වෙලා හොඳටෝම තෙමෙනවා ඇති. උදේ ඉඳන් වැස්ස නිසා ම අද දවල් වරුව ම කුරුල්ලෝ කුසගින්නේ. ඒ නිසා ම පණුවන්ට, දළඹුවන්ට වැස්ස නිසා අද අභය දානය ලැබෙනවා. අතීත අකුසල් නිසා ම වැස්සට හෙම්බත් වී කුරුල්ලෝ දවස ගත කරන්නේ මොන තරම් පීඩාවකින් ද? අතීත සංස්කාර සත්වයාව බොහෝ ම සාධාරණ විදියටයි සලකන්නේ. වැස්සට නොතෙමී ඉන්න ඔබටත්, මටත් ගෙදරක්, කුටියක් ලැබිලා තියෙන්නේ අතීත කුසල් සංස්කාර නිසාමයි. මහා ධාරානිපාත වැස්සේ පින්වත් ඔබ සිතන්න ඕනේ, වැස්ස නවතින්නේ කොයි වේලාවේ ද කියලා නොවේ. වැස්සේ සීතලට උණුසුම් වෙන්නේ කොහොමද කියලා නොවේ. වැස්සට තෙමෙන අප්‍රමාණ සත්වයන් අතර වැස්සට නොතෙමී ඉන්න, පින්වත් ඔබ මොන තරම් පින් කරලා ඇති ද කියන කාරණය. වැස්ස ගැන නුවණින් මෙනෙහි කරලා මතුකොට ගත්ත පින, පව කියන කාරණය පින්වත් ඔබ උපයෝගි කොටගත යුත්තේ විදර්ශනා නුවණ වඩවා ගැනීම උදෙසාමයි. ඔය වැස්සට තෙමෙමින්, සීතලේ ගැහෙමින් සිටින සෑම පක්ෂියෙක් ම,

සතෙක් ම, අතීත භවවල දී ලොකු මාළිගාවල, තට්ටු දෙකේ ගෙවල්වල ජීවත් වුණ අය. අතීතයේ ඒ අය වැස්ස වහින කොට, වැස්ස පායන්නේ කොයි වේලාවේ ද කියලා සිතුවා මිස, වැස්සට උණුසුමකට තුරුළු වුණා මිස, තමන් වැස්සට නොතෙමී සිටිය දී අනෙක් සතුන් වැස්සට තෙමෙන්නේ ඇයි ද කියලා සිතුවේ නැහැ. මේ උතුම් මොහොතේ පින්වත් ඔබට පුළුවන් වැස්සට තෙමෙන සතුන් අතර වැස්සට ඔබ නොතෙමී සිටින්නේ ඇයි ද කියන කාරණය සිතන්න. ආකාසයෙන් කඩා හැලෙන මහවැස්සට වඩා, ඔබේ සිතෙන් කඩා හැලෙන, කෙලෙස් වැස්ස ඔබව අනාගත භව ගමනේ දී මහා වැසිවලට තෙමෙන තිරිසන් සතෙක් කරාවි.

භික්ෂුව දන්න පින්වත් මහත්මයෙක් සිටියා. එම මහත්මයාගේ ආගම මොකක්ද කියන්න භික්ෂුව දන්නේ නැහැ. ඔහුගේ ආගම කාටවත් සොයන්න බැහැ. සර්ව ආගමික කියලා ආගමකුත් තිබෙනවානේ. මේ අය පන්සලටත් යනවා. පල්ලියටත්, කෝවිලටත් යනවා. එක අරමුණක සිත පිහිටලා නැහැ. විචිකිච්ඡාව, සැකය ජීවිතය තුළ උඩුදුවලා. සමහර විට එම මහත්වරුන් සිතනවා තමන් පැවතෙන්නේ වඳුරාගෙන් කියලා. වඳුරා අත්තෙන් අත්තට පනිමින් යනවා වගේ, ඒ මහත්මයාත් පන්සලට, පල්ලියට, කෝවිලට පනිමින් යනවා. භික්ෂුව සඳහන් කරන මහත්මයා ඉහත ස්වභාවයේ මහත්මයෙක්. ඔහුට හොඳ තීක්ෂණ බුද්ධියක් තිබුණා. ඔහුගේ තීක්ෂණ බුද්ධියට පුළුවන්, මුළු සමාජය ම යම් කාරණයක පටලවලා තබලා, ඇති වන විනාශය නිවීසැනසිල්ලේ බලා සිටින්න. මේ මහත්මයා මිය ගිහින් උපත ලබන්නේ තියුණු තීක්ෂණ, රතු පැහැති ඇස් ඇති බකමූණෙක් වෙලා. ඒ බකමූණන් මේ මහා වැස්සට සමහර විට තෙමෙනවා ඇති. අපූරු, සුන්දර, මනස්කාන්ත නිවසක අතීතයේ දැසිදස්සන් සමඟ ජීවත් වෙද්දී ඒ මහත්මයා සිතලා නැහැ, මෙපමණ සතුන් මහා වැස්සට තෙමෙන කොට, ඇයි මම නොතෙමී, සුවිසල් නිවසක ජීවත් වෙන්නේ කියලා.

වැස්ස හුඟාක් වේගයෙන් වහිනවා. කුටිය ඇතුළේ එල්ලී සිටි කිරිවවුල් පැටියා වේගවත් ගෙරවීම් හඬට බිය වී කුටිය ඇතුළේ එහාමෙහා පියාඹනවා. ටෝච් එළියේ ආධාරයෙන් මේ කටුසටහන ලියන්නේ. වැස්ස, ඔබ ඇති තරම් වහින්න. භික්ෂුවකගේ සිත අනිත්‍ය සංඥාව නමැති පොල්අතුවලින් හොඳින් සෙවිලි කරලයි තිබෙන්නේ. ඒ සිතේ ධර්ම මනසිකාරයන් හැර වෙන සිතුවිල්ලක් නම් ඇති වන්නේ නැහැ. මේසා දරුණු වැස්සේ අකුසල් විපාක අත්විඳින තිරිසන් සතුන් විඳින දුක කමටහන් කොට ගෙන පින්වත් ඔබේ සිතත් හොඳින් ධර්මයෙන් සෙවිලි කොට ගන්න. වැසි බර රාත්‍රියක නින්දට යන මෙහොතේ පින්වත් ඔබ, වැස්සට නොතෙමී සිටිනා හේතුඵල ධර්මයන් නුවණින් දකිමින් නින්දට යන්න. එවිට එම රාත්‍රිය යහපත් රාත්‍රියක් වේවි.

සමාජයේ ඇස් වහලා, ඔබගේ විදර්ශනා ඇස තියුණු කොට ගන්න...

වස් කාලය ගෙවී ගිහින්, චීවර මාසයේ අවසාන පොහොය අදයි. පිණ්ඩපාත මඩුවට දානය රැගෙන පැමිණි දායක මහත්මයෙක් ප්‍රකාශ කළා, තමන්ගේ ගමේ පන්සලේ මුල් ම වතාවට අටපිරිකර පනහක් පූජා කරලා වස් පින්කම බොහෝ ම උත්කර්ෂවත් අන්දමින් සිද්ධ කළා ය කියලා. එක ස්වාමීන් වහන්සේ නමක් පමණක් වැඩ සිටින ගමේ පන්සලේ දායක මහත්වරුන්ට හරි ම සන්තෝෂයි පින්කම ගැන. අනේ සාදු! සාදු! පින්වතුන් ගොඩාක් පින්කම් කරගන්නවා. ගෞරවනීය ස්වාමීන් වහන්සේලාත් කුසලයේ අර්ථයන් කඨින පින්කම තුළින් මතුකොට ගන්න දක්ෂ වෙන්න ඕනේ. භික්ෂුව වැඩ සිටි කුටියේ දායක පින්වතුන් භික්ෂුවට කඨින වස්ත්‍රය හැටියට අඳනයක් පූජා කළේ. භික්ෂුවගේ තුන් සිවුර පරිපූර්ණ නිසා එම අඳනයත් කුටියේ අතහැර දමලයි භික්ෂුව දැන් වැඩ සිටින කුටියට වැඩියේ. අතිරික්තය කියන්නේ හිසරදයක්. අතිරික්ත දෙය අතහරින කම් භික්ෂුවට සැනසිල්ලක් නැහැ. ඉහත අතහැරීම තුළ අර්ථවත්ව ජීවත් වන ගෞරවනීය ස්වාමීන් වහන්සේලා විශාල පිරිසක් වර්තමානයේ වැඩ සිටීම අපි කාටත් සතුටක් වගේ ම අපේ භාග්‍යයක්.

වසරකට වතාවක් එළඹෙන කඨින පින්කම ගිහි පින්වතුන්ලා සිදුකරන්නේ බොහෝ ම ගෞරවයෙන්. ඒ ගෞරවයේ තරමට ම පින්වතුන්ලාට පින් රැස්වෙනවා. වර්තමානයේ කඨින පින්කම බොහෝ ම මිල අධික පින්කමක් බවට පත්වීගෙන යනවා. මේවා ගැන සිතීම පැත්තකින් තියලා පින්වත් ඔබ උත්සාහ ගන්න

ඕනේ කඨින චීවර පූජාවේ සැබෑ ම අර්ථය ජීවිතයට එකතුකොට ගන්න. ලෝකයට ම සඟවා, අනුන්ගේ පින්කමෙන් තමා ගත හැකි උපරිම ප්‍රයෝජනය ලබා ගැනීමට.

පින කියන්නේ සංස්කාරයන් බව ඇත්ත. නමුත් ප්‍රඥාව වඩවා ගැනීම උදෙසා පින අත්‍යවශ්‍ය වෙනවා. ගෞරවනීය ස්වාමීන් වහන්සේලාට වස් ආරාධනා කිරීමත් සමඟ ම එළඹෙන තුන් මාසයේ පින්වතුන්ලා දානමය, සීලමය, සද්ධර්ම ශ්‍රවණය පින්කම් ගොඩාක් සිද්ධ කරගන්නවා. මේ කරගන්නා වූ පින්කම් විදර්ශනා නුවණ ඇති කරගැනීම උදෙසාමයි ප්‍රයෝජනයට ගත යුත්තේ. පින්වත් ඔබ වස් පින්කම් ආරම්භ කිරීමේ දී පූජා කරන වැසි සළුවේ පටන් මුළු වස් පින්කම පුරාවට ම ලෝභ, ද්වේශ, මෝහ සිතක් සකස් වෙන්න දෙන්න එපා. වර්තමානයේ කඨින පින්කම කියන කාරණයේ දී තරගයක් කියන කාරණය අපි දකිනවා. වියදම් පක්ෂයේ වැඩි භාවය තමයි, පින්කමේ සාර්ථකත්වය මනින මිනුම් දණ්ඩ වෙන්නේ. සමාජය යන දිශාවකට ගියාදෙන්. පින්වතුන් දක්ෂ වෙන්න ඕනේ සමාජයේ ඇස වහලා ඔබගේ විදර්ශනා ඇස තියුණු කරගන්න. පින්වත් ඔබ තුළ ලෝභ, ද්වේශ සිත් හීන කරගැනීම තුළයි අමෝහය කියන අර්ථය වැඩෙන්න සුදුසු පරිසරය ඔබ තුළ නිර්මාණය වන්නේ. එතැන් සිට පින්වත් ඔබ සිතන්න, අතීත සංසාර ගමන පුරාවට අතීත සම්මා සම්බුද්ධ ශාසනවල ඉපිද, පින්වත් ඔබ වැසිසළු ලක්ෂ කීයක් පූජා කරන්න ඇති ද. ඔබේ දෑතින් අතීත සංසාරයන්හි දී ලොව්තුරා බුදුරජාණන් වහන්සේලාටත් වැසිසළු පූජා කරලා වස් ආරාධනා කරන්න ඇති. සංසාරයක් පුරාවට ඔබ පූජා කළ කඨින වස්ත්‍ර ප්‍රමාණය එක ගොඩක් කළොත් එය ගිජ්ජකූට පර්වතය ප්‍රමාණය ඉක්මවා යාවි. වස් පින්කම් උදෙසා ඔබ පූජා කළා වූ ආහාර, දානය එක ගොඩක් කළොත් එයත් ගිජ්ජකූට පර්වතයේ ප්‍රමාණය ඉක්මවා යාවි. ඒ වාගේමයි, කඨින චීවර පින්කම් නිසා රැස්කොටගත් කුසල් සංස්කාරයන් නිසා ඔබ සක්විති රජ සැප, ශක්‍ර සැපය කොතෙක් ලබන්නට ඇති ද. මේ අනිත්‍ය භාවය දකිමින් විදර්ශනා නුවණ දියුණු කොටගන්න.

පින්වත් ඔබලා පසුගිය වසරේ ගෞරවයෙන් පූජා කළ කඨින චීවරය මේ වන විට දිරාගොස් ඇති, පාංශුකූල චීවරයක් බවට පත්වෙලා ඇති. පසුගිය වසරේ පූජා කළ කඨින චීවරයේ අනිත්‍ය භාවය දකිමින්, මේ මොහොතේ ඔබ පූජා කරන නැවුම් කඨින චීවරයේ ද අනිත්‍ය භාවය විදර්ශනා නුවණින් දකින්න. පින්වත් ඔබගේ අතේ තිබෙන කඨින චීවරය, පාංශුකූල චීවරයක් වනවා මනසින් දකින්න. දැන් ඔබ තුළින් මෝහයයි දුරුවෙන්නේ. වස් පින්කමේ දී අලෝභ, අද්වේශ සිතුවිලි අතරින් අමෝහය කියන අර්ථවත් ධර්මය මතුකොට ගන්න දක්ෂ වෙන්න. එසේ නොමැතිව, යන්නන් වාලයේ ඔබත් ගියොත් අතීතයේ ඔබ පූජා කළ ගිජ්ජකූට පර්වතයේ ප්‍රමාණයට වැඩි කඨින චීවර ගොඩට තවත් එක් කඨින චීවරයක් පූජා කොට, අනිත්‍යභාවයට පත්වෙන සංස්කාරයන් පමණක් රැස්කොටගත් අදක්ෂයෙක් වේවි. එම නිසා අතීතයේ ඔබ සිදුකර ගත් සෑම පින්කමක ම යථාර්ථය, රැස්කරගත්තා වූ සංස්කාරකයන්ගේ අනිත්‍ය භාවය විදර්ශනා නුවණින් දකිමින් රාත්‍රි නින්දට යන්න. එවිට එම රාත්‍රිය ඔබට යහපත් රාත්‍රියක් වේවි.

වස් කාලය ආරම්භයේ දී ම භික්ෂුව මුණගැසෙන්න තරුණ ස්වාමීන් වහන්සේලා දෙනමක් වැඩියා. වස් කාලයේ ඔබ වහන්සේලා කොහේ වඩින ගමන් ද කියලා භික්ෂුව එම ස්වාමීන් වහන්සේලාගෙන් ඇසුවා. උන් වහන්සේලා දෙනම ප්‍රකාශ කළේ, අපි වස් සමාදන් වුණේ නැති බවයි. උන් වහන්සේලා දෙනම වස් එකක් සහිත උපසම්පදා හිමිවරුන් දෙපළක්. භික්ෂුව විමසුවා, ඇයි වස් සමාදන් වුණේ නැත්තේ කියලා. එතකොට උන් වහන්සේලා ප්‍රකාශ කරනවා, වැස්ස තවම නැති නිසා, වස් සමාදන් වුණේ නැහැය කියලා. ඇසළ පොහොයට වැස්ස නැති නිසා මේ ස්වාමීන් වහන්සේලා දෙනම වස් සමාදන් වෙලා නැහැ. භික්ෂුව ඒ වේලාවේ විමසුවා, ලබන පසළොස්වක පොහොයටත් වැස්සේ නැත්නම් පසුවස් සමාදන් වෙන්නේ නැද්ද කියලා. ඊට පිළිතුරක් ලැබුණේ නැහැ. භික්ෂුව ඒ වෙලාවේ විමසුවා, ඔබ වහන්සේගේ ගුරුවරයා කවුද කියලා. උපසම්පදා වෙලා ගුරුවරයාගෙන්

බැහැරව, තනිපංගලමේ යන ස්වාමීන් වහන්සේලා දෙනමක්. මේ ගමන අනතුරුදායක නිසාමයි ලොව්තුරා බුදුරජාණන් වහන්සේ විනය කාරණාවක් පනවන්නේ, පස්වැනි වස දක්වා ගුරුවරයෙක් ඇසුරේ වැඩ සිටින්න කියලා. මාරයා අපේ ඔළුවට නානාප්‍රකාර මතවාද පටවනවා. අප දක්ෂ වෙන්න ඕනේ විනයධර, ධර්මධර ගුරු ඇසුරක් තුළින් එම මතවාද පරාජය කොට දමන්න.

බුදුරජාණන් වහන්සේ දේශනා කොට තිබේ නම් ඇසළ මාසයේ පසළොස්වක පොහොයට වස් සමාදන් වෙන්න කියලා අපි එම ඇසළ පොහොයට වස් සමාදන් වෙන්න ඕනේ. කාලයත් සමඟ වෙනස් වන දෙයක් නොවේ, සද්ධර්මය. කාලය වෙනස් වන බව අවබෝධකොට දෙන ධර්මයක්, සද්ධර්මය. පින්වත් ඔබ දකිනවා නම් වර්තමානයේ වස් කාලයේ වහින්නේ නැහැ කියලා, ඒ දැක්ම තුළ තිබෙන්නේ ධර්මයේ අර්ථය වන අනිත්‍ය යි. ඒ කියන්නේ වෙනස්වීම. මේ වෙනස්වීම නුවණින් දැකලා අපි තව තව ධර්මයට සමීප වෙන්න ඕනේ. වෙනස් වන කාලයත් සමඟ අපිත් දුවන්නේ නැතිව එසේ නොමැතිව, වෙනස්වීම උදෙසා වෙනස්වීම් කරලා ධර්මය අධර්මය කිරීම, විනය, අවිනය කිරීම අපි කළ යුතු නැහැ. වැස්ස, නියඟය වෙනස් වෙනවා. මේ වෙනස්වීම තමයි ධර්මය කියන්නේ. ලොව්තුරා බුදුරජාණන් වහන්සේ මේ උතුම් විනය නීති පනවන්නේ මේ වෙනස්වීම දැකලා, වෙනස් වෙන ලෝකය තුළ නොවෙනස් වන අවබෝධයෙන් පරිපූර්ණ වීමට අවශ්‍ය පරිසරය සකස් කොට දීමට වැස්ස කියන කාරණය නොවේ අපි අදාළ කරගත යුත්තේ, ඇසළ පොහොය කියන කාරණයයි. ඒ කියන්නේ බුදුරජාණන් වහන්සේගේ උතුම් පැනවීමයි. හෙට දවසේ මුළු ලෝකය ම මහවැසි වැහැලා ගංවතුරෙන් යට වෙන්න පුළුවන්. සතර මහා ධාතුවේ කිපීමේ ස්වභාවය අපිට වෙනස් කරන්න බැහැ. සතර මහා ධාතුවේ වෙනස්වීම, වෙනස්වීම තුළ සිටිමින් ම අවබෝධ කර ගැනීමයි අපි කළ යුත්තේ. එසේ නොවුණහොත් වෙනස්වන ඍතු නියාම ධර්මයන් සමඟ සැමදා ම අපිට දුවන්න වේවි. සතර මහා ධාතුව ඔහේ අනිත්‍ය භාවයට පත්වෙමින් දුවපුදෙන්. පින්වත්

ඔබ ධර්ම විනය ළඟ නවතින්න. බුදුරජාණන් වහන්සේ දේශනා කරනවා පඨවි, ආපෝ, තේජෝ, වායෝ සතර මහා ධාතුව සද්ධර්මය අතුරුදහන් කරන්නේ නැහැ, සද්ධර්මය අතුරුදහන් වෙනවා නම් ඒ පුද්ගලයා ඇති වන්නේ මේ ශාසනය තුළමයි කියලා.

මුහුදේ යාත්‍රා කරන නැවක් බඩු වැඩි වීමෙන් ගිලී යන්නේ යම් සේ ද, ඒ ආකාරයට සද්ධර්මය අතුරුදහන් වෙන්නේ නැහැ. බුදුරජාණන් වහන්සේට සද්ධර්මයට, සංඝරත්නයට අකීකරුව, ගෞරවයෙන් තොරව, ශික්ෂා පදවලට අගෞරව කිරීම, සමාධිය කෙරෙහි අගෞරව කිරීම කියන කාරණා ශාසනය අතුරුදහන් වීමට හේතුවෙනවා කියලා. යම් දවසක සද්ධර්මයට වඩා වේගයෙන් අසද්ධර්මය පහළ වුණොත් එදාට ශාසනය අතුරුදහන් වෙනවාය කියලා. ඒ නිසාමයි ධර්මදායාද සූත්‍රයේ දී ලොව්තුරා බුදුරජාණන් වහන්සේ දේශනා කරන්නේ ධර්මයට දායාද වෙන්න, අධර්මයට දායාද වෙන්න එපාය කියලා. විනයට දායාද වෙන්න, අවිනයට දායාද වෙන්න එපාය කියලා. ඔබලා ධර්මයට දායාද නොවී අසද්ධර්මයට, ලාභ සත්කාර, කීර්ති ප්‍රශංසාවලට දායාද වුණොත් ඔබලාට පමණක් නොවේ, ශාස්තෘන් වහන්සේ වන මටත් මිනිසුන් අගෞරව කරාවි, චෝදනා කරාවි කියලා. එම නිසා අපි ගෞරවයෙන් ආරක්ෂා කරගත්තා වූ විනය ශික්ෂාවන් සිහිකරමින්, ආවර්ජනය කරමින් රාත්‍රී නින්දට ගියොත් එම රාත්‍රිය යහපත් රාත්‍රියක් වේවි.

මෛත්‍රී භාවනාවේ ආනිශංස, අනිත්‍ය වශයෙන් දකින්න...

භික්ෂුවගෙන් පින්වත් මහත්මයෙක් ප්‍රශ්නයක් විමසුවා, මෛත්‍රිය කොහොමද මාර ධර්මයක් වෙන්නේ කියලා. ඉහත කාරණය සිහි නුවණින් පින්වතුන්ලා තේරුම් ගන්න අවශ්‍යයි. එසේ නොවුණහොත් වැරදි අන්තයකුයි පින්වතුන්ලා අල්ලා ගන්නේ. බුදුරජාණන් වහන්සේ මෛත්‍රී භාවනාව වැඩීම නිසා ලැබෙන ආනිශංස එකොළහක් ගැන දේශනා කරනවා. එම ආනිශංස නම්, සුව සේ නින්ද යනවා, සුව සේ පිබිදෙනවා, සිහිනෙන් බිය නොවෙනවා, මනුෂ්‍යයින්ට, අමනුෂ්‍යයින්ට, දෙවියන්ට ප්‍රිය වෙනවා, ශරීරය ප්‍රසන්න වෙනවා, වස විසෙන් හානි නොවෙනවා, සිහිමුලා නොවී මැරෙනවා, සුගතියේ උපදිනවා. ඉහත ආනිශංස ධර්මවලින් සිහිමුලා නොවී මිය යාමත්, සුගතියේ ඉපදීමත් හැර අන් සියලු ම ආනිශංස භික්ෂුව අත්දැකීමෙන් අත්විඳලා තිබෙනවා.

බුදුරජාණන් වහන්සේ දේශනා කරනවා, මතුවට සැප ලබා දෙන පුණ්‍ය ක්‍රියාවන් තිබෙනවා නම්, ඒ සියල්ලට ම වඩා ශ්‍රේෂ්ඨ වන්නේ මෛත්‍රී භාවනාවයි කියලා. සඳ සියලු තාරකා පරදවා දිලිසෙනවා වගේ අනෙක් සියලුම පුණ්‍ය ක්‍රියා පරදවා මෛත්‍රී භාවනාව ආනිශංසදායක වෙනවාය කියලා. පින්වත් ඔබ හොඳින් මෛත්‍රී භාවනා පුහුණු කළොත් ඉහත ආනිශංස සියල්ල ම ලැබෙනවා. මෛත්‍රී භාවනාව පුහුණුවන පින්වතා තුළ අනිවාර්යයෙන් ම සීලය, දානය සහ සමාධිය කියන ධර්මතාවයන් ස්වයංක්‍රීයව වැඩෙනවා. නමුත් එම ආනිශංස සියල්ල ම අනිත්‍යයි,

වෙනස් වෙනවා. මෛත්‍රියේ ශක්තිමත් ආස්වාදයක් තිබෙනවා. ආස්වාදයේ තීව්‍රභාවය නිසා ම ආදීනවය ප්‍රකට නොවී, සැඟවී තිබෙනවා.

භික්ෂුවට මතකයි, එක්තරා ගොවි ගම්මානයක භික්ෂුව පිණ්ඩපාතයේ වඩින කොට, එක්තරා අතුරු කුඩා පාරක පිණ්ඩපාතයේ වැඩියා. තවම පාත්තරයට ආහාර කිසිවක් ලැබිලා නැහැ. මීට පෙර එම අතුරු පාරේ භික්ෂුව වැඩම කරලත් නැහැ. එම ගුරු පාර දිගේ භික්ෂුව පළමු ගෙදරට වැඩම කළා. ගෙදර ඉදිරිපිට ටික වේලාවක් වැඩ සිටින විට, ගෙදර මහත්මයෙක් එළියට පැමිණ, හාමුදුරුවනේ, අද උදේට ආහාරයක් හැදුවේ නැති බව ප්‍රකාශ කළා. භික්ෂුව එම මහත්මයාට පින් අනුමෝදන් කොට ඉදිරියට වැඩම කළා. දෙවැනි නිවසට ටික දුරක් තිබුණා. දෙවැනි නිවසේ වැට කඩුල්ල ඇතුළු වෙනකොට ම භික්ෂුව දුටුවා, නිවැසි කාන්තාවක් නිවස ඇතුළට වේගයෙන් ගියා. ඇය නැවත එළියට පැමිණියේ නැහැ. භික්ෂුව නිවස ඉදිරිපිට ටික වේලාවක් වැඩ සිට, තුන්වැනි නිවසට වැඩම කළා. එම නිවසේ දොරජනෙල් වසා තිබුණා. ඊට පසු භික්ෂුව හතරවැනි නිවසට වැඩම කළා. එම නිවසේ දොරජනෙල් විවෘතව තිබුණා. කිසිවෙක් පෙනෙන්නට සිටියේ නැහැ. මේ ගෙවල් හතරට කිලෝමීටරයකට කිට්ටු වෙන්න භික්ෂුව වැඩම කරලා. ඒත් පාත්‍රයට කිසිදු ආහාරයක් ලැබුණේ නැහැ. භික්ෂුව නැවත ප්‍රධාන මාර්ගයට පැමිණීමට ආපසු හැරුණා.

භික්ෂුව පිණ්ඩපාතයේ වැඩියේ මෛත්‍රී සංඥාවෙනි. මේ දුප්පත් ගම්මානයේ නිවැසියන් උදේට ආහාර නැතුවයි ගත කරන්නේ. එය සංසාර අකුසල් විපාකයන්. එම පින්වතුන් කෙරෙහි මෛත්‍රියක්මයි භික්ෂුව තුළ වැඩුණේ. මේ ගම්වැසියන්ගේ දුප්පත් බව, එම ගම්වැසියන්ව දැකලා, දන් පූජා කිරීමේ නොහැකියාව දැකලා භික්ෂුව තව තවත් මෛත්‍රී සංඥාවමයි වැඩුවේ. භික්ෂුවගේ මුළු ශරීරය ම මෛත්‍රියේ ආස්වාදයෙන් කුල්මත් වෙලයි තිබුණේ. සෑම රෝම කූපයක් ම සිසිල් වෙලයි තිබුණේ. භික්ෂුවට එම

අතුරු පාරේ කිසිදු ආහාරයක් නොලැබ, නැවත ආපසු හැරී වැඩම කළේ මහ පොළොවට ඉහළින් වගෙයි භික්ෂුවට දැනුණේ. දෙපා පොළොවෙන් ඉහළයි තිබෙන්නේ කියලා. නමුත් දෙපා මහපොළව මත යි තිබුණේ. මෛත්‍රී භාවනාවට පුළුවන්, මේ ශරීරය සියුම් කොට, සැහැල්ලු කොට ඉහළට ඔසවන්න. එවැනි ආස්වාදයක් මෛත්‍රිය තුළ තිබෙනවා. නමුත් මේ ආස්වාදය අනිත්‍යයි. ඒ නිසාමයි බුදුරජාණන් වහන්සේ දේශනා කරන්නේ, හොඳින් සිහිය පිහිටලා, මෛත්‍රී භාවනාව වඩනවා නම් සිත කෙළෙසුන්ගේ නැසීම දකිනවා කියලා. ඒ කියන්නේ විදර්ශනා නුවණින් මෛත්‍රී භාවනාවේ ආනිශංස දැක්කොත් තමයි කෙළෙසුන්ගේ නිදහස් වීම සඳහා මෛත්‍රී භාවනාව ප්‍රයෝජනයට ගත්තා වෙන්නේ. එසේ නොමැතිව, පින්වතුන් මෛත්‍රී භාවනාවේ ආස්වාද පක්ෂයට වහල් වෙලා මෛත්‍රී වැඩුවොත්, එය මාර ධර්මයක් වෙනවාමයි. මෛත්‍රී භාවනාව හොඳින් පුහුණු කරලා එහි ආනිශංස වශයෙන් ශරීරය ප්‍රසන්න භාවයට, නීරෝගී භාවයට පත්වෙන කොට, එම ආස්වාදයේ අනිත්‍ය භාවය දැකලා මෛත්‍රී භාවනාවට සැබෑ ම වටිනාකම ලබාදෙන්න. මෛත්‍රී භාවනාව වඩලා අනාගතයේ නැවත දෙවියෙක්, බ්‍රහ්මයෙක් වේවා කියලා ප්‍රාර්ථනා කරන්න එපා. ඔබ එහෙම ප්‍රාර්ථනා කළොත් අනාගත පංචඋපාදානස්කන්ධයකුයි ප්‍රාර්ථනා කරන්නේ. මෛත්‍රිය කියන කාරණය ඔබ තුළ වැඩෙන්නේ පංචඋපාදානස්කන්ධයක් හැටියටයි. රූපය අනිත්‍ය නම්, මෛත්‍රී භාවනාවේ විඳීමත් අනිත්‍ය යි. මෛත්‍රී භාවනාව වැඩීම තුළින් දීර්ඝායුෂ, නිරෝගී භාවය ලබමින් එම දීර්ඝායුෂ, විදර්ශනා නුවණ ඇතිකර ගැනීම උදෙසා ම යොමුකර ගන්න. දිනය පුරාවට මෛත්‍රී භාවනාව පුහුණු කරලා රාත්‍රී නින්දට යනකොට, මෛත්‍රී වැඩුවා වූ ඔබේත්, ඔබේ මෛත්‍රියට අරමුණු වුණා වූ අන්‍යයන්ගේත් අනිත්‍යභාවය දකිමින් නින්දට යන්න. එවිට එම රාත්‍රිය යහපත් රාත්‍රියක් වේවි.

ලොව්තුරා බුදුරජාණන් වහන්සේ දේශනා කරනවා, අතීතයේ සුනේත්ත කියලා ශාස්තෘවරයෙක් සිටියා කියලා. මොහුට ශ්‍රාවකයින් දසදහස් ගණනින් ඉඳලා තිබෙනවා.

සුනේත්ත ශාස්තෘවරයාගෙන් ශාස්ත්‍ර උගත් ශිෂ්‍යයින් සියලු දෙනා ම මරණින් පසු බ්‍රහ්මතල, දිව්‍යතලවලමයි උපත ලැබුවේ. මනුෂ්‍ය ලෝකයේ උපත ලැබුවොත් රජ කුලයේ, සිටු කුලයේ, බ්‍රහ්ම කුලයේ, ගම්පති කුලවල තමයි උපත ලබන්නේ. පින නිසා ම කිසි ම ශිෂ්‍යයෙක් ඊට පහළ උපතක් ලබලා නැහැ. සුනේත්ත ශාස්තෘවරයා තම ශිෂ්‍යයින්ට මෛත්‍රීය වැඩීම ගැනමයි කියලා දෙන්නේ. මේ සුනේත්ත ශාස්තෘවරයා ද මරණින් මතු බ්‍රහ්මතලයේ උපත ලබනවා. බ්‍රහ්ම ලෝකයේ දී මේ සුනේත්ත ශාස්තෘවරයා තමන්ගේ අතීත ශිෂ්‍යයින් සමඟ සම තත්වයේ බ්‍රහ්මයෙක් වශයෙන් තමයි උපත ලබන්නේ.

සුනේත්ත බ්‍රහ්මයා කල්පනා කරනවා, පරලොව දී ශිෂ්‍යයින්ට සම වීම සුදුසු නැහැ. එම නිසා බ්‍රහ්ම සංඥාවන්ගෙන් මිදී, නැවත මනුෂ්‍ය ලෝකයේ උපතක් සකස් කොටගෙන, සත් වසරක් මෛත්‍රිය වැඩුවා. මෛත්‍රී ධ්‍යාන පුරුදු කළා. මෙම පුණ්‍ය මහිමයෙන් කල්ප සියයක් නැවත මනුෂ්‍ය ලෝකයට පැමිණියේ නැහැ. සියලු ශිෂ්‍ය බ්‍රහ්මයින්ට අධිපති, මහා බ්‍රහ්මයා වුණා. තිස් වතාවක් ශක්‍ර දෙවියා බවට පත්වුණා. තිස් වතාවක් සක්විති රජ බවට පත් වුණා. රන් රුවන් මතු වෙන මහා තේජස සහිත, දහසකට වැඩි සතුරු සේනා පරදන දරුවන් ලැබිලා තියෙනවා. මෛත්‍රී ආනිශංස නිසා ම මෙසේ සුනේත්ත ශාස්තෘවරයා මහා යස ඉසුරු ලැබුව ද ඔහු තවමත් කාමයන් පසුපස හඹායන්නේ ආර්ය සීලය, ආර්ය මෛත්‍රිය, ආර්ය සමාධිය නොදන්නා නිසාය කියලා බුදුරජාණන් වහන්සේ දේශනා කරනවා. ඒ නිසා ම සුනේත්ත ශාස්තෘවරයා ආර්ය ප්‍රඥාව කියන්නේ කුමක්ද කියලා දන්නේ නැහැ. විදර්ශනා නුවණ ඇතිකොට ගන්නතාක්කල් සත්වයා කාමයේ ආශ්වාදයෙන් මිදීමක් නොලබනවාය කියන කාරණය ඔබට පැහැදිලියි. සුනේත්ත ශාස්තෘවරයා කල්ප සියයක් මහා බ්‍රහ්ම සම්පත්, ශක්‍ර සම්පත්, සක්විති රජ සම්පත් යන භවගමනේ අග්‍ර ම යසඉසුරු ලැබුවත් මොහු තවම සතර අපායෙන් මිදී නැතැයි බුදුරජාණන් වහන්සේ දේශනා කරනවා. කාමයේ ආශ්වාදය, වේදනාවේ ආශ්වාදය, රූපයේ ආශ්වාදයෙන් මොහු මත් වෙලයි

සිටින්නේ. කහවණු වැස්සක් වැස්සත්, සත්රුවන් වැස්සක් වැස්සත් වස්තුකාම, ක්ලේශකාමයන්ගෙන් සත්වයා තෘප්තිමත් නොවේය කියලා බුදුරජාණන් වහන්සේ දේශනා කරනවා. සුනේත්ත ශාස්තෘවරයා විසින් දේවභාෂිතයක් ලෙසින් ජීවිතයට එකතුකොට ගත් අනාර්‍යය සීලය, අනාර්‍යය සමාධිය, අනාර්ය ප්‍රඥාව නිසාමයි, මොහු නුවණින් අන්ධභාවයට පත් වී සිටින්නේ. නුවණින් අන්ධ සත්වයාගෙන් ස්වල්ප දෙනෙක් පමණයි, ලිහිණි වැද්දෙක් එලූ දැලට හසුවී, එයින් මිදී පලායන වටුවෙක් මෙන් නිවන් මඟට අවතීර්ණ වෙන්නේ කියලා බුදුරජාණන් වහන්සේ දේශනා කරනවා. ඒ දක්ෂභාවය ඔබට ලබා දෙන්නේ ආර්ය සීලයයි, ආර්ය සමාධියයි, ආර්ය ප්‍රඥාව විසින්මයි. නමුත් සුනේත්ත ශාස්තෘවරයා විමුක්තිය වශයෙන් දැක්කේ වෙනස් වන දෙයක්. නෙක්ඛම්මය උදෙසායි අපි සිල්පද ආරක්ෂා කරගන්න ඕනේ, සමාධිය පුහුණු කරන්න ඕනේ. තෘෂ්ණාව හීන කර ගැනීම උදෙසායි ශීලය, සමාධිය ජීවිතයට එකතුකොට ගත යුත්තේ. කුමක් කෙරෙහි තෘෂ්ණාව ද? පංචඋපාදානස්කන්ධය කෙරෙහි ඇති කරගත් තෘෂ්ණාව. රූප කොපමණ දැක්කත්, විඳීම් කොපමණ ලැබුවත් ඒවායේ ඇති වීමක් අපට නැහැ. සංස්කාරයන්ගේ විවිධත්වය මත, අපට ලැබුණු දෙයට බැඳෙනවා. ලාටු ගුලියකට බැඳී යන වඳුරු පැටවෙකු වගේ අප තුළ සීලය රැකෙන්නේත්, සමාධිය වැඩෙන්නේත්, පංචඋපාදානස්කන්ධයන් වශයෙන්මයි. මේ උපාදානයන්ට බැඳෙන සත්වයා නුවණින් අන්ධභාවයට පත්වෙලා කියලා බුදුරජාණන් වහන්සේ දේශනා කරනවා.

භික්ෂුව මේ කටු සටහන ලියන මොහොතේ වැඩ සිටින්නේ දුප්පත් ගොවි ගම්මානයක. ප්‍රධාන පාරේ සිට කිලෝමීටර් හයක් පමණ ඈතින් මෙම ගම්මානය පිහිටා තිබෙන්නේ. ගම්මානයට පැමිණෙන බොරළු පාරේ දිනකට දෙවතාවක් පමණක් ගමට පැමිණෙන බස්රථයක් තිබෙනවා. සමහර දාට බස්රථය කැඩිලා. වැස්ස කාලයට පාර එරෙන නිසා බස්රථය ගමට එන්නේ නැහැ. එදාට පාසල් දරුවන් පවා හිමිදිරි උදේ ම පයින් තමයි පාසලට යන්නේ. වගා කරන භෝගත් කර තබා ගෙන මහ පාරට, පොළට

යනවා. මේ දවස්වල ගමේ හැමෝම කුඹුරු වැඩ. සමහරුන්ගේ කුඹුරු තිබෙන්නේ ගමෙන් කිලෝමීටරයක් පමණ ඈතින් කැලය මැද. උදෙන් ම හීල් බත් අනුභව කරලා තවත් බත් මුලක් බැඳගෙන, කන්දක් නැගලා කුඹුරුවලට යනවා. එක එළවළුවකුයි බතුයි තමයි ප්‍රධාන ආහාරය. මේ අය දුකකේ විඳින්නේ. නමුත් මේ අයට දුකක් පිළිබඳව තේරුමක් නැහැ. බුලත් විටක් හපලා සතුටින් සිටින්නේ. තමන්ට තිබෙන දෙය ගෞරවයෙන්, හොඳින් දන් දෙනවා.

දවසක් දානය පූජා කරපු මහත්මයෙක්ගෙන් භික්ෂුව විමසුවා, මහත්තයෝ, දානේ පූජා කරලා මහත්තයා කුමක්ද බලාපොරොත්තු වෙන්නේ කියලා, ප්‍රාර්ථනා කරන්නේ කියලා, මේ මහත්මයා බොහොම ආඩම්බරයෙන් ප්‍රකාශ කළා, ලබන ජීවිතයේ දී මේ ගමේ ම ඉපදෙන්නයි කියලා. ඒ වෙලාවේ භික්ෂුව ඔහුට ප්‍රකාශ කළා, මේසා දුෂ්කර ගම්මානයක, රාත්‍රී කාලයට අලින් සමඟ ඔට්ටුවෙලා, පැල් රැකලා, වැස්ස දවසට බස් එන්නේ නැති මෙහෙම දුකක් විඳලත්, ආයිත් මේ ගමේ මොකට උපදින්න ප්‍රාර්ථනා කරනවා ද කියලා. ඒ වේලාවේ තමයි ඒ මහත්මයා හිතන්න ගන්නේ තමන් විඳින්නේ දුකක් ය කියලා.

පංචඋපාදානස්කන්ධයට බැඳිලා, දුක කියන කාරණය තෘෂ්ණාවේ කුණු රොඩුවලින් මැකී ගොස් තිබෙන්නේ. කල්‍යාණමිත්‍ර ඇසුර නැති නිසා ම නුවණින් මෙනෙහි කිරීම කියන කාරණය දන්නේ නැහැ. සැපය ගැන කියන සද්ධර්මය ශ්‍රවණය ඇසෙන්නේ නැහැ. නුවණින් මෙනෙහි කරන්න. තමන්ට සංස්කාරයන් නිසා ම ලැබුණු ජීවිතයට බැඳිලයි සිටින්නේ. සුනේත්ත ශාස්තෘවරයා යම් සේ ද කාමයේ, වේදනාවේ ආශ්වාදයට තෘෂ්ණාවෙන් බැඳී සිටින්නේ, මේ ගමේ පින්වතාත් තමන්ට ලැබුණු දෙය කෙරෙහි ඒ ආකාරයෙන්මයි බැඳී සිටින්නේ. ඉහත අනතුර පින්වත් ඔබ නුවණින් දකිමින් රාත්‍රියට නින්දට යන්න. පින්වත් ඔබ ආරක්ෂා කොටගත් සීලය ආර්ය සීලයක් බවට මේ රාත්‍රියේ පත්කරගන්න. සිල්පද ආරක්ෂා කරගැනීම

නිසා ම පින්වත් ඔබට ලැබෙන ආනිශංස ධර්මයන් වන තමාගේ කීර්තිය පැතිරෙනවා, ඕනෑ ම සභාවකට චකිතයකින් තොරව යනවා, අප්‍රමාදී බව ඇතිවෙනවා, සිහිනුවණින් මිය යනවා, සුගතියේ උපදිනවා කියන කරුණුකාරණාවල අනිත්‍යභාවය දකිමින් නින්දට යන්න. සුනේත්ත ශාස්තෘවරයාත් දිවිහිමියෙන් සිල්පද ආරක්ෂා කරගත්තා. ඒ තුළිනුයි මෛත්‍රී සමාධිය අර්ථවත් වුණේ. නමුත් සීලය නිසා, මෛත්‍රිය නිසා ලැබෙන ආනිශංස ධර්මවලට තෘෂ්ණාවෙන් බැඳුණා. ඒ නිසා ම ඔහු තුළ ආර්ය සමාධියක් සකස් වුණේ නැහැ. ඔහු විමුක්තිය කොට අල්ලා ගත්තේ ආස්වාදයේ ම අන්තයක්.

උතුම් අවස්ථාවක් අපට මුණගැසෙන්නේ බොහෝ ම කලාතුරකින්. සුනේත්ත ශාස්තෘවරයාට නම් කල්ප සියයකින්වත් එවැනි උතුම් අවස්ථාවක් මුණගැසිලා නැහැ. නමුත් පින්වතුන්ලාට මේ මොහොතේ එවැනි උතුම් අවස්ථාවක් මුණගැසිලා තිබෙනවා. සීලයත්, ආර්ය සීලයත් අතර වෙනස හඳුනා ගන්න. සමාධියත්, ආර්ය සමාධියත් අතර වෙනස හඳුනා ගන්න. ඒ උතුම් අවස්ථාව ආස්වාදයේ කෙටි සැපයට බැඳිලා අතපසු කොට ගන්න එපා. අතීතයේ මෙවැනි අවස්ථාවන් අහිමිකොට ගත් හුඟ දෙනෙක් සිටියා. ඉන් එක්කෙනෙක් තමයි සුනක්ඛත්ත හාමුදුරුවෝ. බුදුරජාණන් වහන්සේගේ උපස්ථායකයා වශයෙන් කෙටි කලක් සිටියත් ඒ උතුම් අවස්ථාව අහිමිකොට ගත්තා. සම්මා දිට්ඨියෙන් තොරව සම්මා විමුක්තියක් සොයන මනුෂ්‍යයෝ අවසානයේ අයිති කොට ගන්නේ මිථ්‍යා විමුක්තියක්මයි. එම නිසා ගොඩාක් දේවල් පින්වතුන්ලාට සමාජය තුළින් ඇසෙන්න පුළුවන්. නමුත් වඩාත් ම නිවැරදි තැන නැවතීමට පින්වතුන්ලා දක්ෂ විය යුතුයි. වඩාත් නිවැරදි ම තැන උතුම් ශ්‍රී සද්ධර්මය යි.

අකමැති දේවල් දකින්න ලැබෙන්නේ අපේ අකුසල් නිසාමයි...

වර්තමාන සමාජයේ පින්වත් ඔබට අසන්නට, දකින්නට ලැබෙන්නේ, ඔබ කැමති කරන දේවල් නොවේ. එයත් අපේ කර්ම විපාකයන්. කර්මයත්, කර්මඵලයත් කියන කාරණය අවබෝධයෙන් දකින තාක්කල් පින්වත් ඔබට මේ පරස්පරය හඳුනාගන්න බැහැ. අපි එකිනෙකාට ඇඟිල්ල දිගුකරමින් යහපත් හෙටක බලාපොරොත්තුයි ඇති කරගන්නේ. නමුත් හැමදා ම උදාවෙන දවස ඊයේට වඩා බියකරු දවසක්. මේ විකෘති භාවය මනුෂ්‍යයා තුළ ඇතිවන්නේ කාමච්ඡන්දයන් නිසාමයි. සිතේ ඇතිවෙන කාම සිතුවිල්ලකට නිදැල්ලේ යන්න ඉඩ හැරියාම ඉතාමත් නිර්ලජ්ජිත අවසානයකටයි ඔබ පත්වෙන්නේ. මෙහි ඵලය තමයි වර්තමාන සමාජය තුළ ඔබ දකින්නේ. එම නිසා යහපත් හෙටක් ගැන බලාපොරොත්තු පසෙක තබා, උදාවෙන හෙට ගැන කලකිරීම් ඇතිකොට ගන්න. පින්වත් ඔබ මෙහෙම සිතන්න. කාමාතුර මනුෂ්‍යයෙක් සිටිනවා. මේ මනුෂ්‍යයා කාමයෙන් අන්ධවෙලා, ළදැරියක් දූෂණය කොට මරා දමනවා. මේ කාමාතුර මනුෂ්‍යයා යම් දවසක මිය යන මොහොතේ ඔහු කළ අතිභයානක අකුසලය සිහිපත් වී නිරයන්ට වැටිලා, දීර්ඝ කාලයක් අප්‍රමාණ දුක් විඳලා, යම් දවසක මනුෂ්‍ය ජීවිතයක් ලැබුවොත් ස්ත්‍රී ලිංගිකවයි උපදින්නේ. ඇය කුඩා වයසේ දී ම තවත් කාමාතුරයෙකුගේ හිංසාවට ලක්වෙලා මිය යනවා. මෙතන තිබෙන්නේ නිවැරදි කළ හැකි දෙයක් නොවේ. අවබෝධ කළ යුතු දෙයක්. අතීත සංස්කාරයන්ගේ ඵලයයි, සමාජයේ ඇති වෙමින් පවතින කාමරැල්ල.

බුදුරජාණන් වහන්සේ දේශනා කරනවා, කාමය කියන්නේ ගිනි අඟුරු වළක් ය කියලා, ගිනි පෙනෙල්ලක් ය කියලා, තියුණු මුවහත ඇති සැතක් ය කියලා. කාම සිතුවිල්ලක මොන තරම් රුදුරු බවක්, බියකරු බවක් සැඟවිලා තිබෙනවාද. ප්‍රේත ලෝකයේ මහා නිර්ලජ්ජිත ප්‍රේතයෝ, ප්‍රේතියෝ සිටිනවා පින්වත් ඔබ දැක ඇති. සමාජයේ සිටිනවා විකෘති කාම මානසික තත්වයන් තිබෙන මනුෂ්‍යයින්. බස්රථයේ දී, දුම්රියේ දී, සිනමා ශාලාවේ දී, මුහුදු වෙරළේ දී, කාන්තාවන් දිය නාන තැන්වල දී මෙවැනි විකෘති මනුෂ්‍යයන් ඔබ දැකලා ඇති. මේ අය නිසා ඔබ අපමණ පීඩාවට පත් වෙලා ඇති. මේ පුද්ගලයන්ගේ විකෘති කාම මනෝභාවයන් නිසා ම මෙම අය මරණයෙන් පසුව උපත ලබන්නේ සිල්වත් භාවයෙන් තොර කාන්තාවන්ගේ කිහිලිවල, ඉකිලිවල ආශ්‍රිත ශරීර අවයවවල. එම ශරීර අංග තෘෂ්ණාවෙන් උපාදානය කොටගෙන ජීවත් වෙනවා. විකෘති කාමප්‍රේතියන්, බස්රථයක් ඇතුළේ සිටිනවා භික්ෂුවක් සමාධිය තුළ දී දැක තිබෙනවා. පෙර මනුෂ්‍ය ජීවිතයේදී තිබූ කුණු ආශාවන් ප්‍රේත ජීවිතයේ දී වඩාත් හොඳින් සිද්ධ කරනවා. කාමයේ වරදවා හැසිරෙන පිරිමියෙක් නැවත මනුෂ්‍ය ජීවිතයක් ලැබුවොත් ඔහු නපුංසකයෙක්මයි. ස්ත්‍රී ලිංගිකවයි උපත ලබන්නේ. ලිංග පෙරලියක් කිරීමට තරම් භයානක භාවයක් කාමයේ වරදවා හැසිරීම තුළ සැඟවී තිබෙනවා. සංස්කාරයන් සමඟ අපිට හැංගිමුත්තන් කරන්න බැහැ. මැරෙන මොහොතේ බලවත් ම අකුසලය මතුකොට දෙනවා. ඊළඟ ප්‍රතිසන්ධියට සංස්කාරයන්ගේ සැබෑ ස්වභාවය නොදන්නා පින්වතුන් වැරදිකරුවන්ට දඬුවම් දෙන්න කියලා අධිකරණයට යනවා. විත්තිකරුවා වැරදිකරුවා වුණොත් ජම්පරයක් පැළඳගෙන සිරදඬුවමක් විඳීවි. පින්වත් ඔබ වැරැද්දට දඬුවම හැටියට දකින්නේ මොන තරම් සරල දෙයක් ද, මේ සරල දඬුවමටත් විරෝධය පළ කරන්න, සිරකරුවන්ගේ, සැකකරුවන්ගේ මානුෂික අයිතීන් උදෙසා පෙනී සිටින සංවිධාන කොතෙක් තිබේද. මේ මොහොතේ භික්ෂුවට සිනාවක් ඇති වුණා, මනුෂ්‍යයා මොන තරම් මුලාවක ද ඉන්නේ කියලා, අකුසල් සංස්කාර විසින් සත්වයාට මොන තරම් නම් බියකරු, විෂම

විපාකයන් සතර අපායේ දී විඳීමට සලස්වනවා ද කියලා. මේ මානුෂික අයිතීන් වෙනුවෙන් පෙනීසිටින කණ්ඩායම් දන්නවා නම්, මේ උතුම් කර්මය, කර්ම ඵලයන් ගැන දේශනා කොට වදාළ ලොව්තුරා බුදුරජාණන් වහන්සේටත් 'අමානුෂිකයි' කියන චෝදනාව එල්ල කරාවි.

සිරකරුවන් ගැන කථා කරන විට නිතැතින් ම නීති ක්ෂේත්‍රය තමයි මතකයට එන්නේ. වර්තමාන නීති ක්ෂේත්‍රය කියන්නේ හොඳින් මුදල් ගැවසෙන තැනක්. බුදුරජාණන් වහන්සේ මුදල් කියලා කියන්නේ සර්පයාට. ඒ කියන්නේ නීති ක්ෂේත්‍රය කියන්නේ හොඳින් සර්පයින් ගැවසෙන තැනක්. ඒ නිසා ම එම ක්ෂේත්‍රයේ සෑම දෙනා ම බොහෝ ම පරිස්සම් වෙන්න ඕනේ. මෙවැනි සර්පයින් දෂ්ඨ කොට මිය ගොස්, ප්‍රේත ලෝකයේ බරපතළ වැඩ සහිත සිර දඬුවමක් විඳින ප්‍රේතයෙක් ගැන බුදුරජාණන් වහන්සේ ලක්ඛණ ස්වාමීන් වහන්සේට දේශනා කරනවා. මේ ප්‍රේතයා ඇවිදින්නේ කළගෙඩියක් වන් තම අණ්ඩකෝෂය කරේ තබා ගෙන. මේ ප්‍රේතයා ඉඳ ගන්නේ තමාගේ කළගෙඩියක් වන් තම අණ්ඩකෝෂය මත. ඒ නිසා ම ඉඳගන්නා මොහොතක් පාසා වේදනාවට පත් වෙනවා. දකුණු පැත්තේ කරට මෙම අණ්ඩකෝෂය ගනිද්දී එහි බරට මෙම ප්‍රේතයා දකුණට ඇලවෙනවා. වම් කරට කළගෙඩියක් වන් අණ්ඩකෝෂය ගනිද්දී වම් පැත්තට ඇලවෙනවා. අතීතයේ කළ අකුසල් හේතුවෙන් තමා තුළින් ම තමා දුකට පත් වෙනවා. ලොව්තුරා බුදුරජාණන් වහන්සේ දේශනා කරනවා, මේ ප්‍රේතයා පෙර ජීවිතයේ රජගහනුවර සිටි, නීතියට සම්බන්ධ මමත්මයෙක් ය කියලා. අධිකරණයේ පාරිශුද්ධත්වය සංකේතවත් කරන 'තරාදියේ' සමබර නොවන ආකාරයට තීන්දු කිරුව නිසා තමාගේ ම කළගෙඩියක් වන් අණ්ඩකෝෂය ම විපාකය පිණිස සකස් වෙලා. අණ්ඩකෝෂය වම් කරට ගනිද්දී වම් පැත්ත බර වෙනවා. අණ්ඩකෝෂය දකුණු පැත්තට ගනිද්දී දකුණු පැත්ත බර වෙනවා. ලාභසත්කාර හේතුවෙන් ම පැමිණිල්ලටත් විත්තියටත් බර දීම නිසාමයි, මේ ප්‍රේතයා තම කළගෙඩියක් වන් අණ්ඩකෝෂයෙන් ම එම දුක විඳින්නේ. මෙහි වඩාත් ම දරුණු කාරණය වන්නේ මොහු අවුරුදු ලක්ෂ ගණනක් නිරයේ දුක්

විඳලා තමයි මේ ප්‍රේත ජීවිතය ලබා තිබෙන්නේ. මුදල් නමැති සර්පයින් වැඩිපුර ගැවසෙන ස්ථාන අපි බොහෝ ම පරිස්සමින් පරිහරණය කරන්න ඕනේ. එසේ නොවුණහොත් අසාධාරණව හම්බ කරපු සල්ලිවල බරට ම ඔබට මතු ජීවිතයේ දී කළගෙඩියක් වන් අණ්ඩකෝෂයක් ලැබෙන්නට පුළුවන්. එම නිසා ම මුදල් වැඩිපුර ගැවසෙන තැන්වල පින්වතුන් සිතන්න දක්ෂ වෙන්න ඕනේ තමන් සාක්කුවට දමා ගන්නේ සර්පයින් බව.

බුදුරජාණන් වහන්සේ දේශනා කරනවා දේවදූත සූත්‍රයේ දී, නිරයේ ඉපදුණු කෙනාව යමපල්ලෝ යකඩ පොළවක බාවනවා. එහෙම බාවලා පිහියාවලින් සහිනවා. නැවත ඔළුවෙන් සිටවලා පිහියෙන් සහිනවා. ගිනියම් වූ යකඩ පොළොවේ ඇවිද්දනවා. බෙලිගෙඩි තරමට බුබුළු දමන ලොහොකුඹු නිරයේ ඔබනවා කියලා, බුදුරජාණන් වහන්සේ දේශනා කරනවා. අසූචි නිරයේ සිටින තියුණු තුඩු ඇති පණුවන් ඔහුගේ සිවිය සිදුරු කරනවා. සිවිය සිඳ මස් සිදුරු කරනවා. මස් සිදුරු කොට නහර සිදුරු කරනවා. නහර සිදුරු කොට ඇට සිදුරු කරනවා. ඒ නිසා මොහු තියුණු දුකකට පත් වෙනවා කියලා. නිරයේ සත්වයාට යමපල්ලන් ගින්දරත්, ලෝදියත් සමඟින් ලබාදෙන දුක මේ මානව හිමිකම් සංවිධානවල මහත්වරුන් දන්නවා නම් කුමකින් කුමක් වේවි ද? සුළු පටු මෝහයක ද ලෝකයා වෙලී සිටින්නේ.

උදේනි රජතුමාගේ මාගන්ධියා බිසව ද්වේශය නිසා ම උදේනි රජුගේ ම සාමාවතී බිසව ඇතුළු පරිවාර කාන්තාවන් පන්සියයක් දෙනාව සාමාවතී බිසවගේ මාළිගාවට ගිනි තබා මරා දැම්මා. මාගන්ධියා බිසවගේ ද්වේශ සිතුවිල්ලට තෙරුවන් සරණ පිහිටිය පන්සියයක් කාන්තාවන් අඟුරු බවට පත් වුණා. ඒ අඟුරු තුළින් මාගන්ධියා බිසවගේ ද්වේශ ගින්න නිවිලා ගියා. භික්ෂූන් වහන්සේලා බුදුරජාණන් වහන්සේට ප්‍රකාශ කරනවා, ඊයේ රාත්‍රියේ උදේනි රජුගේ සාමාවතී බිසව ඇතුළු කාන්තාවන් පන්සියයක් දෙනා මාළිගාව ගිනිගෙන මිය ගියා ය කියලා. බුදුරජාණන් වහන්සේ ඒ මොහොතේ මතක් කරනවා, සාමාවතිය ඇතුළු මිය ගිය සෑම කාන්තාවක් ම තෙරුවන් සරණ පිහිටිය නිසා

ම සුගතියේ ම උපත ලැබුවේ කියලා. කාන්තාවන් පන්සියයක් දෙනාගෙන් සමහරු අනාගාමී ඵලයට පත්වී සකෘදාගාමී ඵලයන්ට ද පත්වී, සෝවාන් ඵලයන්ට ද පත්වී දිව්‍ය තලවල ම උපත ලැබුවාය කියලා. ද්වේශයෙන් මුලාවට පත්වෙච්ච මාගන්ධියා බිසව දැක්කේ පිච්චී මිය ගිය සාමාවතිය ඇතුළු කාන්තාවන් පන්සියයක් දෙනාගේ අඟුරු ගොඩක්. මාගන්ධියා බිසවගේ ද්වේශ සිතුවිල්ල ක්‍රියාත්මක කිරීම තුළින් පන්සියයක් තෙරුවන් සරණ පිහිටිය සාමාවතිය ඇතුළු කුලකතුන් සුගතියට මාර්ගය සකස් කොට ගත්තා. මාගන්ධියා බිසවට අත්වූයේ ද්වේශයයි. එම ද්වේශයට හසුවී පිච්චී මිය ගිය බිසෝවරුන්ට සුගතිය හිමි වුණා. අවසානයේ දී මාගන්ධියා බිසවටත් අකුසල් සංස්කාර විසින් බොහොම සාධාරණ විපාකයක් සලස්වලා දෙනවා. එක්තරා භික්ෂුවක් උතුම් සමාධියේ දී අරමුණු කොට බලනවා, මාගන්ධියා බිසව මේ මොහොතේ සිටින්නේ කොතනද කියලා. භික්ෂුවට දර්ශනය වෙන්නේ පිච්චී අඟුරු වෙච්ච මුහුණක්. පින්වත් ඔබ ඔබේ හිස ප්‍රමාණයේ අඟුරු කැබැල්ලක් අරගෙන එම අඟුරු කැබැල්ලේ මනුෂ්‍ය මුහුණක් කැටයම් කරන්න. හිසකෙස් නැති, තට්ට හිසක් සහිත අඟුරු කැබැල්ලක් වැනි පිච්චී ගිය මුහුණක් සහිත නිරයේ දුක් විඳින වර්තමාන මාගන්ධියා බිසව භික්ෂුවට අරමුණු වෙනවා. එම නිරිසතාගේ මුහුණ බොහෝ ම තියුණු වේදනාවකින් පෙළෙන, පිච්චී ගිය අඟුරු කැබැල්ලක්මයි. මනුෂ්‍යයෙක් පණ පිටින් ගිනි ගන්නා විට ඔබ මෙනෙහි කරන්න එම පිච්චෙන මනුෂ්‍යයාගේ මුහුණේ ඇති වේදනාත්මක ඉරියව්. අන්න ඒ ඉරියව්වේ ස්වභාවයෙන් වේදනාත්මක මුහුණක් මෙම නිරිසතාට තිබෙන්නේ. පේනවා නේද, මාගන්ධියා බිසවගේ ද්වේශ සිත මාගන්ධියාට ලබලා දුන් දඬුවම. පින්වත් ඔබ වැරැද්දට දඬුවම හැටියට දකින මනුෂ්‍ය ලෝකයේ සිර දඬුවම, මරණ දඬුවම, කස පහර වගේ ද? මෝහයෙන් මිදී අකුසල් සංස්කාරයන්ගේ බියකරු රුදුරු බව ම දකින්න. වැරදි කරන ලෝකයා වැරදි කරපුදෙන්. ඔබ දඬුවම් දෙන්න යන්න එපා. පොලීසිය, උසාවිය ගානේ ඔබ රස්තියාදු වෙන්න යන්න එපා. අනුන් කරපු වරදක් නිසා ඔබ පොලීසිය, උසාවිය ගානේ රස්තියාදු වෙනවා

කියන්නේ ඔබ ඔබට දඬුවම් කරගන්නවාය කියන කාරණයයි. එය වැරදිකරුවා කෙරෙහි ඔබ තුළ ඇති කරගන්නා ද්වේශයේ දිට්ඨධම්මවේදනීය අකුසල් විපාකයයි. පින්වත් ඔබ අකුසලය දැක කුසලයෙන් ශක්තිමත් වෙන්න. ඔබ තව තව නිවැරදි වෙන්න. මාගන්ධියා බිසවගේ සිතේ ඇවිළුණු ගින්නෙන් පන්සියයක් සාමාවතිය ඇතුළු බිසෝවරු පණපිටින් ගිනි ගනිද්දීත් එම වේදනාව දරාගනිමින් 'සියලු සත්වයෝ සුවපත් වෙත්වා' කියලා සිතක් සකස් කොට ගන්න දක්ෂ වෙච්ච, ඒ සුවපත් වේවායි කියලා සකස් කොට ගත් සිතත් අනිත්‍යයි කියා දකින්න දක්ෂ වෙච්ච සාමාවතිය ඇතුළු තෙරුවන් සරණ පිහිටිය කුලකතුන් පන්සිය දෙනාගේ සිතේ ඇතිවුණ සිතුවිල්ලත් ඔබ ඔබේ සිතේ ඇති කරගන්න.

නීතිය කෙරෙහි නොවේ, ධර්මය කෙරෙහි විශ්වාසය තබන්න. රජවරු පනවන නීතියටත් අනිවාර්යයෙන් ගරු කරන්න. වැරදි කරන අයට දඬුවම් කරන්න ගිහිල්ලා ඔබ ද්වේශය සකස් කොට ගන්න එපා. මාරයා ලෝකය පටලවා තිබෙන්නේ. පින්වත් ඔබ පැටලෙන්න එපා. සාමාවතිය ඇතුළු බිසෝවරු පණපිටින් ගිනි ගනිද්දීත් මාරයා පටලවපු පැටලිල්ලේ පැටළුණේ නැහැ. පංචඋපාදානස්කන්ධය නමැති මාරයා රූපය කෙරෙහි තෘෂ්ණාවෙන් විඳීම නැමැති පඹගාලේ සාමාවතිය ඇතුළු බිසෝවරු පටලවන්න උත්සාහ ගත්ත ද විදර්ශනා නුවණින් විඳීමේ අනිත්‍ය භාවය දැකීමට එම බිසෝවරු දක්ෂ වුණා. නමුත් තෙරුවන් සරණ පිහිටිය සාමාවතී බිසවට තිබූ දක්ෂ භාවය, සාමාවතී බිසවට මහත් සේ ඇලුම් කළ උදේනි රජුට තිබුණේ නැහැ. සාමාවතිය ඇතුළු කුලකතුන් මරා දැමීම දරා ගැනීමට නොහැකි වූ උදේනි රජතුමා මාගන්ධියා බිසව ඇතුළු ඇයගේ සියලුම ඥාති පිරිස අමුඅමුවේ පිදුරු දමා ගිනිතබා රාජ දඬුවම් දුන්නා. සුගතියේ මාර්ගඵලලාභී දිව්‍යාංගනාවන් ලෙස උපත ලැබූ සාමාවතිය ඇතුළු කුලකතුන් නිසා අනුවණ උදේනි රජතුමා මාරයාගේ පඹගාලේ පැටලී ම හා අකුසල් කන්දරාවක් සිදු කර ගත්තා. මාරයා ඔබව පටලවාවි. පින්වත් ඔබ පැටලෙන්න එපා.

ලොව්තුරා බුදුරජාණන් වහන්සේ ජේතවනාරාමයේ වැඩ සිටින කොට භාග්‍යවතුන් වහන්සේට ලැබෙන කීර්තිප්‍රශංසා, ගරු බුහුමන් නොඉවසූ අන්‍ය තීර්ථකයන් සුන්දරී නමැති පිරිවැජිය පොළඹවාගෙන, ඇය ජේතවනාරාමයට නිතර පිටත් කොට, ජේතවනාරාමය තුළ දී ම ඇය අභිරහස් ලෙස මරා දමා ජේතවනාරාමයේ දිය අගලක වළ දමනවා. අනතුරුව සුන්දරී පිරිවැජිය අතුරුදහන් වූ බවට කටකථා පතුරුවා, ඇයගේ මළ සිරුර පිරිවැජියන් ම ගොඩගෙන ඇඳක හොවා, සැවැත් නුවර වීථියක් වීථියක් ගානේ ප්‍රදර්ශනය කරමින් බුදුරජාණන් වහන්සේටත්, සංඝයා වහන්සේලාටත් සුන්දරී පිරිවැජිය මරා දැමූ බවට චෝදනා කළා. භික්ෂු සංඝයා අලජ්ජිය, දුස්සීලයි, පාප ස්වභාවයන් ඇත්තෝයි, මුසාවාදීහුයි ආදි වශයෙන් පරිභව කළා. ස්වාමීන් වහන්සේලාට මෙම පිරිවැජියන්ගේ හිරිහැර, චෝදනා හේතුවෙන් පිණ්ඩපාතයේ වැඩීමට පවා අපහසු වුණා. එම අවස්ථාවේ බුදුරජාණන් වහන්සේ ස්වාමීන් වහන්සේලාට දේශනා කළේ, ''මේ ශබ්දය බොහෝ කල් පවතින්නේ නැහැ. සතියක් මෙය පවතින්නේ ය. සතිය ඇවෑමෙන් මේ ඝෝෂාව අතුරුදන් වෙන්නේය. එබැවින් ඔබලා යම් මනුෂ්‍යයෙක්, භික්ෂූන් දැක අසභ්‍ය වචනයෙන් චෝදනා කරන්නේ නම් ඔබලා නිහඬව ඉන්න එපා. මේ ආකාරයෙන් පිළිතුරු දිය යුතුයි. කියලා. බොරු කියන තැනැත්තා නිරයට පැමිණේ. යමක් කොට නොකළාමයි කියයි නම් ඔහුද නිරයට පැමිණේ. පහත්කම් ඇති ඒ මිනිස්සු පරලොවේ දී සම දුක්විපාක විඳියි, කියලා ශබ්ද නගලා ප්‍රකාශ කරන්න'' කියලා ස්වාමීන් වහන්සේලාට අවවාද කළා. ස්වාමීන් වහන්සේලා එම අවවාදය ක්‍රියාත්මක කළා. සතියක් ඇවෑමෙන් එම අසත්පුරුෂ ඝෝෂාව අතුරුදහන්ව ගියා. කෙනෙක්ගේ පංචඋපාදානස්කන්ධය තෘෂ්ණාවෙන් ඇවිලෙන කොට පින්වත් ඔබ නිහඬ වෙන්න. ඔබේ නිහඬ ජීවිතයට ගිනි ඇවිලෙන්නේ නැහැ. පින්වත් ඔබ කලබල වුණොත්, වේගවත් වුණොත් අනිවාර්යයෙන් ම මධ්‍යම ප්‍රතිපදාවෙන් බැහැරව එක අන්තයකටයි වැටෙන්නේ.

අනුන් ඔබව මුරුංගා අත්තේ තැබුවත්, ඔබ ගහෙන් බසින්න දක්ෂ වෙන්න ඕනේ...

භික්ෂුව දන්න එක් මහත්මයෙක් සිටියා. ඔහු බොහෝ ම උත්සාහයෙන් සද්ධර්මය ශ්‍රවණය කරමින් දන් පූජා කරමින් ජීවිතය ධර්මය දෙසට හොඳින් යොමු කොටගත්තා. මේ මහත්මයා කිහිප වතාවක් ම භික්ෂුවට ප්‍රකාශ කොට තිබෙනවා, තමා සද්ධර්මය මුණගැසීමට පෙර නරක යහළුවන් ඇසුර නිසා හුඟාක් වැරදි සිදු කරගත්තා කියලා. මොහුගේ යහපත් ක්‍රියාවන් දැකලා භික්ෂුව ද මොහුට තවතව පින් සිදුකර ගැනීමට අවස්ථාවක් ලබා දුන්නා. මේ නිසා ම මොහුට ධර්මයට සම්බන්ධ යහළුවන් මුණගැසුණා. දැන් නරක යහළුවන්ගෙන් මිදිලා මොහු ධර්මයට කැමති යහළුවන්ගේ ඇසුරට පත් වුණා. මෙහි දී ඇති වන අවදානම දැකලා භික්ෂුව මොහුට අවවාද කළා, හුදෙකලාව සිටීමයි වඩාත් වැදගත් වන්නේ කියලා. ඒ පින්වත් මහත්මයා එම වැදගත් අවවාදය ගත්තේ නුහුරට. ඒ නිසා ම එම අවවාදයෙන් බැහැරව ධර්මයට කැමති යහළුවන් ආශ්‍රය කළා. මේ මහත්මයා තමන් සමඟ යමෙක් කථා කළොත් ධර්මය තමයි කථා කළේ. ඒ නිසා ම මොහු ඇසුරු කළ ධර්මයට කැමති, නමුත් ප්‍රඥාව නොවැඩුණු යහළුවෝ සැම විට ම මොහුව ඔසවා තැබුවා. අපි සාමාන්‍ය ව්‍යවහාරයේ දී ප්‍රකාශ කරනවා, මුරුංගා අත්තේ තබනවා කියලා. අනුන් තමාව මුරුංගා අත්තේ තැබුවත් තමන් ගහෙන් බිමට බහින්න ඕනේ කියන අවබෝධය ඔහුට තිබුණේ නැහැ. අනුන් දෙන ලකුණු නිසා ඇතිවන ආශ්වාදය

ඔහු දැක්කේ අවබෝධයක් හැටියට. දවසක් මේ මහත්මයා ධර්ම සාකච්ඡාවක් අවස්ථාවේ දී භික්ෂුවට කියනවා, නිවන් අවබෝධය කියන එක කොච්චර ලෙහෙසි දෙයක් ද කියලා. ඒ වචන පෙළ ඔහුගේ මුවින් ඇසෙන කොට එම පින්වත් මහතා මොන තරම් මුලාවක වැටිලා ද කියන කාරණය පැහැදිලි වුණා. ඒ අවස්ථාවේ භික්ෂුව ඔහුට අවවාද කළා, නිවන් අවබෝධය කියන කාරණය ඉතා ලෙහෙසි කාරණයක් ය කියලා නැවත කියන්න එපා කියලා. එය තමා තමාට ම කරගන්නා ද්‍රෝහිකමක් ය කියලා. මෙවැනි මුලාවකට ඔහුව පත් කළේ ඔහුගේ ධර්මයට කැමති යහළුවන්මයි. මේ අවදානම දැකලයි භික්ෂුව ඔහුට අතීතයේ දී අවවාද කළේ, හුදකලාවේ ම සිටීමයි වැදගත් වෙන්නේ කියලා. කල්‍යාණ මිත්‍ර ඇසුර තුළින් අපි ධර්මයේ අර්ථවත් කොනක් අල්ලාගන්නා කොට ම මාරයා කුමන හෝ තොන්ඩුවක් බෙල්ලේ එල්ලනවා, ඇති කොටගත් අර්ථය මෝහයෙන් විකෘති කරන්න. ධර්මයේ වේශයෙන්මයි මෙතැන දී මාරයා හැසිරෙන්නේ. එම නිසා ම බහුතරය මෙතැන දී රැවටීමට හසුවෙනවා. ඉහත පින්වත් මහත්මයා නරක යහළුවන්ගෙන් මිදිලා ධර්මයට කැමති යාළුවන් ඇසුරු කළාය කියලා අවසානයේ දී වෙනසක් වෙලා නැහැ. මුල දී අකුසල් පක්ෂයේ ආශ්වාදයට බැඳුණා. දෙවනුව කුසල් පක්ෂයේ ආශ්වාදයට බැඳුණා. දෙතැන දී ම වැඩෙන්නේ මෝහයයි. අප්‍රමාදී භාවය කියන වචනයට ඔබේ ජීවිතය තුළින් සැබෑ ම වටිනාකම ලබාදීමට ඔබ යන මේ ගමනේ දී ධර්මයේ වේශයෙන්මයි මාරයා හැසිරෙන්නේ කියන කාරණය හොඳින් සිහි තබාගත යුතු වෙනවා.

ධර්ම සාකච්ඡාවකට පැමිණි මහත්මයෙක් තමන්ගේ භාවනා කරන හිතවතෙකුට වෙච්ච සිද්ධියක් සඳහන් කළා. තම හිතවතා භාවනා ගුරුවරයෙක් යටතේ භාවනාව පුහුණු වන අයෙක්. මොහු ආනාපානසති භාවනාව පුහුණු වෙන කොට මැතක සිට මොහුට බඩ පුරවා දැමීමක් සමඟ ඔක්කාරය ඇතිවීමේ ලක්ෂණ ඇතිවෙනවා ලු. භාවනා කරන විට නිතර නිතර මේ ලක්ෂණය ඇතිවෙන නිසා මොහු තම භාවනා ගුරුවරයාට උදරයේ ඇතිවන

අපහසුතාව ප්‍රකාශ කරලා. ඒ වෙලාවේ භාවනා ගුරුවරයා කියනවා ලු කලබල වෙන්න, බිය වෙන්න එපා. ඔබට ඉක්මණට ඵලයක් ලැබීමේ ලක්ෂණයි ඔය පහළ වෙලා තියෙන්නේ කියලා. රෝගී භාවයක ලක්ෂණ අවබෝධයක ලක්ෂණ හැටියටයි ගුරුවරයා ප්‍රකාශ කරලා තිබෙන්නේ. මේ වැරදි උපදේශය නිසා ම මෙම යෝගාවචර මහත්මයා භාවනාවට වාඩි වී මොහොතකින් තමා තුළින් ම උදරයේ ඔක්කාරයට ඒමේ ලක්ෂණ ඇති කරගන්නවා. මොකද, වැරදි ගුරු උපදේශයක් නිසා ඔහු රැවටිලා මෙම රෝගී තත්වය අවබෝධයක පෙර නිමිති හැටියටයි සිතාගෙන සිටින්නේ.

මෙවැනි විහිළුතහළුවලින් පිරුණු සමාජයක හොඳ සිහිනුවණින්මයි පින්වත් ඔබ මේ ධර්ම මාර්ගයේ ගමන යා යුත්තේ. උදාවෙන සෑම රාත්‍රියක් ම පංචඋපාදානස්කන්ධයේ අනිත්‍යභාවය දකිනා යහපත් රාත්‍රියක් කර ගැනීමට පින්වත් ඔබ දක්ෂ වුණොත්, සමාජය ඔබට අතවනනා වැරදි මාර්ගවලට නොඇලී සිටීමට ඔබට හැකිවනු ඇත. යහපත් රාත්‍රියක්මයි, යහපත් හෙට දවසක් ඔබට උදාකර දෙන්නේ. රූපයේ අනිත්‍යභාවය දකින්න. වේදනාවේ අනිත්‍යභාවය දකින්න. ආශ්වාදයේ මත්වීමට මුලාවෙන්නේ නැහැ. හොඳනරක දෙකට ම ඔහු බැඳෙන්නේ නැහැ. ඔහු දක්ෂයි. නිවැරදි තැන නවතින්න. නැවතුණ කෙනා තුළමයි අපි අවබෝධයක පෙරනිමිති දකින්නේ. එතෙක් දුවන්නන් වාලේ දුවන්නන් බවටයි අප පත්වන්නේ. දැන් දිව්වා ඇති ද, තවත් දුවනවා ද කියන කාරණය නුවණින් සිහි කරමින් රාත්‍රී නින්දට යන්න. එවිට එම රාත්‍රිය ඔබට යහපත් රාත්‍රියක් වේවි. එම යහපත් රාත්‍රිය ම පින්වත් ඔබට අලුත් ගමනක ආරම්භයක් ඇතිකොට දේවි. ඒ ගමනේ දී පින්වත් ඔබ උඩුගම් බලා යන කෙනෙක්. ලෝකය දෙසට නොවේ. ඔබ ගමන් කරන්නේ ලෝකයෙන් මිදීම දෙසට. ඒ කියන්නේ ඔබ සම්මා සම්බුද්ධ ශාසනයක දී හමුවන දුර්ලභ පුද්ගලයෙක්. ඔහු තුළ විශ්වාසයක් සකස් වෙනවා. කවුරුන් තමා ළඟ සිටියත්, මුළු ලෝකයා ම තමාගේ කරට අත්වැල් දමාගෙන සිටියත් බුදුරජාණන් වහන්සේ තමා ළඟ නැතිනම් තමා අසරණයෙක් ය කියලා. බුදුරජාණන්

වහන්සේ තමා ළඟ සිටිනවා නම්, මුළු ලෝකය ම අහිමි වුණත් ඔහුට බියක් සකස් වෙන්නේ නැහැ. අපි බුදුරජාණන් වහන්සේගේ සරණ ජීවිතයට එකතුකර නොගැනීම නිසාමයි දුවන්නන් වාලේ දුවන්නේ. බුදුරජාණන් වහන්සේ දේශනා කරනවා, බුදුරජාණන් වහන්සේගේ සරණ අහිමි කරගන්න පින්වතා හමුවෙන හමුවෙන ඇසෙක දකින හැමෝගෙම මුහුණු බලමින්, මට මොහුගෙන් යහපත් දියුණුවක් ලැබේවි කියමින්, මට මොහුගෙන් මගේ රැකියාව, ව්‍යාපාරය, විවාහය සාර්ථක වේවි යැයි සිතමින් කටයුතු කරන බව. මේ මනුෂ්‍ය ලෝකයේ ශ්‍රේෂ්ඨතම මනුෂ්‍යයා, සක්විති රජුයි. මේ සක්විති රජුත් ලොව්තුරා බුදුරජාණන් වහන්සේට වන්දනා කරනවා. සියලුම දිව්‍ය තලයන්ට අධිපති වන්නේ ශක්‍ර දෙවියායි. එම ශක්‍ර දෙවියාත් බුදුරජාණන් වහන්සේට වන්දනා කරනවා. මුළු බ්‍රහ්මතලවලට අධිපතිවන්නේ මහා බ්‍රහ්මයායි. එම මහා බ්‍රහ්මයාත් බුදුරජාණන් වහන්සේට වන්දනාමාන කරනවා. එහෙම නම් තුන්ලෝකයට ම ශ්‍රේෂ්ඨ වන්නේ, ශක්තිය වන්නේ ලොව්තුරා බුදුරජාණන් වහන්සේමයි. ඒ උතුම් ශක්තිය ළඟ පින්වත් ඔබ නවතින්න.

භික්ෂුව දන්න පින්වත් මහත්මයෙක් සිටිනවා. ඒ මහත්මයා වත්පොහොසත්කම්වලින් පරිපූර්ණ මහත්මයෙක්. ඒ මහත්මයාත් කල්පනා කරනවා, තමාගේ ධනයට කුමක් ද කරන්නේ කියලා. මේ ධනය කුමකට ආයෝජනය කළොත් ද වැඩි ම පොළියක්, වැඩි ම ප්‍රතිලාභයක් ගන්න පුළුවන් වෙන්නේ කියලා. මේ මහත්මයා දීර්ඝ කාලයක පටන් කල්‍යාණ මිත්‍ර ආශ්‍රය, සද්ධර්ම ශ්‍රවණය කරන අයෙක්. ශ්‍රවණය කළා වූ සද්ධර්මය නුවණින් මෙනෙහි කිරීම නිසා ම ඒ මහත්මයා තම මුදල් ආයෝජනය කිරීමට වැඩි පොළියක් ගෙවන බැංකු ගැන සොයා බලනවා. ඒ මහත්මයා දකිනවා වාර්ෂිකව 10% පොළියක් ගෙවන බැංකු තිබෙනවා. වාර්ෂිකව 13% ක පොළියක් ගෙවන බැංකු තිබෙනවා. මේ මහත්මයාට ඇත්තට ම මේ පොළිය සොච්චම් පොළියක්. සද්ධර්ම ශ්‍රවණය කිරීම නිසා ම එම ධර්මය නුවණින් මෙනෙහි කිරීම නිසා ම මේ පින්වත් මහත්මයා දකිනවා, සම්මා සම්බුද්ධ

ශාසනය නමැති බැංකුවේ ගෙවන පොළී අනුපාතිකය බොහොම ඉහළයි කියලා. බුදුරජාණන් වහන්සේගේ කාලයේ එක දුප්පත් මහත්මයෙක් සිටියා. ඈත ග්‍රාමීය ප්‍රදේශයක දිරාගිය පැල්පතක් උරුම කරගෙන බිරිඳ සමගිනුයි ජීවත් වුණේ. ජීවත් වෙන්න ක්‍රමයක් නැති නිසා ම මේ දුගී මහත්මයා රැකියාවක් සොයාගෙන නගරයට යන්න පිටත් වුණා. බිරිඳ මග දී අනුභව කරන්න බත්මුලක් බැඳ දුන්නා. එම බත්මුලේ තිබුණේ බතුයි කරකොළ මැල්ලුමක් පමණයි. මැල්ලුමට පොල් දමලා තිබුණේ නැහැ. මේ දුගී පින්වත් මහත්මයා බත්මුලත් අරගෙන කැලේ මැදින් නගරයට ගමන් කරන කොට බඩගිනි දැනීම නිසා ගසක් මුල වාඩි වී බත්මුල අනුභව කරන්න පටන් ගත්තා. මේ වේලාවේ මෙතන පසු කොට අනුරුද්ධ මහ රහතන් වහන්සේ වැඩම කළා. දුගී මහත්මයා දන්නේ නැහැ, මේ වඩින්නේ රහතන් වහන්සේ නමක් කියලා. අඩක් අනුභව කොට තිබූ බත් පාර්සලය මේ දුගී මහත්මයා ස්වාමීන් වහන්සේට පූජා කළා. දුගී මහත්මයාට පින් අනුමෝදන් කොට ස්වාමීන් වහන්සේ වැඩියා. මේ දුගී මහත්මයා වෙහෙස නිසා ම ගසමුල නිදා සිටිය දී සර්පයෙක් දෂ්ඨ කිරීම නිසා මිය යනවා. මිය යන මොහොතේ දුගී මහත්මයාට කල්පනා වෙනවා, තමා පූජා කළා වූ දානය. මේ හේතුවෙන් ම සශ්‍රීක දිව්‍ය තලයක සියලු යස ඉසුරු ඇති දෙවියෙක්ව උපත ලබනවා. තමන් අනුභව කරමින් සිටි බත්මුලෙන් ඉඳුල් බත් කොටස සම්මා සම්බුද්ධ ශාසනය නමැති බැංකුවේ තැන්පත් කොට සශ්‍රීක, අසිරිමත්, මිල කළ නොහැකි දිව්‍ය සැපයක් කියන ප්‍රතිලාභය, පොළිය මේ දුගී මහත්මයා ලබනවා. නොවටිනා ඉඳුල් බත්මුලකට ලැබුණු පොළිය, ප්‍රතිලාභය දැක්කම මුලින් සඳහන් කළ පින්වත් මහත්මයා තීරණය කරනවා තමාගේ ධනයත් වැඩි ම ප්‍රතිලාභයක් ලැබෙන සම්මා සම්බුද්ධ ශාසනය නමැති බැංකුවේ තැන්පත් කරනවා ය කියලා. එම පින්වත් මහත්මයාගේ සිතේ ඇතිවුණ සත්පුරුෂ සිතුවිල්ලේ ප්‍රතිඵලයන් නිසා මහා සංඝරත්නය අරමුණු කොට ගෙන ශාසනික සේවාවන් හුඟාක් සිද්ධ කළා, නිරතුරුව ම දන් දීම් සිදුකළා. ඉහත ආදර්ශයට අනුව පින්වත් ඔබත් නූතන බැංකුකරණයේ නොවටිනා පොළියට මුලා නොවී, අඩු

ම තැන්පත් මුදලට වැඩි ම ප්‍රතිලාභයක් ලබාදෙන සම්මා සම්බුදු ශාසනය තුළ ම ඔබේ ධනය තැන්පත් කරන්න දක්ෂ වෙන්න.

යහපත් රාත්‍රියක් ගැන සටහන අවසන් කරනකොට නැවතත් කොසොල් රජතුමාව මතකයට පැමිණියා. කොසොල් රජතුමා ස්වභාවයෙන් ම බොහෝ ම පෘෂ්ඨිමත් ශරීරයක් ඇති රජ කෙනෙක්. මොහු පමණ දැන ආහාර ගැනීම සිදු කළේ නැහැ. සිතත් බඩත් හොඳින් පිරෙන්න ආහාර ගත් රජකෙනෙක්. දිනක් දහවල් ආහාරයෙන් පස්සේ බුදුරජාණන් වහන්සේ හමුවීමට පැමිණ ආහාරයෙන් මත්වීම නිසා ම බොහෝ ම අපහසුවෙන් තමයි බුදුරජාණන් වහන්සේ ඉදිරියේ වාඩි වී සිටියේ. ඒ වෙලාවේ බුදුරජාණන් වහන්සේ දේශනා කරනවා, හැම කල්හි ම සිහිය ඇතිව, ආහාරයේ පමණ දැන ආහාර අනුභව කරන්න තමාගේ වේදනාවන් තුනී කර ගන්නවා කියලා. මේ අවවාදයෙන් පස්සේ රජතුමා ආහාර ගන්නා විට බත් කට බැගින් අඩුකොට දිනපතා අනුභව කරන ආහාර ප්‍රමාණය අඩුකර ගෙන කායිකව මානසිකව විඳි පීඩාව තුනී කොටගත්තා. නිරෝගී ජීවිතයත්, සුවදායී නින්දත් අතර ලොකු සම්බන්ධයක් තියෙනවා. ඉහත කාරණා දෙක ම අර්ථවත් වීමට, සිහියෙන් යුතුව පමණ දැන ආහාර ගැනීම වැදගත් වෙනවා. යම් දවසක නිරෝගී භාවයෙන් අනිත්‍ය භාවය දැකීමට නම් නිරෝගී ජීවිතයක් තිබිය යුතු යි. නිරෝගී ජීවිතයක් යහපත් රාත්‍රියක් උදෙසා හොඳ ප්‍රවේශයක්, සිහියක් ඇතිව පමණ දැන ආහාර ගැනීමට පුහුණු වීම තුළ තිබෙන බව බුදුරජාණන් වහන්සේ දේශනා කරනවා.

එම ප්‍රවේශය තවතවත් ශක්තිමත් කර ගැනීමට, සක්මන් භාවනාව හුඟාක් උපකාර වෙනවා. රාත්‍රී නිදියහනෙ දී ගිනිගත් සිතුවිලි, වේගවත් සිතුවිලි ඔබව පීඩාවට පත් කරනවා නම් රාත්‍රී නින්දට පෙර අවම වශයෙන්, විනාඩි පහළොවක්වත් සක්මන් භාවනාවේ යෙදෙන්න උත්සාහ ගන්න. තබන සෑම පියවරක ම ඇතිවීම, නැතිවීම දකිමින් සක්මන් කරන්න. සිතුවිලි දෙස නොව, පියවර දෙසට අවධානය යොමු කරන්න. එවිට සිතේ ඇතිවෙන

සංහිඳීමත්, කායිකව ඇතිවන වෙහෙසත් යහපත් රාත්‍රියකට අවශ්‍ය පරිසරය ඔබට සකස්කොට දෙනු ඇත. ජීවිතය නමැති නැවේ පිරිලා තිබෙන කාමච්ඡන්ද, දෘෂ්ඨි, මතවාද නමැති වතුර ඉවත්කොට දමන්න. වතුර හිස්කරපු නැව හරි ම සැහැල්ලුයි. කුසලය දෙසට ම පින්වත් ඔබව යොමු කරනවා. එම කුසල් සිතමයි සතර අපායෙන් මිදීමට ඔබට උපකාරී වෙන්නේ.

නිදා ගැනීමට පෙර නිදාගැනීමේ ඉරියව්ව ගැන සිතන්න...

යහපත් රාත්‍රියක ලබන යහපත් නින්ද නිරෝගී ජීවිතයකට ගොඩාක් වටිනවා. මුගලන් මහ රහතන් වහන්සේටත් උතුම් පැවිදිභාවයට පත් වූ අළුත අරහත් ඵල අවබෝධයට ලැබීමට පෙරාතුව නිරතුරුවම නිදි කිරාවැටීමේ පුරුද්දක් තිබුනා. වරක් ලොව්තුරා බුදුරජාණන් වහන්සේ තම අනාගත අග්‍ර ශ්‍රාවකයන් වහන්සේ ගැන දිවැසින් විමසා බලන කොට මුගලන් ස්වාමීන් වහන්සේ කැලයේ ගසක් මුල භාවනා ඉරියව්වකින් නිදි කිරා වැටෙනවා. රාත්‍රී නින්දත්, රාත්‍රී නොනින්දත් දෙකම ප්‍රශයක් වූ සමාජයට නින්දත්, නොනින්දත් දෙකෙන්ම මිදීමේ මාවත උතුම් ශ්‍රී සද්ධර්මය තුළින්මයි පින්වත් ඔබ මතුකොට ගත යුත්තේ.

නින්ද ප්‍රශ්නයක් කොටගත් පින්වතුන්ලා සමාජයේ ජීවත් වෙනවා. සමහරු නින්දෙන් කෑගසනවා, බියවෙනවා, ඇවිදිනවා, නින්දෙන් ගෙදර දොරවල් අරිනවා. තමන් ළඟ නිදා සිටින අයට පහර දෙනවා. තම සැමියා රාත්‍රියට නිදා ගන්නා ඉරියව්වල සහ නිදි ඉරියව්වෙන් කරන ශබ්දවල විකෘතිභාවයන් නිසා සැමියාගෙන් දික්කසාද වෙච්ච බිරින්දෑවරු සිටිනවා. කෙනෙකුගේ දුර්වල නිදි ඉරියව්වක් නිසා තව කෙනෙක් නොනිදා දුක් විඳිනවා. පුද්ගලයෙකුගේ නිදි ඉරියව්වල ඇති අස්වාභාවිකභාවයට අතීත ජීවිතවල පුරුදු සහ සිදුවීම් හේතුවෙන්න පුළුවන්. පෙර ජීවිතයේදී බිය ජනක හැඟීම් ඇතිකොට ගෙන මැරෙන සහ මරා දමන පින්වතුන් නැවත මනුෂ්‍ය ජීවිතයක් ලැබුවොත් කුඩා වයසේ සිටම නින්දෙන් බියවී කෑගැසීම ඇතිවෙන්න පුළුවන්. වර්තමානයේ ඵස්ස පච්චයා වේදනා කියන

ධර්මතාවය තුළ අතීත සංස්කාර හේතුවෙන් සකස් වූ විඤ්ඤාණය බැසගෙන සිටින නිසායි ඉහත අතීත සංසාරික දැනීම්, නින්දෙදි මතුකොට දෙන්නේ.

පින්වත් ඔබට යහපත් සුව නින්දක් උදෙසා නිදාගන්නා නිදි ඉරියව් හතරක් ගැන බුදුරජාණන් වහන්සේ දේශනා කොට තිබෙනවා. පළමුවැනි නිදි ඉරියව්ව තමයි, ප්‍රේතසෙයියාව, යම් පුද්ගලයෙක් මළ මිනියක් හොවා තිබෙන ආකාරයට උඩු අතට දෑත් දෙපා විහිදුවා නිදා ගන්නාව නම් එය ප්‍රේතසෙයියාව වෙනවා. පින්වත් ඔබ දැකලා ඇති අධික ලෙස මත් වතුර පානය කරපු ඇත්තෝ අධික ලෙස ආහාර අනුභව කරන ඇත්තෝ දෑත් දෙපා දෙපසට විහිදුවා උදරය උඩු අතට සිටින සේ නිදාසිටිනවා. මෙය මනුෂ්‍යයාට අදාල නිදි ඉරියව්වක් නොව, ප්‍රේතයින්ට අදාල නිදි ඉරියව්වක් නිසා බුදුරජාණන් වහනසේ ප්‍රේතසෙයියාවෙන් කරන නින්ද ප්‍රතික්ෂේප කරනවා.

දෙවැනි නිදාගැනීමේ ඉරියව්ව තමයි, කාමභෝගි සෙයියාව, කාමභෝගී සෙයියාව කියන්නේ යම් පුද්ගලයෙක් වම් ඇලයට හැරී නිදාග න්නවා නම් එම නිදි ඉරියව්ව කාමභෝගි සෙයියාව වෙනවා. ගිහි ජීවිත ගත කරන කාමයන්ට ලැදි පින්වතුන් කාමභෝගි සෙයියාවෙන් නිදා ගැනීමට ප්‍රියතාවයක් දක්වනවා. මෙම කාමභෝගි සෙයියාවද රාත්‍රියේ ධර්ම මනසිකාරයන් නොවැඩෙන නිදි ඉරියව්වක් නිසා බුදුරජාණන් වහන්සේ කාමභෝගී සෙයියාව කියන නිදාගැනීමේ ඉරියව්ව ප්‍රතික්ෂේප කරනවා.

තුන්වැනි නිදාගැනීමේ ඉරියව්ව තමයි සිංහසෙයියාව, සිංහ සෙයියාව කියන්නේ දකුණු ඇලයට හැරී කකුලක් මත කකුලක් තබා ගෙන දකුණු අත නමා හිස යටට තබා නිදා ගන්නා නිදි ඉරියව්ව. සිංහසෙයියාවෙන් නින්දට යන පින්වතාට නිරතුරුව ධර්ම මනසිකාරයන් තුළ සිටිමින් නින්දට යාමේ අවස්ථාව ලැබෙනවා.

සිංහසෙයියාවෙන් නින්දට යන පින්වතා ආශ්වාස ප්‍රාශ්වාසයට සිත යොමු කරමින් චංචල වූ සිතුවිලි මුදවමින් සිත එකගකරවමින් ආශ්වාස, ප්‍රාශ්වාස කරනවා. ආශ්වාස ප්‍රාශ්වාසයේ ඇතිවීම,

නැතිවීම දකිමින් ආශ්වාස කරනවා. ආශ්වාස, ප්‍රාශ්වාස කය කෙරෙහි සිත ඍජුව පවතින විට, නොමුලාවූ සිහිය ඔබ තුළ ඇතිවෙනවා. නොමුලාවූ සිහිය යනු සතිසම්බොජ්ජංගයයි. සතිසම්බොජ්ජංගයේ ඵලය ධම්මවිජය බොජ්ජංගයයි. පින්වත් ඔබ තුළ සතිසම්බොජ්ජංග ධර්මයන් වැඩෙන සැතපීම සිංහසෙයියාවෙන් කරන සැතපීමයි. බුදුරජාණන් වහන්සේ ගිහි පින්වතුන්ලාව අනුමත කරන සැතපීමේ ඉරියව්ව සිංහසෙයියාවයි.

හතරවැනිව බුදුරජාණන් වහන්සේ දේශනා කරනවා තථාගත සෙයියාව කියන නිදාගැනීමේ ඉරියව්ව. තථාගත සෙයියාව කියලා කියන්නේ සිංහසෙයියාවෙන් සැතපී, පංචනීවරණ ධර්මයන් පහවූ ධ්‍යානගත ආර්ය සමාධියෙන්, බුදුරජාණන් වහන්සේලාගේ සැතපෙන ඉරියව්වයි. ලොව්තුරා බුදුරජාණන් වහන්සේලා සැතපෙන උතුම් තථාගත සෙයියාවෙන් සැතපෙන්නට මෙලොව වෙනත් කිසිදු ගිහි පැවිදි පින්වතෙකුට නොහැකි බවද පින්වත් ඔබ අවිවාදයෙන්ම තේරුම් ගත යුතුය.

පින්වත් ඔබට රාත්‍රී නින්ද තුළිනුත් ධර්මයන් මතුකොට ගැනීමට අවශ්‍ය නම් ඔබ රාත්‍රී නින්දට පෙර කොට්ට, ඇද ඇතිරිලි, මදුරු දැල්, රාත්‍රී ඇඳුම්, සූදානම් කොට ගන්නවා වගේම ධර්මමනසිකාරයන් සමග නින්දට යාමට අවශ්‍ය ප්‍රධානම සාධකය වන සිංහසෙයියාවෙන් නිදාගැනීමේ පුරුද්ද ඇතිකොට ගැනීම සුවදායි නින්දකට හොඳ උපකාරක ධර්මයක් වෙනවා.

පින්වත් ඔබ රාත්‍රියට අවම ආහාරයක් ගෙන සම්බුද්ධ වන්දනාවක් සිදුකොට යම් මොහොතක් සක්මන් භාවනාවේ නිරතවී, සිංහසෙයියාවෙන් සැතපී කුසල් සිතක් සමාධියේ සිතක්, මෛත්‍රී සිතක්, එසේත් නැතිනම් ආශ්වාස ප්‍රාශ්වාසයේ අනිත්‍යභාවය දකින සිතකින් නින්දට යාමට දක්ෂනම් රාත්‍රියට යහපත් සුවදායී නින්දක්ද, රාත්‍රි නිදියහනෙදි මියපරලොව ගියොත් යහපත් නැවත ප්‍රතිසන්ධියක්ද ලබාගැනීමේ භාග්‍යය ලැබෙනවා. ඒ වගේමයි පින්වත් ඔබ සුවසේ උදෑසන පිබිඳුනහොත් ඒ අළුත් උදෑසන ඇලීම් ගැටීම්වලින් තොරවූ ධර්මානුකූලව දවස අරඹන උදෑසනක් ද වෙනවා.

දරුවාගේ දඟකාරකම, ධර්මයේ ඇසෙන් දකින්න...

පින්වතුන්ලා තුළ උතුම් සද්ධර්මය නුවණින් මෙනෙහි කිරීමේ දුර්වලතාවයන් ඇතිවෙන කොට ධර්මය ඔබට අධර්මය හැටියට පෙනෙන්නට පුළුවන්කම තිබෙනවා. තමන්ගේ කෙළිලොල් දඟකාර පිරිමි දරුවා මේ දවස්වල ගෙදර ලිස්සල වැටිලා අත උළුක්කුවෙලා. සතියක්ම පාසල් ගමනත් නැවතිලා. දරුවාගේ තාත්තාට දරුවාගේ අත උළුක්කුව බරපතල ප්‍රශ්නයක් වෙලා. එම පින්වත් තාත්තා තම දරුවා ගැන ඔහුට ඇති ප්‍රශ්නය භික්ෂුවට ඉදිරිපත් කළේ මෙහෙමයි.

ස්වාමීන් වහන්ස, මේ ගමේ හොඳින්ම දන් දෙන්නේ, පන්සල් යන්නේ, දහම් පාසලේ දක්ෂකම් දක්වන්නේ මගේ පුතා. අපි කරන සෑම දානමය පින්කමකටම පුතාව සහභාගි කරවා ගන්නවා. නමුත් ගමේ අනෙක් දරුවෝ දන්දීමේදී, පින්කම් කිරීමේදී, උදාසීන බවක් දක්වන්නේ. නිතරම දන් පූජා කරන මගේ පුතාගේ අත උළුක්කු වෙනවා. පාසල් ගමන අඩපණ වෙනවා. දන් පූජා නොකරන අනෙක් දරුවන්ට එහෙම වෙන්නේ නැහැ. දන් පූජා කරන මගේ පුතාගේ පමණක් අත උළුක්කු වෙන්නේ ඇයි කියලා.

එම පින්වත් තාත්තා නගන ප්‍රශ්නය තර්කානුකූල ප්‍රශ්නයක්. නමුත් එම ප්‍රශ්නය ධර්මානුකූල නැහැ. තාත්තා කෙටියෙන් අහන ප්‍රශ්නය තම පුතා දන් දුන්නත්, ඇයි අනතුරකින් අත උළුක්කු වුණේ කියලා.

මෙතනදී පින්වත් ඔබ මුලින්ම කල්පනා කරන්නට ඕනේ. දන්දීම නිසා ලැබෙන ආනිශංසය මොනවාද කියලා. දන් දීමෙන් ලැබෙන ආනිශංස තමයි ආයුෂ, වර්ණය, සැපය, බලය. ඔබේ පුතා ගමේ

වැඩියෙන්ම දන් පූජා කරන දරුවාය කියලා කියන්නේ, ඔබේ දරුවාගේ ආයුෂ, වර්ණය, සැපය, බලය දන් නොදෙන අනෙක් දරුවන්ට සාපේක්ෂව වැඩිවිය යුතුය කියන කාරණයයි. ආයුෂ, වර්ණය, සැපය, බලය වැඩිවුණහම, දඟකාරකම්, අකීකරුකම් වැඩිවෙනවා. ආයුෂ, වර්ණය, සැපය, බලය වැඩිවුණහම දඟකාරකම් කරලා තුවාල කරගන්නවා වැඩියි. මොකද ආයුෂ, වර්ණය, සැපය, බලය වැඩි දරුවායි වැඩිපුර දඟකාරකම් කරන්නේ.

මෙතනදී පින්වත් දෙමාපියන් දක්ෂ වෙන්න ඕනේ, දානමය පින්කම් හේතුවෙන් තමන්ගේ දරුවාගේ ආයුෂ, වර්ණය, සැපය, බලය වර්ධනය වෙනකොට එම වර්ධනය වෙන ශක්තිය උපක්‍රමශීලිව අධ්‍යාපනයට හෝ පෙරලා නැවත ධර්ම මාර්ගය කෙරෙහි යොමුකරන්නට. ඉහත කාරණයේදී දෙමාපියන් අදක්ෂ නම් දරුවාට ආයුෂ, වර්ණය, සැපය, බලය ගින්දරක් බවටයි පත් වෙන්නේ. ඒ කියන්නේ දරුවාගේ ආයුෂ, වර්ණය, සැපය, බලය අනවශය දඟකාරකම්වලට, අකීකරුකම්වලට යොමුකොට කුසලය අකුසලයක් බවට පත්කොට ගන්නවා. එහෙම නැතිනම් පින පවක් බවට පත්කොට ගන්නවා. පින්වත් ඔබ පින් කරලා විතරක් ඵලයක් නැහැ. පින විපාක දෙනකොට වර්තමානය තුළ සතියෙන් සිහියෙන් එම පින භුක්තිවිඳින්න දක්ෂ වෙන්න ඕනේ. කුඩා දරුවන්ගේ දඟකාරකම් අඩුවෙන දිශාවට පරිසරය නිර්මාණය කොට දෙන්න ඕනේ. ආයුෂ, වර්ණය, සැපය, බලය වැඩි ඔබේ දඟකාර දරුවාට ඔබේ දක්ෂ භාවය නිසා බයිසිකලයක් අරගෙන දුන්නොත් එය පනින රිළවුන්ට ඉනිමං බැඳීමක්ම වෙනවා.

දෙමාපියන් දරුවන්ට ඇති ආදරය නිසාම, දරුවන්ට සෙල්ලම් බඩු, ඇඳුම් පැළඳුම්, ආහාර පාන, මිල මුදල් යොමු කිරීම සිදුවන්නේ දරුවන්ගේ අතීත පිනේ බලවත් භාවය නිසා. දරුවාට ආයුෂ, වර්ණය, සැපය, බලය සීමාව ඉක්මවා ලැබෙනවා. මෙතැනදී ධර්මය ගලපා ගැනීමට අදක්ෂ දෙමාපියන් නිසා, ධර්මය ගලපා ගැනීමට නොතේරෙන දරුවා විනාශය කරා යනවා. මොනයම් හෝ ආකරයකින්, ඔබේ දරුවාගේ ආයුෂ, වර්ණය, සැපය, බලය ශක්තිමත් නම් පින්වත් ඔබ එම දරුවාගේ ශක්තිය උපක්‍රමශීලීව

අධ්‍යාපනයට අර්ථවත් ආකාරයට ක්‍රීඩාවට හෝ නැවත නැවත පින වර්ධනය වෙන ධර්ම මාර්ගයට සංයමයෙන් යුතුව දරුවා යොමු කරන්න දක්ෂ වෙන්න. එසේ නොවුනහොත් දරුවාගේ දඟකාරකම අකීකරුකම් වැඩි වී පින ගින්දරක්ම වීම වළක්වන්නට බැරිවෙනවා. දෙමාපියන් අදක්ෂ වුවත්, ඉහත ධර්මතාවයන් ස්වෝත්සාහයෙන් ගලපා ගැනීමට දක්ෂ, අතීත සංසාරික පුරුදු සහිත දරුවන් ද සමාජයේ සිටිනවාය කියන කාරණය එම දරුවන්ට ගෞරවයක් වශයෙන් සටහන් කරනවා.

ගම්මානවල පිණ්ඩපාතය වඩින කොට පාසල් දරුවන් හුඟාක් කැමැත්තෙන් පිණ්ඩපාතය බෙදනවා. නමුත් සමහරක් දෙමාපියන් ස්වාමීන් වහන්සේට අගෞරවයක් සිදුවේය යන සිතුවිල්ලෙන් දරුවන් මෙම කටයුතුවලින් වළක්වනවා. සමරහක් දෙමාපියන් දරුවා ළඟ තබාගෙන දරුවාගේ උපන්දිනය කියලා, දෙමාපියනුයි කිරිබත් කැබැල්ල පාත්‍රයට පූජා කරන්නේ. දරුවාගේ උපන් දිනය දවසේ, දරුවාට සැපයට අදාල ක්‍රියාවන් පුරුදු කරනවාය කියන අධිෂ්ඨානයෙන්, දරුවාට එම ආහාරය පූජා කර ගැනීමට යොමුකරන්නේ නැහැ. දෙමාපියන් දක්ෂ වන්න ඕනේ සිතන්න වැඩිහිටියන් වශයෙන් අපට යම් අනතුරක් හඳුනාගැනීම, බැහැර කිරීම, මඟ හැරයෑමට අවශ්‍ය දැනුම හැකියාව තිබෙනවා. නමුත් දරුවන්ට තවම, තමන් ඉදිරියට පැමිණෙන අනතුර හඳුනාගැනීමට මඟහැරයාමට ඇති දැනීම සකස්වෙලා නැහැ. තමන්ම විනාශ කරන්න පැමිණෙන වියරු පුද්ගලයාටත්, මාමේ කියලා කථා කරන්න පුළුවන්. අනතුරු හඳුනාගැනීමට දක්ෂ දෙමාපියන්, දරුවන් ඉදිරියේ තිබෙන ඉහත අනතුරද හඳුනාගන්න දක්ෂවෙන්න ඕනේ. එම නිසා පුංචි දරුවන්ට වෙන්න තිබෙන අනතුරුවලින් හැකි තරම් වළක්වා ගැනීමට නම් දෙමාපියන් දරුවාව පින තුළ, පින් සිතුවිලි තුළ ශක්තිමත් කරන්න දක්ෂ වෙන්න ඕනේ. දරුවාට පූජාකරගැනීමට දිය යුතු කිරිබත් කැබැල්ල නොදැනුවත්භාවය නිසා දෙමාපියන් පූජා කරන්න එපා. මේවා දෙමාපියන්ගේ නරක පුරුදු.

දන්දීමට යොමු කරන දරුවා අධ්‍යාපනයේදී දක්ෂ වෙනවාය කියන කාරණය සත්‍ය වූ ධර්මතාවයක්. දන් නොදෙන දරුවා

අතීත පින නිසා, අධ්‍යාපනය සාර්ථක කොටගත්තත්, ඔහු ධර්මයේ ගුණාත්මකභාවය නොලබන දරුවෙක් වෙනවා. දානයත්, අධ්‍යාපනයත්, දෙමාපියන්ගේ දක්ෂ කළමනාකාරීත්වයත් එකතු වූ තැන යම් දවසක එම දරුවා, ආර්ය අෂ්ඨාංගික මාර්ගයට අවබෝධයෙන් අවතීර්ණය වන අවතීර්ණය කරවන හොඳම සාධකය වෙනවා.

ආර්ථික විද්‍යාව තුලින්. ආයුෂ, වර්ණය, සැපය, බලය සොයන පින්වතුන්

භික්ෂුව වැඩ සිටින කුටියට යාබදව තිබෙන වරිච්චි බිත්තයේ අගල් තුනක් පමණ කුඩා කිරිවවුල් පැටවෙක් එල්ලිලා සිටියා. වවුල් පැටවාගේ දඟකාරකමට බිත්තිය උඩ තිබෙන විවරයෙන් පිටතට පැමිණිලා. භික්ෂුව ඉහත සටහන් ලියමින් සිටින කොට වවුල් පැටවා කුසගින්නෙන් දෝ කුඩා පියාපත් සොළවමින බිත්තියේ එල්ලී සිටියා. භික්ෂුවට හිතාගන්නවත් නොහැකි වේගයකින් එකවරම පැමිණි, අළු පැහැති රාජාලි පැටවෙක් මේ වවුල් පැටවාව ඩැහැගෙන ගියා. වවුලෙක් වෙලා ඉපදිලාත් සතියක්වත් වයස ගතවෙන්න පෙරාතුව තවත් සතෙකුට ගොදුරු වුණා.

තමන් ඩැහැගෙන යාමට පැමිණි රාජාලි පැටවාගේ පියාපත් හඬ වවුල් පැටවාට ඇසෙත්දී වවුල් පැටවා සිතුවේ තම වවුල් මව තමන්ට කිරිදෙන්න පැමිණියාය කියලා. කුසගින්න නිවාගන්න මව්කිරි කෙරෙහි තෘෂ්ණාව ඇතිවෙත්දී, තම වවුල් අම්මා වෙනුවට තමන්ගේ මරණය පැමිණීම මොනතරම් අකුසල් විපාකයක්ද?

සංස්කාර පච්චයා විඤ්ඤාණ කියන ධර්මතාවය තමයි මේ වවුල් පැටවාට මහ දවල්, බිත්තියේ ආරක්ෂක විවරයෙන් එළියට එන්න දැනීම සකස්කොට දෙන්නේ. පුංචි වවුල් පැටවා වේදනාත්මක මරණයකින් අනතුරුව පටිච්චසමුප්පන්නව වර්තමානයේ කොහේ හෝ ප්‍රතිසන්ධිය ලබන්නට ඇති. දෑස් දෙක පියාගෙන භික්ෂුව මොහොතක් මෙනෙහි කළා. අතීත සංසාරයේ මෙවැනි කුරුළු පැටවුන් වෙලා කොතෙක් නම් මමත් අන්‍ය සතෙකුට ගොදුරුවෙලා

මරණීය වේදනාවෙන්ම මිය යන්නට ඇතිද කියලා. අනෙක් සතුන්ව ගොදුරු කොටගෙන ප්‍රාණඝාත අකුසල් නිධි රැස්කොටගන්න ඇති ද කියලා.

අතීත සංසාරයේ පටිච්චසමුප්පන්නව ඉපදිලා මගේ අම්මා තාත්තා වෙලා දස දහස් වාරයක් මාව මරණයෙන් බේරාගෙන ඇති වවුල් පැටවා මේ මොහොතේ මාගේ දෑස ඉදිරිපිටදීම කුරිරු බියකරු මරණයක උරුමය ලැබුවා. නිමා නොවන භව ගමනක ජාති, ජරා, ව්‍යාධි, මරණ තුළ උරුමය ලොව්තුරා ධර්මයේ කැඩපතක් සේ අපේ දෑස් ඉදිරිපිටම ක්‍රියාත්මක වෙනවා.

භික්ෂුව මේ ගම්මානයේ මාස දෙකහමාරක් පමණ වැඩ සිටියා. ගම්මානයේ නිවාස හැටක් පමණ තිබෙනවා. ගමේ හැමෝම උද්යෝගයෙන් පිණ්ඩපාත දානය බෙදුවත්, ගමේ නිවාස පහක් පමණ තවම භික්ෂුවට පිණ්ඩපාතය බෙදලා නැහැ. එම නිවෙස් ඉදිරිපිට වැඩ සිටියට පින්වතුන් කවුරුවත් එළියට එන්නේ නැහැ. එම පින්වතුන්ලා දානයේ අර්ථය හඳුනන්නේ නැහැ. මනුෂ්‍යයා ලබන ආයුෂ, වර්ණය, සැපය, බලය ආර්ථික විද්‍යාව තුළින් ලැබෙනවාය කියලයි එම පින්වතුන් විශ්වාස කරන්නේ. එම පින්වතුන් සිතන්නේ දන් පූජාකළොත් තමන් තව තව දුප්පත්වෙයි කියලා. ලෝභ සිතින් දන් නොදෙන පින්වතා අනාගතයේදී කැමැත්තෙන්ම අල්ප ආයුෂ, අල්ප සම්පත් අල්ප නිරෝගීභාවය උරුමකොට ගන්නවා. කොච්චරනම් ඇසට පෙනෙන කනට ඇහෙන ආදර්ශයන් තිබියදී උවමනාවෙන් දුක කරා යන ගමනක්ද? රාජාලි පැටවාගේ පියාපත් හඬට තම වවුල් අම්මා යැයි රැවටී මව්කිරි බී කුසගිනි නිවාගැනීමට සූදානම් වූ වවුල් පැටවා, ආහාර කෙරෙහි තෘෂ්ණාවෙන්ම රාජාලියාට ගොදුරු වෙන්නේ අතීත භවයන්හි දානයේ සීලයේ දුර්වලතාවයන් නිසාමයි.

දෙදෙනෙකුගේ රණ්ඩුවක් තුළිනුත් ධර්මයක් අසන්න...

ගම්මානයේ මේ දවස්වල නිතරම ට්‍රැක්ටර් වැඩකරන හඬ ඇසෙනවා. සැප්තැම්බර් මාසයේ කුඹුරු වැඩ පටන් අරගෙන. මෙවර වැසි ඉක්මන්වීම නිසා කුඹුරු වැඩත් ඉක්මන් වෙලා. ගම්වැසියන්ගේ සිතේ සතුට වැඩි නිසාදෝ මේ දිනවල ගම්මානයේ රණ්ඩුවෙන ශබ්දයත් වැඩිවෙලා. මේ රණ්ඩු ගහගන්න රණ්ඩු නොවේ. බැණ ගන්න රණ්ඩුයි. මේවා ඇසෙන කොට භික්ෂුවට සිතෙනවා මත්වතුර වීදුරුවකට මොන තරම් දුරක් අපිව රැගෙන යන්න පුළුවන්ද කියලා. මත්වතුර වීදුරුවකට පුළුවන් පින්වත් ඔබව අවීචිමහා නරකය තරම් දුරකට රැගෙන යන්න. මත්වතුර වීදුරුවක වටිනාකම රුපියල් සියයක් වුණත් එම රුපියල් සියයේ වටිනාකමට සකස්වුණ වියරුව පුළුවන් කල්ප ගණනාවක නිරයේ දුකක් ඔබට උරුම කොට දෙන්නට. මේ ගම්මානවල සමහර ගම්වැසියන්ට මත්වතුර වීදුරුවකට මෙච්චර දෙයක් කරන්න පුළුවන්කම ලැබිලා තිබෙන්නේ එම පින්වතුන් ගංවතුරකටවත්, පන්සලකට ගොඩවී නිරවුල් මනසින් උවමනාවකින් බණ පදයක් අසා දැනගෙන නැති නිසාමයි.

පසුගිය දිනක භික්ෂුව පිණ්ඩපාතයේ වඩින කොට භික්ෂුවට ඇසෙනවා කාන්තාවක් වේගයෙන් කෑසනවා. මාව මරාගෙන කාපං කියලා. අතීත අකුසල් සංස්කාරයන්ට අදාලව සකස්වුණ විඤ්ඤාණය, කෑගසන හඬ භික්ෂුවට ඇසෙන කොට, ගම්මානයේ රණ්ඩුවක් තුළිනුත් භික්ෂුවට ධර්මයක් ඇසීමේ ධර්මයක් සිතීමේ භාග්‍යය ලැබුණා. පින්වත් ඔබ ඇසට අරමුණුවන, කනට ඇසෙන, මනසට දැනෙන, සිදුවීම් තුළින් ධර්මයක් ශ්‍රවණය කිරීමට ධර්මයක්

මතුකොට ගැනීමට දක්ෂ වෙන්න. මනුෂ්‍ය සමාජය, පරිසරය, කියන්නේ බණ ගෙදරක්. ලෝකය අල්ලා ගැනීමත්, ලෝකය අතහැරීමත් ගැන කුසල්, අකුසල් විපාකයන් ගැන ලස්සන, අර්ථවත්, සුමදුර ධර්ම කථාවක් සමාජයේ සිදුවීම් චර්යාවන් තුළින් නිරතුරුවම ප්‍රකාශ වෙනවා. පින්වත් ඔබ සතියෙන් සිහියෙන් යුතුව, සමාජයෙන් ඇසෙන ධර්මයන් අසන්න. එම ධර්ම දේශනා දකින්න. එම ධර්මයන් ගැන මෙනෙහි කරන්න.

කැපකරු මහත්මයෙක් ප්‍රකාශ කළා, අසවල් තැන පිහිටි කුඩා නිවසේ වයෝවෘධ රෝගී අම්මා කෙනෙකුයි, පුතෙකුයි සිටිනවා කියලා. පුතා මත්වතුර බොනවා, ආදායමට ඇති කුඹුර උගස්කරලා. එම දරුවා මත්වීම හේතුවෙන් අම්මාට පීඩාකරනවාය කියලා. භික්ෂුව එම කුඩා නිවසට වැඩියේ, එම අම්මා තුළින් ධර්මයක් දකින්න, අසන්න ඇති කැමැත්ත නිසාමයි. ඒ අම්මා තුළින් භික්ෂුව සංස්කාරයන්ගේ අමිහිර විපාකයන් පිළිබඳව වටිනා ධර්මයක් දැක්කා. පංචඋපාදානස්කන්ධයේ අනිත්‍යභාවය පිළිබඳව වටිනා ධර්මයක් දැක්කා. නමුත් භික්ෂුවට හොඳටම විශ්වාසයි ඒ අම්මා භික්ෂුවගේ පැමිණීම තුළින් ලැබුවේ ආශ්වාදයන් පමණක්මය කියලා. ආශ්වාදයේ සතුට විසින් ධර්මය, අධර්මයක් බවට පත්කොට දෙනවා. රෝගී, නිරෝගී පුද්ගලයෙක්ගෙන්, දුප්පත් පොහොසත් පුද්ගලයෙක්ගෙන්, උගත් නූගත් පුද්ගලයෙක්ගෙන්, මහේශාඛ්‍ය, අල්පේශාඛ්‍ය පුද්ගලයෙක්ගෙන් නිරතුරුවම අපි දකින්නේ ධර්මානු ශාසනාවයි. සෑම සත්වයෙක්ම ධර්මයක් කියන ලෝකයක් මේක. ලෝකය යනු පංචඋපාදානස්කන්ධය. මෙහිදී සත්වයා තුළත් ක්‍රියාත්මකවන පංචඋපාදානස්කන්ධය තුළින් නිරතුරුවම සද්ධර්මයන් ලෝකයට විවෘත වෙනවා. සෑම සත්වයෙක්ම නිහඬව කියන ධර්මය දකින්න, අසන්න, සිතන්න, අදක්ෂ සමාජයක් මේක. ඇසට, කනට, මනසට දැනෙන ධර්මය නොඅසන අපි ස්වභාවධර්මයෙන් බැහැරව ගිහිල්ලා හොඳ ධර්ම දේශනාවක් කරන ස්වාමීන් වහන්සේලාව සොය සොයා යනවා. පතපොතේ ධර්මය සොයනවා.

පින්වත් ඔබ ඔබේ ජීවිතයට, ඔබේ අසල්වැසියාගේ ජීවිතයට එබී බලන්න. සතර සතිපට්ඨාන ධර්මයම එම ජීවිතවල ගැබ්වෙලා

තිබෙනවා. මීට පෙර සටහනේ සඳහන් කරන ලද රාජාලි පැටවාගේ ගොදුර බවට පත් වී මියගිය වවුල් පැටවා, භික්ෂුවට පටිච්චසමුප්පාද ධර්මයේ අර්ථය ගැන වටිනා ධර්මයක් කියාල දුන්නා. වවුල් පැටවාට, අතීත ප්‍රාණඝාත අකුසලයක් විපාක දෙනකොට, රාජාලි පැටවා අළුතින් ප්‍රාණඝාත අකුසලයක් රැස්කොට ගත්තා. සංස්කාරයන්ගේ වංචාකාර ස්වභාවය ගැන වටිනා ධර්මයක් කියලා දුන්නා. සත්ව සමාජය තුලින්, පරිසරය සතර මහාධාතුව තුලින් හේතුඵල ධර්මයක් නුවණින් මතුකොට ගැනීමට දක්ෂ පින්වතා තුළ ධම්මානුපස්නාවට අදාල ධර්මතාවයන් නිරතුරුව ම වැඩෙනවා. ඒ නිසාම සතිය සිහිය ශක්තිමත් වෙනවා. එවිට අනවශ්‍ය අකුසල් විතර්ක කරා යාමේ අවධානම ඔබෙන් මගහැරෙනවා. අකුසල් මූලයන් වැඩීම නිසාම වේගවත්භාවය, වියරුභාවයට පත්වෙන සමාජයකින් පින්වත් ඔබට සිදුවිය හැකි අධර්මයේ අනතුරුවලින් මිදීමට ඉහත උපක්‍රමය හොඳ උපකාරක ධර්මයක් වෙනවා. සද්ධර්මය ගුවන් විදුලියෙන් රූපවාහිනියෙන් ශ්‍රවණය කරනවා වගේම තමා තුලින්, අනුන් තුළින්, පරිසරය තුළින් බණ අහන්න පින්වත් ඔබ දක්ෂ වෙන්න. නිරතුරුවම සමාජයෙන්, පරිසරයෙන්, ඔබ දකින, 'අසන' සිතන ධර්මය නුවණින් මෙනෙහි කොට ආර්ය අෂ්ඨාංගික මාර්ගය තුළ පින්වත් ඔබ ශක්තිමත් වෙන්න. ධර්මය කියලා කියන්නේ ස්වභාව ධර්මයට, යථාර්තයට, සත්‍යයට මේ සියල්ලම ඔබේ ඇස් ඉදිරිපිට තිබෙනවා. පින්වත් ඔබේ සතිය, සිහිය දුර්වල නිසා ධර්මය අධර්මය හැටියටමයි ජීවිතයට එකතුකොට ගන්නේ. ධර්මය අධර්මය කොටගත් තැනදී නිරතුරුවම ඔබට ධර්මයක් කියාදෙන සමාජය, පරිසරය පින්වත් ඔබ කරදරයක් හිසරදයක් කොටයි දකින්නේ.

පසුගිය සතියේ කොණ්ඩ කුරුළු අම්මා විසින් කෑම කවමින් සිටි කොණ්ඩ කුරුළු පැටව් දෙදෙනා දැන් තනිවම කෘමීන්, මීමැස්සන් අල්ලාගෙන කන්න හුරුවෙලා. කුටිය ඉදිරිපිට ගස්වල පිපිලා තිබෙන මල්වලට වහවැටී සිටින මී මැස්සන් සහ වෙනත් පියාඹන කෘමි සතුන් පසුපස ඉගිලයමින් එම කෘමීන් ගිලදමනවා. පුංචි කොණ්ඩ කුරුළු පැටව් දෙදෙනා තමන් ලබන මේ අළුත් ආහාර සොයා ගැනීමේ අත්දැකීම තුළින් හරිම ආශ්වාදයක් ලබන්නේ. එයා

එකපාරටම මී මැස්සෝ ගිල දමන්නේ නැහැ. පුංචි කමට හුරතලයට මී මැස්සා සමග පුංචි සෙල්ලමකුත් කරලයි මී මැස්සව ගිල දමන්නේ. ගොදුරු ඉදිරියේ කොණ්ඩ කුරුළු පැටවා හරිම වේගවත්. කොණ්ඩ කුරුළු පැටවාගේ වේගවත්භාවය කියන්නේ පංචඋපාදානස්කන්ධය කෙරෙහි කුරුළු පැටවාගේ ඇති තෘෂ්ණාවේ වේගවත්භාවයයි. තෘෂ්ණාව වැඩිවෙනකොට උපාදානය වැඩිවෙනවා. උපාදානය වැඩිවෙන කොට නැවත නැවත භවය සකස්වීමට අවශ්‍ය හේතුසාධක ලියලනවා. භවය ලියලනකොට ජාති, ජරා, ව්‍යාධි, මරණ ශෝක, පරිදේව දුක්වල හිමිකරුවෙක්ම වෙනවා. කොණ්ඩ කුරුළු පැටවාගේ දඟකාර ගොදුරු ගිලීම තුළ පටිච්චසමුප්පාද ධර්මයත්, පංචඋපාදානස්කන්ධ ධර්මයත් ගැන අර්ථවත් ධර්මයක් සමාජයට විද්‍යාමාන වෙනවා. තිරිසන් සතෙකුගේ ක්‍රියාකාරීත්වය තුළිනුත් පින්වත් ඔබ ධර්මයක් මතුකොටගැනීමට දක්ෂවෙන්න. එවිටයි පින්වත් ඔබට ස්වභාව ධර්මය තුළින් ශ්‍රී සද්ධර්මයේ අර්ථය මතුකොටගන්න හැකියාව ලැබෙන්නේ.

මරණය ඉදිරියේ හුදකලා නොවන්න...

ලොව්තුරා බුදුරජාණන් වහන්සේ දේශනා කරනවා, යම් පුද්ගලයෙක් තෙරුවන් කෙරෙහි ගෞරවයෙන් තෙරුවන් ගුණ සිහිකරන්නේ නම් ඔහුව ඒ මොහොතේ රාග සිතක්, ද්වේශ සිතක් මෝහ සිතක් නොව ඇතිවෙන්නේ කියලා. යම් පින්වතෙක් තමන් සීලය තුළ ශක්තිමත් වී, එම සීලය ආවර්ජනය කරමින් ජීවත් වෙනවිට එම පින්වතාට ඒ මොහොතේ රාග සිතක්, ද්වේශ සිතක්, මෝහ සිතක් නොව ඇතිවෙන්නේ කියලා. යම් පින්වතෙක් තමන් පූජාකොට ගන්තා වූ දානයන් ගැන සිහිපත් කරනකොට ඒ මොහොතේ එම පින්වතාට රාග සිතක්, ද්වේශ සිතක්, මෝහ සිතක් නොව ඇතිවෙන්නේ කියලා. පින්වත් ඔබේ සිතුවිලි චංචල වූ මොහොතක තෙරුවන් කෙරෙහි ශ්‍රද්ධාව, සීලය, දානය ගැන මෙනෙහි කිරීමට දක්ෂ පින්වතාගේ සිත දානය කෙරෙහි සීලය කෙරෙහි ශ්‍රද්ධාව කෙරෙහි ඍජුව පවතිනවාය කියලා බුදුරජාණන් වහන්සෙ දේශනා කරනවා.

ශ්‍රද්ධාව, සීලය, දානය කෙරෙහි සිත ඍජුව පවතින විට සිතේ ප්‍රීතිය සතුට ඇතිවෙනවා. චංචල වූ සිතේ සංසිදීම ඇතිවෙනවා. ඒ සංසිඳුන සිත සමාධිගත වෙනවාය කියලා බුදුරජාණන් වහන්සේ දේශනා කරනවා. ඒ සමාධිමත් වූ සිතින් දේවනානුස්සතිය වඩන්න කියලා බුදුරජාණන් වහ්සේ දේශනා කරනවා. දේවනානුස්සතිය වඩන පින්වතා විවේකීව සිතනවා තුසිතය, යාමය, නිම්මානරතිය, පරනිම්මිත වසවර්තිය, තාවතිංසය, චතුර්මහාරාජිකය කියලා සුගතියන්ට අයත් දිව්‍යතල තිබෙනවා. එම දිව්‍යතලවල ජීවත්වන දෙවියන් දිව්‍යාංගනාවන් ආශ්චර්යමත් සැපයක් අත්විඳිනවා. දීර්ඝ කාලීන ආයුෂ අත් විඳිනවා. ඒ සැම දෙවියෙක්ම දිව්‍යාංගනාවක්ම

එම දිව්‍යතලවල ඉපදුනේ ශ්‍රද්ධාව නිසාමයි. සීලය දානය නිසාමයි. ඒ දෙවියන් වගේම මමත් එම දිව්‍යතලවල ඉපදීමට අවශ්‍ය ශ්‍රද්ධාවෙන් සීලයෙන් දානයෙන් ජීවිතය පරිපූර්ණකොට ගෙන තිබෙනවා කියලා නුවණින් මෙනෙහි කරන්න.

මෙසෙ සශ්‍රීක දිව්‍යතලවල දෙවියන්ට අදාලව එම දෙවියන් අතරට යාමට අවශ්‍ය ධර්මතාවයන් වන ශ්‍රද්ධාවට සීලයට දානයට අදාල කුසල් සංස්කාරයන් තමන් ළඟ තිබෙනවාය කියලා සිහිපත් කිරීමේදී පින්වත් ඔබට රාග සිතක් ද්වේශ සිතක් මෝහ සිතක් නොව ඇතිවෙන්නේය කියලා බුදුරජාණන් වහන්සේ දේශනා කරනවා. එවිට දේවනානුස්සතිය කෙරෙහි සිත ඍජුව පවතිනවා. ඒ නිසාම සිතේ සංසිඳීම ඇතිවෙනවා. සංසිඳුන සිත සමාධිමත්භාවයට පත්වෙනවා.

දේවානානුස්සතිය හොඳින් පුහුණුවී එහි ඵලය හැටියට ඔබට ලැබුණු සමාධියේ සිතින් දැන් ඔබ මෙනෙහි කරනවා. මේ දිව්‍යතලවල දෙවියන් පවා කාමයන් නිසා, අකුසල් සිදුකොට ගන්නවා. මේ දිව්‍යතලවල දෙවියන් පවා අකුසල් සිදුකොට ගැනීමෙන් නැවත සතර අපායන්ට වැටෙනවා. මාර්ගඵලලාභී නොවන දෙවියන් කියන්නේ කාමයන්ගෙන් පිරුණු ධර්මයෙන් නිසරු මුඩුබිමක් වගේයි. ශ්‍රද්ධාව නිසා දෙවියෙක් වුනත් සීලය, දානය නිසා දෙවියෙක් වුනත් ඒ දේවත්වය පිරිහෙනවා. අනිත්‍ය වූ සංස්කාරයන්ගේ අනිත්‍ය වූ ඵලයක් දේවනානුස්සතිය කියන්නේ. මෙසේ ධර්මානුකූල විදර්ශනාවෙන් දේවනානුස්තියත් දේවනානුස්සතියට හේතුවන ශ්‍රද්ධාව, ශීලය, දානය කියන ධර්මතාවයනුත් නුවණින් දකින පින්වතා තුළ දේවනානුස්සතියේ අනිත්‍යභාවය කෙරෙහි සිත ඍජුව පවතිනවා. එවිට ඔහුගේ සිත සංසිදෙනවා. ඔහු ඒ සංසිඳුන සිතත් අනිත්‍ය බව දකිනවා. එවිට ඔහුගේ සිත සමාධිමත්භාවයට පත්වෙනවා. එම සමාධිමත් සිතත් ඔහු අනිත්‍ය ව දකිනවා.

දේවනානුස්සතිය විදර්ශනා නුවණින් දකින පින්වතා තුළ ස්වයංක්‍රීයව ශ්‍රද්ධාව සීලය දානය නැමති ධර්මතාවයන්ගේද අනිත්‍යභාවය වැඩෙනවා. ඔහු දානය ආර්‍ය දානයක් බවටත්, ශ්‍රද්ධාව ආර්ය

ශ්‍රද්ධාව බවටත්, සීලය ආර්ය සීලය බවටත්, දේවනානුස්සතිය මාර්ගඵලලාභී දේවනානුස්සතියක් බවටත් පත්කොට ගන්නවා.

ගිහි පින්වතුන්ලා ගිහි ගෙදර සිටිමින් තමන් ජීවිතයට එකතුකොට ගන්නා ශ්‍රද්ධාව, සීලය, දානය වැනි ලෞකික සැපයට අදාල ධර්මතාවයන් විදර්ශනා නුවණ මෝදුකොටදෙන භව නිරෝධය දෙසට යොමුකරගන්න උපක්‍රමශීලී මාර්ගයයි ඉහතින් භික්ෂුව සටහන් තැබුවේ. ඉහත ක්‍රමවේදය තුළ මුළු ආර්ය අෂ්ටාංගික මාර්ගයම කැටිවෙලා තිබෙනවා. තෙරුවන් කෙරෙහි අචල ශ්‍රද්ධාව, ආර්‍යකාන්ත සීලය, පංචඋපාදානස්කන්ධයේ අනිත්‍ය දැකීම යනු ලෝකෝත්තර ආර්ය අෂ්ඨාංගික මාර්ගයේ සැබෑම අර්ථයයි. ඉහත කාරණා තුනට මුළු ආර්ය අෂ්ඨාංගික මාර්ගයම ගොනුවෙලා තිබෙනවා. පින්වත් ඔබ වචනවල අර්ථයන්ට පැටලෙන්නේ නැතිව ඉහත කාරණාවන් නිවැරදිව හඳුනාගත්තානම්, බාහිර ලෝකයේ ක්‍රියාකාරකම් පසුපස හඹානොයා ජීවිතයෙන් ආර්ය අෂ්ඨාංගික මාර්ගය ශක්තිමත් වන ආකාරයට තෙරුවන් කෙරෙහි ශ්‍රද්ධාව, සීලය, දානය නැමැති ධර්මතාවයන් කළමනාකරණය කොට ගැනීමට දක්ෂ වන්න.

පින්වත් ඔබට සමාජයේ ගිහි පැවිදි පින්වතුන්ලා එක එක පාඩම් කියලා දෙනවා. තර්ක, විතර්ක, මතවාද දෘෂ්ටි චෝදනා පැසසුම් කරන්න හුඟාක් අය සිටිනවා. නමුත් පින්වත් ඔබ මැරෙන මොහොතේ ඔබට උපකාරවෙන්නේ ඔබ තනිවම සිදුකොටගත් අර්ථවත් කුසල් ධර්මයන් පමණක්මයි. සියල්ල සිතීම මොහොතකට නතර කරලා. ඉහත කාරණය සිතන්න දක්ෂනම් පින්වත් ඔබට මරණය කියන කාරණය තුළ සිත ඍජුව පවතිනවා. එවිට සිත සංසිඳෙනවා. ඒ සංසිඳුන සිත සමාධිමත් වෙනවා. ඒ සමාධිමත් වූ සිත මරණානුස්සතිය තුළ ශක්තිමත් කොට ගැනීමට පින්වත් ඔබට අවකාශය ලැබෙනවා. පින්වත් ඔබ ඇසට පෙනෙන කනට ඇසෙන සම්මුති ලෝකය අතහැරලා තමා තුළ සකස්වෙන පංචඋපාදානස්කන්ධයන්ට ලෝකය මතුකොට ගැනීමට ඉහත ධර්මය හොඳ පිටුවහලක් වෙනවා.

වරක් බමුණෙක් බුදුරජාණන් වහන්සේගෙන් අහනවා, භාග්‍යවතුන් වහන්ස, මම නුඹ වහන්සේට කුමක් කුටිය කොට කියන්නද? කුමක් කැදැල්ල කොට කියන්නද? කුමක් කුල ප්‍රවේණිය කොට කියන්නද? කුමක් බන්ධනය කොට කියන්නද කියලා.

එවිට බුදුරජාණන් වහනසේ දේශනා කරනවා, බමුණ, මව කුටිය කොට කියමි. බිරිඳ කැදැල්ල කොට කියමි. දරුවන් කුල ප්‍රවේණිය කොට කියමි. තෘෂ්ණාව බන්ධනය කොට කියමි කියලා. ඉහත ධර්මය ශ්‍රවණය කළ බමුණා ප්‍රකාශ කරනවා භාග්‍යවතුන් වහන්ස, මම හොඳින්ම තේරුම් ගත්තෙමි නුඹ වහන්සේට කුටියක් නැත. කැදැල්ලත් නැත. කුළ ප්‍රවේණියත් නැත. තෘෂ්ණාවත් නැත. බනධනයෙන් මිදුනා වෙන්නේය කියලා. ගිහි පින්වත් ඔබ ඔබගේ කුටියත්, කැදැල්ලත්, කුළ ප්‍රවේණියත්, බන්ධනයත් කියන වැට කඩොළු ලිහිල් කොට ගැනීම උදෙසා තෙරුවන් කෙරෙහි ශ්‍රද්ධාව සීලය දානය නැමති, පින්වත් ඔබ ජීවිතයෙන් වඩන ධර්මතාවයන් විදර්ශනා නුවණ මෝදුවෙන ආකාරයට සැබෑ ලෙස ආයෝජනය කිරීමට දක්ෂ වෙන්න.

ගෝරතර සසරේ
තවත් එක් සන්ධියක
ඉබාගාතේ ඇවිදි
සංසාර සතුන් හට
නොඇලෙන්න කියාදුන්
නොගැටෙන්න සිහිය දුන්
අතහරින සතිය දුන්
නිදුකානගේම පුත්
සඟ මැණික ඔබම විය

කරගන්න මහ කුසල්
බෙදා ලොවටම දහම
ඔබේ අවබෝධයෙන්
සැනසීය මනු කැලක්
එමතු නොව දෙවියෝද
එයින් තුටු වනු දනිමි

සාරිපුත් පරපුරේ
අපේ කාලේ උපන්
මහකසුප් මහතෙරගෙ
එමඟ යන බුදු පුතුනි
එක්කෝ මරණයය
නොමැතිනම් නිවනමය
කියා කළ සිහ නාද
තව කොහෙන් අසන්නද

ඔබේ දම් ගැලපුමට
නොතිත් පැසසුම් එතැයි
කියූ කල මා ඔබට
පුතේ මේ මගෙ නොවෙයි
බුදුරජුන් දහමමය
නිහතමානීව කිවු
ඒ වදන් රාවදෙයි

කොහේ හෝ වන පෙතක
මේ මොහොතෙ වැඩ සිටින
අපේ පිනටම උපන්
හිමියනේ ඔබෙ ගුණෝන්
දකිමු අපි බුදු රජුන්

ඒ අමා මැණියන්
සහස් දෙකකුත් අඩක්
ගෙවී වස් ගතවෙතත්
වදයි ඔබ වැනි පුතුන්
ලෝ සතට සෙනෙහසින්

ISBN 978-955-7887-12-8
9 789557 887128

මුද්‍රණය: ස්මාර්ට් ප්‍රින්ට් සොලියුෂනස් සෙන්ටර්

මිල රු. 115/-